

SIBSAGAR COMMERCE COLLEGE MAGAZINE

2007-08

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় আলোচনী

২০০৭-০৮

Principal Mr. K.C. Dutta in chair

OFFICE STAFF

Sitting (L-R) Mrs. S. Saikia (Office Asst.), Mr. K.C. Dutta (Principal), Mr. M. Sarmah (Head Asst.)
Standing (L-R) Mrs. C. Chaliha (4th Grade), Mr. N. Chetia (4th Grade), Mr. G. Dutta Phukon (Office Asst.)
Mr. D. Dutta (Office Asst.), Mr. L. Tocha (4th Grade) & Mr. B. Das (Office Asst.)

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

সম্পাদনা

মহম্মদ আয়ুব

২০০৭-০৮ বৰ্ষ

The Sibsagar Commerce College Magazine for the session 2007-08, published by Sri Prodip Baruah, Asstt. General Secretary, Sibsagar Commerce College Students Union, edited by Md. Ayub, Literary & Debating Secretary & Printed at Trinayan Printers, Sivasagar. Date of Publication 12th February 2009.

কাৰ্য্যকৰী মঞ্চঃ

বেটুপাতৰ পৰিকল্পনা :
সন্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰ
পদ্মনাথ শৰ্মা
মৃণাল দত্ত

প্ৰকাশক :
সম্পাদক
হাজ্ৰ একতা সভা
শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়
২০০৭-০৮ বৰ্ষ

ছপাশাল :
ত্ৰিনয়ন প্ৰিণ্টাৰ্ছ
শঙ্কৰ মন্দিৰ পথ
নামঘৰ চৌহদ
শিৱসাগৰ
ফোন : ৯৯৫৭০৭৮১১৭,
: ৯৪৩৫৫১৬৪৯৬

সম্পাদনা সমিতি :

সভাপতি :
অধ্যক্ষ, কাৰ্ত্তিক চন্দ্ৰ দত্ত

উপদেষ্টা :
সন্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰ
দেৱজিৎ চহৰীয়া
পদ্মনাথ শৰ্মা
প্ৰদীপ গগৈ
পংকজ জ্যোতি হাজৰীকা
জোনটি পাটৰ
হৰেন হাজৰিকা
মৃণাল দত্ত

সম্পাদক :
মহম্মদ আয়ুব

সদস্য :
অঞ্জন কলিতা
প্ৰদীপ বৰুৱা

উছৰ্গা

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়

শ্রদ্ধাৰ শিক্ষাণ্ডবসকল

সন্মানীয় অভিভাৱকসকল

প্ৰিয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

আৰু

গুৰাকাজীসকললৈ

সম্পাদক

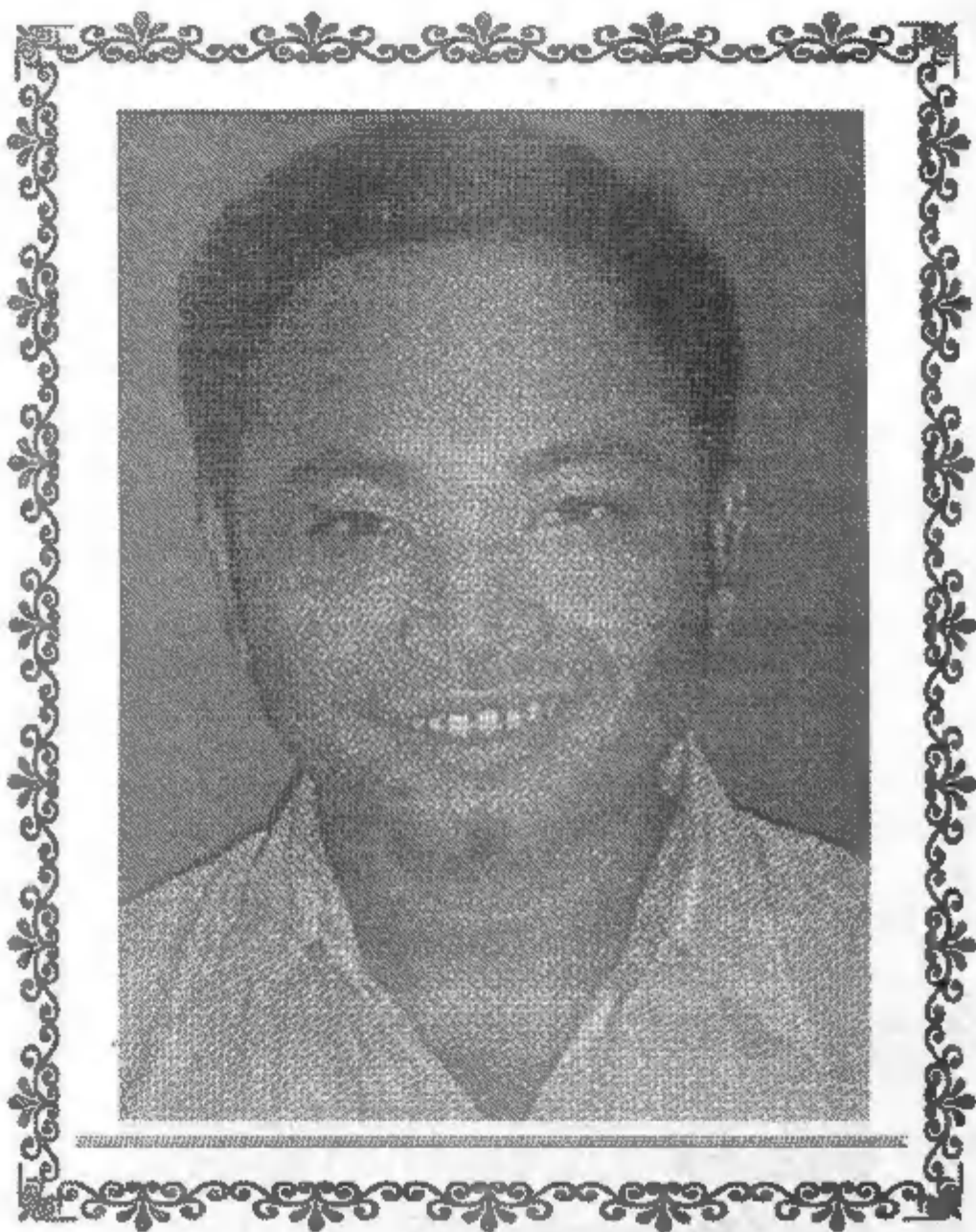

কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই

শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত প্ৰণৱ গগৈ, হস্ততাত, বত্ৰশিল্প আৰু বেচম ও আইন মন্ত্ৰী, অসম
শ্ৰদ্ধাৰ নৱাব মাথুদ হুছেইন, উপায়ুক্ত, শিৱসাগৰ জিলা
শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত কাৰ্ত্তিক চন্দ্ৰ দত্ত
শ্ৰদ্ধাৰ বিকাশ দে, অধিবক্তা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত সম্ভৱ কুমাৰ কৰ্মকাৰ, উপদেষ্টা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত দেৱজিৎ চহৰীয়া, উপদেষ্টা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত পদ্মনাথ শৰ্মা, উপদেষ্টা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুতা লক্ষ্মী দত্ত, উপদেষ্টা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত মৃণাল দত্ত, উপদেষ্টা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত পংকজ জ্যোতি হাজৰীকা, উপদেষ্টা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুতা জোনটি পাটব, উপদেষ্টা
শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীযুত হৰেন হাজৰিকা, উপদেষ্টা
মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষাগুৰুসকল আৰু সমূহ কৰ্মকৰ্তাসকল
ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়বদীয়াসকল
ত্ৰিনিয়ন প্ৰিণ্টাৰ্ছৰ কৰ্মকৰ্তাসকল আৰু
২০০৭-০৮ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ লেখক-লেখিকাসকল।

— সম্পাদক

যিজন আমাৰ মাজৰ পৰা অকালতে হেৰাই গ'ল,
তেওঁৰ পুণ্য স্মৃতি মৰমেৰে সোঁৰিবিছো....

শ্যামলজিৎ গগৈ

সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা - ২০০৭-০৮

২২ জানুৱাৰী ১৯৮৬ - ১১ জুলাই ২০০৮

PRANAB GOGOI

Minister
Handloom & Textiles, Sericulture,
Law and Legislative,
Assam, Dispur

Ph.: 0361-2262294 (O)

Date : 18.11.08

MESSAGE

It gives me immense pleasure that the Sibsagar Commerce College, Sivasagar is publishing a Magazine and has been doing exceedingly well in catering the needs of the students of Commerce stream and maintaining a steady records of academic excellence since it came into existence. I hope it will continue to maintain its standard and give its most to the building of bright career of the students.

I wish all-round success of the Sibsagar Commerce College, Sivasagar.

18/11/08
(PRANAB GOGOI)

উপায়ুক্ত

শিৱসাগৰ

ফোন নং : ২২২১০৭ (কা)

২২২১০৮ (খা)

ফ্যাক্স নং : ২২২৬৫৫ (কা)

২২২১০১ (জা)

ভাৰতীয়া বাণী

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০৭-০৮ বৰ্ষৰ বাবে কলকতখনৰ
বাৰ্ষিক আলোচনী প্রকাশ কৰিবলৈ লোৱা বুলি জানি আনন্দিত হৈছো।

উচ্চ শিক্ষাৰ শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ বাবে বাৰ্ষিক আলোচনী এখনৰ তাৎপৰ্য
আৰু ভূমিকাৰ বিষয়ে সোধেৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিভিন্ন
বিষয়ত লৈ অধ্যয়ন কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ মাজত সৃষ্টি হৈ থকা সুস্থতাৰ কথা, তাৰা -
সংস্কৃতি, খেলা - বুলি আদিক বিকশিত কৰাত ইতিবাচক ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। আজিৰ
সময়ত সমগ্ৰ পৃথিৱীখনকে প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ সহায়নীয়তা কেৱলজন এখন গোলকীয় পাঠলৈ
কণ্ঠস্বৰ কৰা মুহূৰ্ত্তত বাণিজ্য কেন্দ্ৰৰ প্ৰসাৰণ বিশালৰ পৰা বিশাললৈ পৰিৱৰ্তিত হৈছে।
এতিয়া তথ্য প্ৰযুক্তিৰে সমৃদ্ধ বাণিজ্যকেন্দ্ৰই বহু নিশলৈ প্ৰসাৰিত হৈছে। ই - কমাৰ্চৰ বোলেদি
বৰ্তমান এজন ব্যক্তিয়ে ঘৰত থাকিয়েই ৰেব ছাইলৈ যোগেদি নিজৰ প্ৰয়োজনীয় পণ্য সামগ্ৰী
অৰ্জন কৰিব পাৰে। শেহতীয়াকৈ এম- কমাৰ্চৰ নতুন সংযোজনে এতিয়া গ্ৰাহক এজনে বেংকৰ
জমাখন উলিয়াব লগতে ইয়াৰ মাধ্যমত ব্যৱসায় চলাব পৰা হৈছে।

প্ৰকাশ পাব লগা আলোচনীখনত এনেধৰণৰ বিষয়ত আলোকপাত কৰাৰ
লগতে সাহিত্য- সংস্কৃতিৰ বিষয়সমূহে মন পোৱাৰ আশা কৰিলো।

২২.১০.২০০৭
উপায়ুক্ত
(এম.এম. মহম্মদ হুসাইন, এম.এছ.)
উপায়ুক্ত, শিৱসাগৰ

Rajendra Joshi
Hon'ble Secretary
Alumni Association
Sibsagar Commerce College

সূচীপত্ৰ

সম্পাদকীয়	-	-
অধ্যক্ষৰ সোজনৰ পৰা	অধ্যক্ষ কাৰ্তিক চন্দ্ৰ দত্ত	১
ব্যৱস্থাপন শিকা আৰু উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত ইয়াৰ প্ৰভাৱ	ড° চুজাউদ সৌম্মা	৩
গ্ৰন্থাগাৰ : শিকাৰ কেন্দ্ৰত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা	ৰাণুমণি চাংকাকতি	৫
সমাজৰ দৃষ্টিত নাৰী	শ্ৰিয়াক্ষা ফুকন	৭
বিজ্ঞাপন, মানুহৰ মন আৰু জীৱনধাৰা	পম্পী দত্ত কলিতা	৮
তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন	বিকাশ দে	১০
যুৱ প্ৰজন্মৰ আদৰ্শ ব্যক্তি ড° কবেন্দ নাথ শইকীয়া	ইউচুফ আলি	১২
সত্যনাৰায়ণ পূজা	মহেন্দ্ৰ শৰ্মা	১৩
অলিম্পিকত অভিনৱৰ লক্ষ্যভেদ	নিগন্ত দাস	১৪
আহিন ফুলৰ খেতি	প্ৰদীপ গগৈ	১৫
শিকানুষ্ঠানত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিকাশুক আৰু অভিভাৱক	অৰুণা ৰাণী দাস	১৫
সৌন্দৰ্য্যৰ প্ৰতীক তাজমহল	মহম্মদ আম্বুব	১৬
মাজুলীত দুনিশা	পৰেক্ষজ্যোতি হাজৰীকা	১৭
এইবাৰ অলিম্পিকৰ বিষয়ে কিছু বক্তব্য	মিতালী কোঁৱৰ	২০
এখন নিলিখা চিত্ৰ	জোনটি পাটৰ	২১
অদৃষ্টৰ পৰিহাস	নাছিমা বেগম	২৩
সাইন	চৈয়দ আশ্ৰাফুল হুচেইন	২৪
মন্ত শীলা খেলা	নিপু গগৈ	২৫
অন্য এক যাত্ৰা	মঃ বিয়াজ আলি	২৯
নিয়তিৰ পৰিহাস	মুন্সী কুৰ্মী	৩০
কবিতা	-	৩১-৩৮
English Section	-	39-79
Result in B.Com Final year-2008	-	80
ছাত্ৰ একতা সভাৰ সম্পাদক সকলৰ প্ৰতিবেদন	-	৮১-৮৪
Result of the events of College Week 2007-08	-	85

সম্পাদকীয়

আ

লোচনীখন সম্পাদনাৰ অন্তত 'সম্পাদকৰ একলম' লিখিবলগীয়া হোৱাত মনত নানা ভাবৰ সৃষ্টি হৈছে। বৰ্তমান বাণিজ্যৰ যুগত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বুজাপৰাৰ এক শক্তিশালী মাধ্যম হিচাপে স্বীকৃত হৈছে বাণিজ্য শিক্ষা। শিৱসাগৰ বৰপুখুৰীপাৰত মনোৰম পৰিবেশত নৱ-প্ৰজন্মক পোহৰ বিলাবলৈ অনাগত দিনৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতি লৈ শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় বৰ্তমান চলিছ বহুবত ভৰি দিছে। ১৯৬৯ চনৰ স্থাপিত বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়খনে অসমৰ শৈক্ষিক, আৰ্থিক, সামাজিক দিশত গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। শিৱসাগৰ বহুকেইজন মহান ব্যক্তিৰ একাপ্ৰতা, পৰিশ্ৰমৰ বিনিময়ত সগৌৰৱে প্ৰতিষ্ঠিত এইখন মহাবিদ্যালয়। বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়খনে সময়ৰ গতিৰ লগত খোজ মিলাই আধুনিক শিক্ষাৰ লগতে বাৰ্ষিকী শিক্ষাও প্ৰদান কৰিছে। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুমোদিত BCA আৰু PGDCA, ফেশ্যন ডিজাইনিং আদি শিক্ষা দিয়া হৈছে। মহাবিদ্যালয়ৰ নৱ নিৰ্মিত পুথিভঁৰালটিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পাঠ্য-পুথি, ৰেফাৰেন্স বুকৰ উপৰিও বহুতো আৱশ্যকীয় গ্ৰন্থও আছে। ইয়াৰ উপৰিও নিয়মীয়াকৈ বাতৰি কাকত ৰখা হয়। এই সুবিধাজনক অধ্যয়ন কক্ষটিয়ে পঠন-পাঠনৰ এটি পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

বৰ্তমান এই মহাবিদ্যালয়ত প্ৰায় ৭০০ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে। এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে খেলা-ধুলাৰ লগতে সাংস্কৃতিক দিশত যথেষ্ট আগ্ৰহী। এই মহাবিদ্যালয়ৰ কেইবাজনো ছাত্ৰই অসম তথা ভাৰতৰ বাহিৰতো বিভিন্ন খেলত খেলাৰ সুযোগ লাভ কৰিছে। প্ৰাক্তন ছাত্ৰ জৱাহৰ জ্যোতি চাংকাকতিয়ে দুৰ্গম দাৰ্জিলিং অঞ্চললৈকে চাইকেল অভিযান কৰাটো উল্লেখনীয়। পঞ্চজ প্ৰতীম চুতীয়াই টেবুল টেনিচত অসমৰ চেম্পিয়ন আৰু সৰ্বভাৰতীয় খেলত সুনাম অৰ্জন কৰিছে। মহাবিদ্যালয়ৰ কেইবাজনো ছাত্ৰই সংগীত আৰু নাটক বিভাগত কৃতিত্বৰ পৰিচয় দিছে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বি.চি.এ. ৰ ছাত্ৰ হৰ্ষিকেশ বৰুৱাই মুম্বাইত ৰাষ্ট্ৰীয় ভিত্তিত হিন্দী গীত পৰিবেশন কৰি অসম তথা ভাৰতবৰ্ষত সুনাম অৰ্জন কৰিছে। প্ৰাক্তন ছাত্ৰ হৰিহৰ চাফ্ৰয়ে হিন্দীত নাটক লিখি অসমৰ বাহিৰত প্ৰদৰ্শন কৰি সুনাম অৰ্জন কৰিছে।

শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ দায়িত্ব বহন কৰিবলৈ পাই মই যথেষ্ট আনন্দিত হৈছে। ভয়, আনন্দ, শঙ্কা, উদ্দীপনা আদিৰে মিশ্ৰিত এটা নিৰ্বোধ মন লৈ যেতিয়া এই মহাবিদ্যালয়ত আহিছিলো তেতিয়া আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব বহন কৰিম বুলি এটা আশা পুহিছিলো। মোৰ এই আশা বাস্তৱত ৰূপায়িত হ'ল। তথাপি ছাত্ৰ-বাইদেউ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত মই এই পদৰ দায়িত্ব বহন কৰিবলৈ পাই আনন্দিত হ'লো। এই আলোচনীখন সুকলমে প্ৰকাশ কৰিবলৈ আমি বহুত চেষ্টা কৰিছিলো। আৰু তাৰ বাবে মই খুউব সোনকালে পত্ৰিকাখনৰ বাবে লেখা আহ্বান কৰিছিলো। আলোচনীৰ প্ৰকাশ কৰাত সকলো সময়তে উৎসাহ, উপদেশ দি অহা মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত কাৰ্তিক চন্দ্ৰ দত্ত দেৱলৈ আৰু আলোচনী উপদেষ্টা সন্তোষ কুমাৰ

কৰ্মকাৰ ছাৰ, পদ্মনাথ শৰ্মা ছাৰ, পংকজ জ্যোতি হাজৰীকা ছাৰ, হৰেন হাজৰীকা ছাৰ, জোনটি বাইদেউ, লখিমী বাইদেউ আৰু সহায় সহযোগিতা থকা বিজয় শইকীয়া ছাৰ, চুজাউদদৌল্লা ছাৰ, মৃণালী বাইদেউ আৰু মৃণাল দত্ত ছাৰ সকলোকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালো।

নতুন নতুন লিখকৰ ন-ন লিখনি প্ৰকাশ কৰাৰ কাৰণে আলোচনী সাহিত্যৰ একমাত্ৰ বাহন বুলিব পাৰি। ঠিক সেইদৰে স্কুল বা কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভা প্ৰকাশ কৰাৰ একমাত্ৰ বহন হৈছে আলোচনীখন। স্কুল বা কলেজৰ আলোচনী প্ৰকাশৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক চিন্তাধাৰা উন্নত আৰু প্ৰতিভা বিকাশ কৰিব পাৰে। আলোচনীখনৰ বাবে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে লিখনি দি সহায় সহযোগ আগবঢ়ালে সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীক মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা যাচিছো আৰু আলোচনী উলিয়াব পৰা মই বৰ আনন্দ আৰু গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছো। আলোচনীখনৰ বাবে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লিখনিসমূহ প্ৰকাশ কৰিব পৰা নগ'ল সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিৰাশা নহৈ পুনৰ যত্ন কৰে যেন। এই সন্দৰ্ভত এটা কথা উল্লেখ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছো যে, আমাৰ জনা আৰু বিশ্বাস মতে আলোচনীখনত প্ৰকাশ পোৱা কবিতা, গল্প আৰু প্ৰবন্ধ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মৌলিক ৰচনা। এইবোৰৰ ভিতৰত যদি কোনো ৰচনা আনৰ ৰচনা বুলি প্ৰমাণ হয় বা নকল কৰা হৈছে, তাৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি দায়ী নহয়। অৱশ্যে আলোচনীৰ বাবে সহায় কৰা খ্ৰীশ্চীয়া বৰা, সুমন সুগন্ধি মহন্ত, আমজাদ আলি, নিধি জালান, ৰাজেশ গোস্বামী, পাবমিতা পোদ্দাৰ, লক্ষ্মী, প্ৰভাতি দে, স্নেহা, নিলম, খুসবু, এইসকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালো।

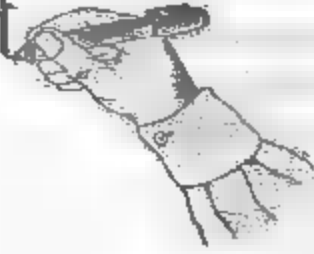
“অমৃত শিৱসাগৰ বণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

মহম্মদ আয়ুব,

সম্পাদক

সাহিত্য, তৰ্ক আৰু আলোচনী বিভাগ

অধ্যক্ষৰ মেজৰ পৰা

শ্রীকাৰ্তিক চন্দ্ৰ দাস

শিক্ষানুষ্ঠান এক পবিত্ৰ অনুষ্ঠান। আমাৰ সকলোৰে এনে অনুষ্ঠানৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু ভক্তিভাৱ থকা উচিত। এনে অনুষ্ঠানেই মানৱ সম্পদ গঢ় দিয়ে। মানৱ সম্পদ গঢ় দিয়া শিক্ষক সকলো মানৱেই। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষকসকলে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা ল'ব লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক শিক্ষকসকলে শিক্ষাদানৰ আকৰ্ষণীয় পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি তেওঁলোকৰ জ্ঞান আহৰণৰ হেগাহ বঢ়াবলৈ যত্ন কৰিব লাগিব। যিকোনো এবিধ সামগ্ৰী (পণ্যদ্রব্য) গঢ়াটো যিমান সহজ মানৱ সম্পদ গঢ়াটো অতি কঠিন কাম। এজন ছাত্ৰক চৰিত্ৰবান, কৰ্মনিষ্ঠ, সং আৰু উচ্চ চিন্তাধাৰাৰে প্ৰকৃত মানুহ কৰি গঢ়ি তুলিবৰ বাবে সং চেষ্টা, একাগ্ৰতা আৰু কৰ্তব্য পৰায়ণ আদি গুণসম্পন্ন ব্যক্তিৰ প্ৰয়োজন। মহৎলোক সকলৰ বাণীত উল্লেখ আছে যে সকলো দানতকৈ জ্ঞান দানেই শ্ৰেষ্ঠ দান। এনে জ্ঞান প্ৰদান কৰা শিক্ষকসকলেও নিজকে গুণী, জ্ঞানী, আদৰ্শনিয় ব্যক্তি হিচাপে প্ৰস্তুত কৰি ল'ব লাগিব।

আজিকালি সমাজত দেখা যায় যে উচ্চ শিক্ষিত হৈও শিক্ষাৰ মৰ্যাদা পাহৰি এজন ব্যক্তি ধন দৌলতেৰে ঐশ্বৰ্য্যশালী হৈ প্ৰতিষ্ঠিত হ'বলৈ চেষ্টা কৰে। মানুহ সমাজপ্ৰিয় আৰু সমাজৰ প্ৰতি যে কিছু দায়বদ্ধতা আছে এইটো পাহৰি যায়।

আমাৰ শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ যোগেদি শিক্ষক শ্ৰেণীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সঠিক দিশত বাট বুলিবলৈ পথ প্ৰদৰ্শকৰূপে কাম কৰিব লাগিব। মোৰ সুদীৰ্ঘ ৩৬/৩৭ বছৰৰ শিক্ষকতাৰ অভিজ্ঞতাৰ ভিত্তিত দেখা পোৱা গৈছে ছাত্ৰ সমাজত বহুত পৰিবৰ্তন আহিছে। তেওঁলোকে বৰ্তমান সময়ত শিক্ষানুষ্ঠানলৈ যে জ্ঞান আৰু শিক্ষা আহৰণৰ উদ্দেশ্যই আহিছে এই কথা পাহৰি শিক্ষা আহৰণৰ আঁত হেৰুৱায় আৰু কেতিয়াবা আঁতভাল চিঙি পেলায়। আকৌ তেওঁলোকৰ কৰ্তব্যৰ বিষয়ে সোঁৱৰাই আঁত উলিয়াই দিব লাগে নতুবা ছিগি যোৱা আঁতভাল জোৰা লগাই দিব লাগে। তেতিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল সঠিক পথেৰে আগবাঢ়িবলৈ বাধ্য হয়। এই ক্ষেত্ৰত অভিভাৱক সকলৰ দায়িত্ব গুৰুত্বপূৰ্ণ।

ভেৰেতসকলে নিজৰ পুত্ৰ-বন্যাক এজন সং চৰিত্ৰবান, উচ্চশিক্ষিত, প্ৰকৃত মানুহ কৰি গঢ়ি তোলাত শিক্ষকসকলৰ লগত সহযোগিতাৰ হাত আগবঢ়াব লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শিক্ষকসকলৰ সান্নিধ্যত বা শিক্ষানুষ্ঠানত থকাৰ কালতকৈ অভিভাৱকৰ লগত বেছি সময় কটায়।

বৰ্তমান সময়ত বাণিজ্য শিক্ষাৰ গুৰুত্ব বাঢ়িছে। সেয়েহে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তিৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাৰ লগতে গুণগত মানদণ্ডত্ব ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত বাণিজ্য শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম ২০০৬-০৭ বৰ্ষৰ পৰা নতুন কৰা হৈছে। এই পাঠ্যক্ৰমৰ যোগেদি বাণিজ্য শাখাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক একোজনকৈ স্নাতক হিচাপে গঢ়ি তুলিবলৈ হ'লে বিবিধত কিছুমান নিয়ম-শৃংখলা মানি চলিব লাগে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে উপযুক্ত শিক্ষা অৰ্জনৰ বাবে নিয়মীয়া উপস্থিতি একান্ত প্ৰয়োজনীয়। E-Commerce, Information Technology আদি আধুনিক পদ্ধতিৰ শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমেৰে শিক্ষিত হৈ ভবিষ্যতৰ কৰ্মময় জীৱনত নিজকে ৰূপ খুৱাই ল'বৰ বাবে বাণিজ্য শিক্ষাৰ নতুন পাঠ্যক্ৰমখিনি ভালধৰণে আহৰণ কৰি ল'ব লাগিব।

নতুন পাঠ্যক্ৰমত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত স্নাতক বাণিজ্য চূড়ান্ত পৰীক্ষাসমূহত স্নাতক প্ৰথম খণ্ড (B.Com Part-I), স্নাতক দ্বিতীয় খণ্ড (B.Com Part-II) আৰু স্নাতক তৃতীয় খণ্ড (B.Com Part-III) শতকৰা ৭০ (70% Marks) নম্বৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰশ্নকৰ্ত্তাৰ উত্তৰ লিখি আৰু শতকৰা ৩০ নম্বৰ (30% Marks) কলেজৰ শ্ৰেণীৰ উপস্থিতি, কলেজৰ পৰীক্ষাসমূহত দেখুৱা পাৰদৰ্শিতা আৰু শ্ৰেণীসমূহত বিভিন্ন বিভাগে লোৱা পাঠদানৰ বিষয়সমূহৰ আলোচনা চক্ৰসমূহত অংশগ্ৰহণ কৰি দেখুৱা পাৰদৰ্শিতাৰ ওপৰত ভিত্তিকৰি বিষয় শিক্ষকসকলৰ যোগেদি নম্বৰ লাভ কৰি উত্তীৰ্ণ হ'বলৈ সক্ষম হ'ব লাগিব। সেয়েহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পাঠদানৰ শ্ৰেণীসমূহত কমেও ৭৫ শতাংশ উপস্থিতি থাকিব লাগিব। এই দিশত ছাত্ৰ-

ছাত্ৰীসকলক বিশেষ মনোযোগ দিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়া হ'ল।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সুবিধাৰ্থে আমি কলেজ কৰ্তৃপক্ষয়ো যথাসাধ্য নানান প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছে। দুদিনীয়াকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত আলোচনা চক্ৰ আয়োজন কৰি ত্ৰিভুজাৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য ড^o কুলেন্দু পাঠক, গুৱাহাটীৰ আই, আই, টিৰ সঞ্চালক তথা আন্তৰ্জাতিক খ্যাতিসম্পন্ন বিজ্ঞানী ড^o গৌতম বৰুৱা, গুৱাহাটীৰ আই, আই, ই ৰ মুখা অধ্যাপক, চি. ই. ডি, এম (Head CEDM) আৰু প্ৰবন্ধকাৰ সাহিত্যিক ড^o সুনীল শইকীয়া আদি বিশিষ্ট গুৰী, জ্ঞানী ব্যক্তিক আমন্ত্ৰণ জনাই তেখেতসকলৰ ভাষণেৰে 'The role of I.T. in Commerce Education' ৰ ওপৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰায়োগীক শিক্ষাৰ জ্ঞান বঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰা হয়।

বৰ্ত্তমান সময়ৰ লগত নিজকে এজন শিক্ষিত উপযুক্ত নাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তুলিবৰ বাবে লক্ষ্য আগত লৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত স্নাতক বাণিজ্য শিক্ষাৰ লগতে কেইবাটাও Add-on Course খোলা হৈছে। যেনে – Data Care Management, Travel & Tourism Management আৰু Business Communication এই তিনিটা বিষয়ৰ এটা বিষয়ত স্নাতক শ্ৰেণীৰ প্ৰথম বৰ্ষ, দ্বিতীয় বৰ্ষ, তৃতীয় বৰ্ষত থাকোঁতেই একেলগে কলেজত পঢ়ি একেখনকৈ ডিগ্ৰী লাভ পাৰে। ইয়াৰ ফলত ভবিষ্যত কৰ্ম-সংস্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বহুতো সুবিধা হয়, লগতে কিছু প্ৰয়োজনীয় অতিবিশিষ্ট দিশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কিছু উৎসাহ দেখা পোৱা গৈছিল যদিও লাহে লাহে এই দিশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অলীহা দেখা গৈছে। ভবিষ্যতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই দিশত মনোযোগ দিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

শিক্ষাৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰকৃত মানুহ গঢ়া। বৰ্ত্তমান যুগত সমাজৰ লগত খাপ খুৱাকৈ সমাজৰ লগতে নিজৰো উন্নতি সাধন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা একোজন দেশৰ সু-নাগৰিক হিচাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক গঢ় দিয়াটো প্ৰতিজন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু প্ৰতিখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ লক্ষ্য হোৱাটো প্ৰয়োজনীয়। প্ৰকৃত শিক্ষা আহৰণৰ যোগেদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ভবিষ্যত জীৱনত পাণ-পূণ্য, নীতি-অনীতি, ধৰ্ম-অধৰ্ম বিচাৰ কৰি তেওঁলোকৰ কৰ্মময় জীৱনত শুদ্ধ পথ বিচাৰি উলিয়াই আগবাঢ়ি যাবলৈ সক্ষম হ'ব। এনে শিক্ষাৰ যোগেদি শিক্ষাৰ মূল্যবোধ (Value Education) উপলব্ধি কৰি ধন, সম্পত্তি আদি দ্ৰব্যজাত মূল্যবোধ, আচৰণ, আচাৰ, বিচাৰ আদি সামাজিক মূল্যবোধ, নৃত্য-গীত আদি সাংস্কৃতিক মূল্যবোধ, বিদ্যা, সভ্য, অহিংসা আদি শৈক্ষিক মূল্যবোধ আৰু শ্ৰদ্ধা, সংযম, সমভাৱ আদি আধ্যাত্মিক মূল্যবোধ বিচাৰ কৰি মানৱতাবোধ উপলব্ধি কৰিব পাৰিব আৰু তাৰ যোগেদি সংচৰিতবান ব্যক্তি হিচাপে সমাজত নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। সংচৰিতবান ব্যক্তি এখন সমাজ তথা দেশৰ বাবে অমূল্য সম্পদ। এনে অমূল্য সম্পদ বৃদ্ধি কৰিব পাৰিলেই সমাজৰ তথা দেশৰ উন্নতি হ'ব। এনেধৰণৰ উন্নতি কামনা কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ভবিষ্যত জীৱনৰ উন্নতি কামনা কৰিলো।

জীৱনটো হ'ল ৰাল্যকাল, যৌৱনকাল, বৃদ্ধকাল এনেধৰণৰ তিনিটা কালৰ সমষ্টি। সময়ৰ সং ব্যৱহাৰ কৰি সময়ৰ শৰ সময়ত মাৰিব পাবিলে প্ৰকৃততে লাভবান হ'ব পাৰি। আশংক্যো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই বিষয়ত মনোনিবেশ কৰিব

“সাহসেৰে যুঁজ কৰা। জীৱটো বৰ চুটি। এতেকে মহৎ কামৰ বাবে জীৱটো উছৰ্গা কৰা।”

— স্বামী বিবেকানন্দ

ব্যৱস্থাপন শিক্ষা আৰু উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

ড° চুজাউদ দৌল্লা
মূৰব্বী অধ্যাপক, অৰ্থনীতি বিভাগ।

ব্যৱস্থাপন শিক্ষা বুলিলে বুজিব লাগিব যে যি শিক্ষাই এক জনগোষ্ঠীৰ সমূহীয়া উদ্দেশ্য সাধনৰ বাবে নীতি নিৰ্দেশনা, নেতৃত্ব আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। সমাজ ব্যৱস্থাৰ প্ৰাথমিক গোটটো হৈছে ব্যক্তি। কিন্তু কোনো ব্যক্তিয়েই তেওঁৰ সকলোবোৰ আশা-আকাংক্ষা নিজে পূৰণ কৰিব নোৱাৰে। সেইবাবে তেওঁ প্ৰয়োজনৰ ক্ষেত্ৰত সকলোকে একগোট কৰি সংগঠিত কৰাৰ চেষ্টা কৰে যাতে তেওঁ অকলে কৰিব নোৱাৰা কামটো সংগঠিত ৰূপত কৰিব পাৰে। এইটোৱেই হৈছে ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ অভিধানিক অৰ্থ। গতিকে ব্যৱস্থাপন শিক্ষা হৈছে উদ্দেশ্য নিৰ্দ্ধাৰিত উদ্দেশ্যত উপনীত হ'বলৈ মানৱ সম্পদ আৰু অন্যান্য সম্পদৰ ব্যৱহাৰেৰে পৰিকল্পনা কৰা, সংগঠন কৰা, কৰ্মচাৰীক কাম-কাজলৈ প্ৰবৃত্ত কৰা আৰু সেইবোৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ বিশেষ পদ্ধতি। মানৱ সভ্যতাৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ অনুশীলন হোৱাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। ব্যৱস্থাপন শিক্ষাক বহুতে আধুনিক কালৰ এক উন্নয়ন বুলি ক'ব খোজে যদিও প্ৰাচীন কালৰ চূমেৰীয় সভ্যতাত মন্দিৰ পৰিচালনা, পুৰণি ইজিপ্ত সভ্যতাৰ পিৰামিড নিৰ্মাণ আদিয়ে ব্যৱস্থাপনাৰ অনুশীলনৰ নিদৰ্শন দাঙি ধৰে। অৱশ্যে সেইকালত সীমিত উৎপাদনৰ লগত জড়িত উদ্যোগৰ গঠন পদ্ধতিৰ সৰলতাৰ বাবে ব্যৱসায় জগতত ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ প্ৰত্যক্ষ অৱলম্বন সীমিত আছিল। কিন্তু ইংলণ্ডৰ শিল্প বিপ্লৱৰ সূচনাই উদ্যোগৰ গঠন পদ্ধতি জটিল কৰি তোলাত সেইবোৰ সমস্যাৰ সমাধান কল্পে ব্যৱস্থাপন নীতিৰ ব্যৱহাৰে গুৰুত্ব লাভ কৰে। উদ্যোগসমূহৰ সম্প্ৰসাৰণ সুবিধাৰ্থে উক্ত খণ্ডলৈ ব্যৱস্থাপন নীতিৰ ব্যৱহাৰ বৃদ্ধি পোৱা দেখা গৈছে। ব্যৱস্থাপন তত্ত্বৰ উল্লেখকসকলে আধুনিক উদ্যোগ অথবা উৎপাদন পদ্ধতিৰ লগত সঙ্গতি ৰাখি নতুন নতুন নীতি উদ্ভাৱন কৰা ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পাইছে।

ভাৰতৰ বৰ্তমানৰ উদ্যোগীকৰণত ব্যক্তিগত মানিকানা,

অংশীদাৰী, যৌথ কোম্পানী, সমবায় আৰু চৰকাৰী ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠান আদিৰ মিশ্ৰিত ব্যৱসায় সংগঠনৰ পয়োভৰ দেখা যায়। দেশৰ ঐক্যত্ব আৰু ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বৃহৎ উদ্যোগ-প্ৰতিষ্ঠানবোৰত ব্যৱস্থাপনা সম্বন্ধীয় পৰিৱৰ্তনলৈ লক্ষ্য কৰি সেইবোৰত ব্যৱস্থাপন বিজ্ঞানৰ এক বিপ্লৱৰ সূচনা হোৱা বুলি ক'ব পাৰি। গতিকে এই কথা উপলব্ধি কৰা যায় যে ভাৰতত উদ্যোগিক পৰিচালনাৰ উন্নয়নৰ দিশত সংশ্লিষ্ট সকলো দিশকে সামৰি এক বিপ্লৱৰ সূচনা হৈছে আৰু ব্যৱস্থাপন শিক্ষাই অগ্ৰগতি লাভৰ দিশত অগ্ৰসৰ হৈছে।

বৰ্তমান ব্যৱস্থাপনক এক বৃত্তি হিচাবে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা হয়। আমাৰ যুৱক-যুৱতীসকলে এই বৃত্তি গ্ৰহণ কৰি তেওঁলোকৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ বচনা কৰিব পাৰে। দেশৰ উদ্যোগিক ব্যৱস্থাপনাৰ লগত জড়িত লোকৰ বাবে জ্ঞানৰ উপৰি অন্যান্য বহুতো জ্ঞান লাভ কৰিবলৈ ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ প্ৰসাৰণ ঘটে। আমাৰ দেশত প্ৰথমে সৰ্বভাৰতীয় কাৰিকৰী শিক্ষা পৰিষদ (AICTE) নামৰ সংস্থাটোৱে ১৯৪৯ চনত ভাৰতৰ শিক্ষানুষ্ঠান বিশেষত উদ্যোগিক আৰু ব্যৱস্থাপন অধ্যয়নক এক বিষয় হিচাপে প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰে। এই সময়তে স্বাধীন ভাৰতৰ দেশীয় উদ্যোগ নীতি দোষণা আৰু পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে দেশত ব্যৱসায়ৰ নতুন দিশৰ উন্মোচন কৰে। ইয়াৰ লগে লগে পঞ্চাশৰ দশকৰ মাজ ভাগৰ পৰা ব্যৱস্থাপন কাৰ্য্যৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধি পোৱাত উপযুক্ত শিক্ষণ সুবিধাৰে ব্যৱস্থাপন সম্বন্ধীয় দক্ষতা উন্নত কৰাৰ পৰিবেশ গঢ়ি উঠে। দেশৰ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ হাজাৰ হাজাৰ ব্যৱস্থাপকক বহুবি প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধা অগবঢ়াবলৈ হায়দৰাবাদত ভাৰতীয় প্ৰশাসনিক স্টাফ কলেজ (ASCI) গঠন কৰা হয় আৰু ইয়াৰ পিছতে আহমেদাবাদ, কলিকতা আৰু বাঙ্গালোৰত একোখনকৈ ৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাপন প্ৰতিষ্ঠান (IIM) গঢ়ি তোলা হয়।

বৰ্তমান দেশৰ বহু সংখ্যক বিশ্ববিদ্যালয়ত, প্ৰাক-স্নাতক,

স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ পৰ্যায়ৰ জগতে অন্যান্য শিক্ষানুষ্ঠানৰ ব্যৱস্থাপনৰ পাঠ্যক্ৰম আৰু বিষয়ত শিক্ষাদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। সেইদৰে ব্যৱস্থাপনৰ প্ৰশিক্ষণ আগবঢ়োৱা ব্যৱস্থাপন প্ৰতিষ্ঠান, বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অন্যান্য প্ৰতিষ্ঠানসমূহে শিক্ষিত যুৱক-যুৱতীলৈ প্ৰাক-নিয়োগ কালীন প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধা আগবঢ়াবলৈ লৈছে। এই ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যোগ বিভাগে মাজে সময়ে প্ৰদান কৰা Entrepreneurship Training Programme ৰ যোগেদিও বহুতো স্ব-নিয়োজিত যুৱক-যুৱতী উপক-ত হোৱাৰ কথাও উল্লেখ কৰিব পাৰি। কৰ্তব্যবত ব্যৱস্থাপকসকলে প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধা আগবঢ়োৱাৰ ক্ষেত্ৰতো অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা প্ৰত্যক্ষ কৰা হৈছে। এনেবোৰ অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানৰ উপৰিও নতুন দিল্লীৰ সৰ্বভাৰতীয় পৰিচালনা সংস্থা AIMA ৰ অধীনস্থ কিছুসংখ্যক স্থানীয় ব্যৱস্থাপন সংস্থাকে দেশৰ বিভিন্ন অঞ্চলত ব্যৱস্থাপন সম্পৰ্কীয় শিক্ষাৰ উন্নয়নলৈ বৰঙণি আগবঢ়াইছে। এই ক্ষেত্ৰত গুৱাহাটীত অৱস্থিত North Eastern Regional Institute of Management আৰু তেজপুৰ কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ Business Management বিভাগ আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশত অৱস্থিত NERIST ৰ অধীনৰ ব্যৱস্থাপন শিক্ষা ব্যৱস্থাপন যোগেদি উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ যুৱক-যুৱতীসকলৰ উচ্ছল ভবিষ্যতৰ সংগিত বহন কৰিছে। তাৰোপৰি আলোচনা চক্ৰ, বহুতা ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ উন্নয়নৰ অন্যান্য কাৰ্যক্ৰমৰ জৰিয়তে বিশ্ববিদ্যালয়, স্বতন্ত্ৰ অনুষ্ঠান কিছুমানৰ জগতে এই সংস্থাবোৰে ব্যৱস্থাপনৰ কাৰ্যক্ৰমৰ প্ৰচেষ্টা চলাই আহিছে। বৰ্তমান যুগত ই-কমাৰ্চ বা ইলেক্ট্ৰনিক মাধ্যমৰ দ্বাৰা বাণিজ্যিক ব্যৱস্থাপন ব্যৱস্থাত প্ৰসাৰ ঘটিছে। এই ব্যৱস্থাক ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত নৱতম সংযোজন আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা অতি কম সময়ৰ ভিতৰত দক্ষ ভাবে ব্যৱসায় পৰিচালনা সম্ভৱ হৈ উঠিছে। আজিৰ গোসকীকৰণৰ যুগত ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সেইবাবে অতি দ্ৰুত ভাবে বৃদ্ধি পাব ধৰিছে। মুঠতে ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ জৰিয়তে ব্যৱস্থাপক সকলৰ জ্ঞান আৰু কাৰ্যকাৰীতা বৃদ্ধিৰ যি ব্যৱস্থা কৰা হয় আৰু তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতাক পূৰ্ণৰূপত ব্যৱহাৰ কৰি কাৰ্য উৎপাদন কৰাৰ লগতে এক সুস্থ কাৰিকৰী পৰিবেশ গঢ়ি তুলিব পৰা যায়। সেই বাবে, ব্যৱস্থাপন শিক্ষাক ERGONOMICS আখ্যা দিয়া হয়। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, চুইডেন, জাপান, কানাডা, ছেট্ৰুট্টেইন, ফ্ৰান্স, জাৰ্মানী, ইটালী আদি উন্নত দেশসমূহত বৰ্তমান ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ অবিহনে পূৰ্ণ উৎপাদন তথা নিয়োগ সম্ভৱ নহয় বুলি ধাৰণা কৰা হয়। ইয়াৰ পৰাই প্ৰতিয়মান হয় ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ গুৰুত্ব কিমান বেছি।

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ :-

বৰ্তমান বিশ্বায়নৰ যুগত সকলো ৰঙতে প্ৰতিযোগিতাৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি হৈছে। বিশেষকৈ কৰ্মসংস্থাপনৰ বজাৰখনত অৰু দিনক

দিনে কামৰ প্ৰকৃতিও জটিল হৈ পৰিছে। বৰ্তমান যুগত বহুৰাষ্ট্ৰীয় কোম্পানী সমূহত কেৱলমাত্ৰ স্নাতক নাইবা স্নাতকোত্তৰ বাণিজ্যৰ ডিগ্ৰী ধাৰীও চাকৰি লাভ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়। গতিকে বিশ্বত বৰ্তমান CA নাইবা ICWAI নাইবা ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীধাৰী নাইবা অন্যান্য বিষয় সমূহৰ চাহিদা বৃদ্ধি পাইছে। এই বিষয়সমূহৰ ভিতৰত MBA অৰ্থাৎ ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীধাৰীৰ প্ৰয়োজন অতি মাত্ৰাত বৃদ্ধি পাইছে। কম সময়ৰ ভিতৰতে এনে ডিগ্ৰীধাৰী ব্যক্তিসকলে অতি উচ্চমানৰ দা-দৰমহা আৰু অন্যান্য সুবিধা সমূহ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কিন্তু উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত যোৱা শতিকাৰ শেষলৈকে এনে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ ঘটা নাছিল। যাৰ ফলত এনে শিক্ষা লাভৰ বাবে অঞ্চলটোৰ বাহিৰলৈ যাব লগা হৈছিল।

বৰ্তমান এই ব্যৱস্থাপন শিক্ষা প্ৰসাৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত যথেষ্ট পৰিমাণে বৃদ্ধি হৈছে। অসমত এনে শিক্ষাৰ বাবে গুৱাহাটীত অসম ব্যৱস্থাপন শিক্ষা অনুষ্ঠান আৰু ভাৰতীয় সংগঠকৰ সংস্থান অৰ্থাৎ IIE আদিয়ে এই ক্ষেত্ৰত ডিম্ৰমা শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি আহিছে। বৰ্তমান মেঘালয়ৰ শ্বিলঙত এটি ৰাজীৱ গান্ধী ভাৰতীয় ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠান এই বছৰৰ পৰা আৰম্ভ হৈছে।

এনে প্ৰতিষ্ঠানৰ উপৰিও গুৱাহাটীত আৰু উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত ভালে সংখ্যক এনে উল্লেখযোগ্য প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি উঠিছে। সেই সগূহৰ ভিতৰত ICEAI চিকিম মণিপাল বিশ্ববিদ্যালয়, ডাৰউইন বাণিজ্য স্কুল, AIBM ইত্যাদি সমূহে স্নাতকোত্তৰ ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ বাবে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত বিশেষ প্ৰভাৱ পেলাইছে। ইয়াৰ ভিতৰতে ICEAI নামৰ অনুষ্ঠানটোৱে এই ক্ষেত্ৰত আন্তৰাষ্ট্ৰীয় চক্ৰজাল গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছে আৰু ইয়াৰ সদৰ কাৰ্যালয় আছে হাইদৰাবাদত। যিখনে বৰ্তমান সমগ্ৰ বিশ্বতে এনে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰণী ভূমিকা লবলৈ সক্ষম হৈছে।

এনে প্ৰতিষ্ঠান সমূহে বৰ্তমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক MBA আচনিৰ যোগেদি প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা, জ্ঞান আৰু বৰ্তমান বিশ্বত প্ৰয়োজন হোৱা বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰণী ভূমিকা লবলৈ সক্ষম হৈছে আৰু দৰ্ভবদ কৰ্ম কাজৰ বাবে পৰিবেশ গঢ়ি তুলিছে। এনে অৱস্থান পৰিপ্ৰেক্ষিতত আৰু সময়ৰ গতিত দেশখনৰ অৰ্থনীতিয়ে মানুহৰ মনত এক পৰিবৰ্তন আনিবলৈ সক্ষম হৈছে। সেইবাবে বৰ্তমান যুগৰ লগত খাপ খোৱাকৈ বাণিজ্য শিক্ষা তথা অৰ্থবিজ্ঞান আৰু লগতে অক্ষাত্বৰ প্ৰয়োজনীয়তা বাঢ়ি গৈছে। এনে বিষয় সমূহে বৰ্তমান ব্যৱস্থাপন শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰিবলৈ বিশেষ অৰিহণা যোগায়। ১৯৬৯ চনত স্থাপিত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ে বাণিজ্য শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত এই অঞ্চলত বিশেষ প্ৰভাৱ পেলাইছে।

****

গ্ৰন্থাগাৰ : শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা

বাণেশ্বৰ চাকোকতি
গ্ৰন্থাগাৰিকা

এখন দেশ বা এটা জাতিৰ অতীত, বৰ্তমান ভৱ-অনুভূতি সাহিত্য-সংস্কৃতি আদি সুপৰিকল্পিত আৰু সু-শৃঙ্খলাবদ্ধ ভাবে পুষ্টিভূত কৰি ৰাখিছে এটা সুন্দৰ গ্ৰন্থাগাৰ বা পুথিভঁৰাল। মানুহৰ ভাৱ-অনুভূতিৰ আদান প্ৰদানৰ উৎকৃষ্ট মাধ্যম হ'ল গ্ৰন্থাগাৰ। গ্ৰন্থাগাৰ হ'ল এনে এটা অনুষ্ঠান য'ৰ দ্বাৰা আমি অলপো কষ্ট নকৰাকৈ এটা জাতিৰ বুৰঞ্জী অধ্যয়ন কৰিব পাৰোঁ।

গ্ৰন্থাগাৰ বা পুথিভঁৰালৰ বিষয়ে জানিবলৈ হ'লে বহু আগলৈ উভতি যাব লাগিব। ছপাশাল আৱিষ্কাৰ হোৱাৰ আগতে আমাৰ দেশত এবিধ বিশেষ পুথিভঁৰাল আছিল। এইবিধ পুথিভঁৰাল নিৰক্ষৰ লোকসকলৰ বাবে অপৰিহাৰ্য আছিল। সেইসময়ত পুথি-পাঁজিসমূহ লিখা হৈছিল সাঁচিপাত, তালপাত বা ভূজপত্ৰত। এই পুথি-পাঁজিবোৰ প্ৰধানকৈ ৰখা হৈছিল মঠ-মন্দিৰ, গীৰ্জা, নামঘৰ, বৌদ্ধবিহাৰ নতুবা কোনো ধৰ্মীয় পণ্ডিতৰ অধীনত। সেইসময়ত লিখিব পঢ়িব লোকৰ সংখ্যা নগণ্য হোৱাত একোজন ধৰ্মীয় পণ্ডিতে সামাজিক শিক্ষাৰ কাৰণে এই পুথিসমূহ নিৰক্ষৰ লোকসকলক পঢ়ি শুনাই ধৰ্ম আৰু নীতিৰ জ্ঞান দিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল, এই উদ্দেশ্যেৰে শতাব্দী যুগত এক পাঠক শ্ৰেণীৰ জন্ম হৈছিল। ইয়াকে আধুনিক পুথিভঁৰালৰ প্ৰাচীন সংস্কৰণ বুলিব পাৰি। পিছৰ যুগত তুলাপাত আৰু ছপাশাল আৱিষ্কাৰৰ লগে লগে মানুহে হাতে লিখা কিতাপ-পত্ৰ প্ৰণয়ন কৰাত বহু কষ্টৰ লাঘৱ হ'ল। একে সময়তে মানুহে ছপাশালৰ পৰা বহুতো কিতাপ উলিওৱাব পৰা হ'ল। কিন্তু ছপাশালে কিতাপ উলিয়ালেও সেইবোৰ কিনি পঢ়িব পৰা মানুহৰ সংখ্যা আছিল তেনেই নগণ্য। ইয়াৰ বিৰুদ্ধে হিচাবে মানুহে কিতাপসমূহ ৰাজহুৱা ভাবে এঠাইত জমা কৰি ৰাখি সলনা সলনিকৈ পঢ়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। সম্ভৱত ইয়াৰ পৰাই পুথিভঁৰাল বা গ্ৰন্থাগাৰৰ জন্ম হ'ল বুলি ধাৰণা কৰা হ'ল।

শিক্ষাৰ পৰিধি বহল হৈ অহাৰ লগে লগে গ্ৰন্থাগাৰৰ ধাৰণাৰ সলনি হ'বলৈ ধৰিলে। পূৰ্বৰ দৰে পুথিসমূহ একে ঠাইতে জমা কৰি ৰখাৰ সলনি সেইবোৰ প্ৰণালীবদ্ধ আৰু সু-শৃঙ্খলা ভাবে ৰখাৰ কথা চিন্তা কৰা হ'ল। যাতে পাঠকসকলে পঢ়িব বিচৰা সকলো বিষয় কম সময়তে পাব পাৰে। তাৰ বাবে কিতাপসমূহ বৰ্গীকৰণ (Classifica-

tion) আৰু চানেকীকৰণ (Cataloguing) ব্যৱস্থা কৰা হ'ল। ভাৰতৰ গ্ৰন্থাগাৰ বিজ্ঞানৰ পিতৃস্বৰূপ ড° এচ. আৰ. ৰঙ্গনাথনে এই ক্ষেত্ৰত Colon Classification ৰ আৱিষ্কাৰ কৰি গ্ৰন্থসমূহ সেইমতে বৰ্গীকৰণৰ ব্যৱস্থা কৰে। ইয়াৰ পিছতে ১৮৭৩ চনত মেলভিল জিৰে দশমিক পদ্ধতিত কিতাপসমূহ বৰ্গীকৰণৰ বাবে Dewey Decimal Classification ৰ আৱিষ্কাৰ কৰে। এইদৰে লাহে লাহে কিতাপসমূহৰ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে সজোৱা হ'ল। যাৰ ফলত পঢ়ুৱৈসকলে অতি সহজতে গ্ৰন্থাগাৰত এখন কিতাপ বিচাৰি উলিয়াব পৰা হ'ল।

তথ্যৰ দ্ৰুত বিতৰণৰ ফলত কম্পিউটাৰৰ সহায়ত ছা-ছাত্ৰী, শিক্ষাবিদ, বৈজ্ঞানিক, গৱেষণাকাৰী আদি সকলোৰে সকলো প্ৰয়োজনীয় তথ্য অতি সহজতে কম সময়তে বিচাৰি পাবলৈ সক্ষম হ'ল। আধুনিক প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ সহায়ত গ্ৰন্থাগাৰসমূহত তথ্য সংযোজন, তথ্য প্ৰেৰণ, তথ্য সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল। পঢ়ুৱৈ সকলে Internate, E-mail আদিৰ সহায়ত সকলো খবৰ ঘৰতে বহি সংগ্ৰহ কৰিব পৰা হ'ল।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰন্থাগাৰৰ ভূমিকা নিবিড়। গ্ৰন্থাগাৰ অবিহনে এখন শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়ি উঠিব নোৱাৰে। শিক্ষানুষ্ঠান আৰু গ্ৰন্থাগাৰ পৰস্পৰ পৰিপূৰক। পঢ়ুৱৈসকলে হ'ল ইয়াৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ। গ্ৰন্থাগাৰে প্ৰতিজন পঢ়ুৱৈক গ্ৰন্থাগাৰৰ বিষয়ে পৰিচয় কৰাই দিব লাগিব। লগতে তেওঁলোকে যাতে কম সময়তে গ্ৰন্থসমূহ অধ্যয়ন কৰিব পাৰে তাৰ বিষয়ে গ্ৰন্থাগাৰে উপযুক্ত সুবিধা প্ৰদান কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত Dr. S.R. Ranganathan এ পাঁচটা সূত্ৰ উদ্ভাৱন কৰিছে। সেই কেইটা হ'ল,

1. Books are for use
2. Every Reader his book
3. Every book its Reader
4. Save the time of the Reader
5. Library is a growing organism

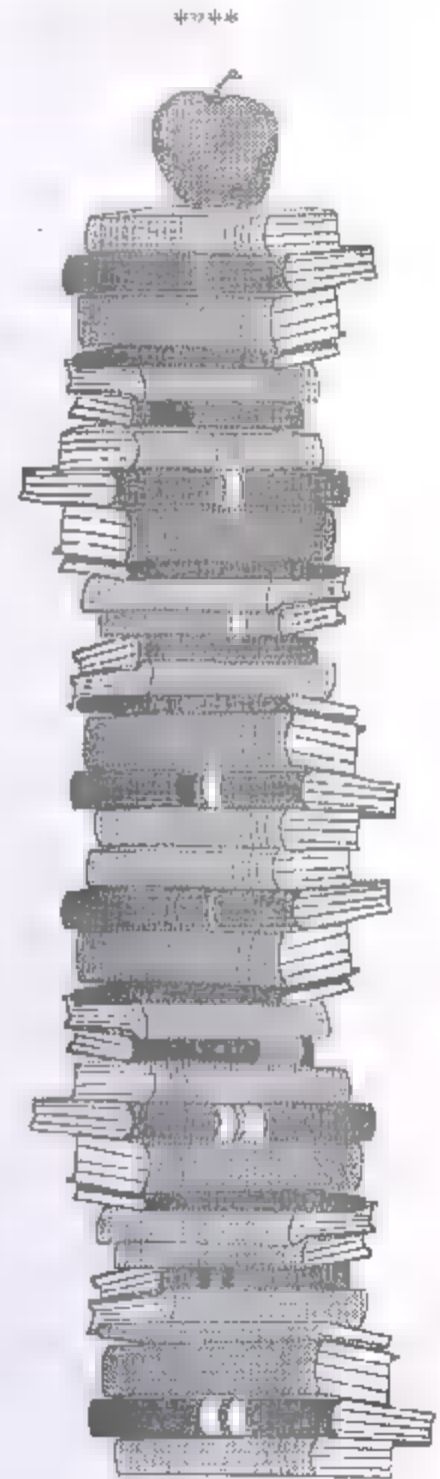
ৰঙ্গনাথৰ এই পাঁচটা সূত্ৰ অনুসৰি বৰ্তমানৰ গ্ৰন্থাগাৰ সমূহ গঢ় লৈ উঠিছে। তেওঁৰ মতে গ্ৰন্থাগাৰৰ কিতাপসমূহ কেৱল সংৰক্ষণ

আৰু প্ৰদৰ্শনৰ বাবে নহয়। সেইবোৰৰ যথোচিত ব্যৱহাৰ হ'ব লাগিব। গ্ৰন্থসমূহ প্ৰত্যেকজন পঢ়ুৱৈৰ বাবে। পাঠক সকলৰ সময়ৰ প্ৰতিও গ্ৰন্থাগাৰে লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। গ্ৰন্থাগাৰ সমূহ হ'ল এটা বৃদ্ধি পাই অহা অনুষ্ঠান। গতিকে বৰ্তমানৰ কথা চিন্তা নকৰি আহিবলগিয়া দিনবোৰৰ কথা ভাবিহে গ্ৰন্থাগাৰৰ পৰিকল্পনা কৰিব লাগে। পুথিভঁৰালত প্ৰতিবছৰে সংগৃহীত হৈ থকা সম্পদসমূহে ইয়াৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰি আহিছে। গ্ৰন্থাগাৰৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানোবাগ আকৰ্ষণ কৰিবৰ বাবে গ্ৰন্থাগাৰে গ্ৰন্থসূচী প্ৰণয়ন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অৱগত কৰিব লাগিব। লগতে গ্ৰন্থ নিৰ্বাচনৰ (Book Selection) ক্ষেত্ৰত অতি সাৱধানতা অৱলম্বন কৰিব লাগিব। গ্ৰন্থাগাৰত নিয়মীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ উপৰিও অভিধান গ্ৰন্থকোষ, প্ৰসঙ্গ পুথি আদি পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণৰ থাকিব লাগিব।

বৰ্তমান চৰকাৰে গ্ৰন্থাগাৰসমূহৰ উন্নতিৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে। শিক্ষানুষ্ঠানত নিয়মীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ উপৰিও বিভিন্ন ধৰণৰ বৃত্তিমূলক পাঠ্যক্ৰমৰ প্ৰবৰ্তন কৰিছে। তাৰদ্বাৰে 'বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ' আৰু অসম চৰকাৰেও গ্ৰন্থাগাৰ সমূহলৈ বৃদ্ধি পৰিমাণৰ আৰ্থিক অনুদান আগবঢ়াইছে। এই ক্ষেত্ৰত গ্ৰন্থাগাৰ সমূহ সুকীয়াকৈ পৰিচালনা কৰাৰ বিষয়েও চিন্তা-চৰ্চা কৰা হৈছে। গ্ৰন্থাগাৰৰ বাবে নিয়োজিত পুঁজি কেৱল গ্ৰন্থাগাৰতে প্ৰয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। কিয়নো পুঁজিৰ অভাৱৰ বাবে বহুতো গ্ৰন্থাগাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক উপযুক্ত আহিলা পঢ়ি আৰু তথ্যৰ যোগান ধৰিব পৰা নাই। সেইবোৰ সমস্যা দূৰ কৰিবৰ বাবে গ্ৰন্থাগাৰসমূহৰ মাজত Resource Sharing Network ৰ দ্বাৰা আন্তঃগ্ৰন্থাগাৰ খণ ব্যৱস্থা (Inter Library Loan) হ'ব বাছনি, তালিকা প্ৰস্তুতকৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যাতে সকলো গ্ৰন্থপ্ৰেমীয়ে কম খৰছ আৰু কম সময়তে সকলো সুবিধা লাভ কৰিব পাৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ্থে সকলো গ্ৰন্থাগাৰতে 'বুক বেঞ্চ'ৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে, যাতে মেধাৰী আৰু আৰ্থিক ভাৱে অনগ্রসৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা লাভবান হ'ব পাৰে। তথ্যৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা আমূল পৰিৱৰ্তনৰ বাবে প্ৰয়োজন সাপেক্ষে গ্ৰন্থাগাৰিকা সকলক DRTC, INSDOC আদিত উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণ নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চাহিদাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি গ্ৰন্থ ক্ৰয়ৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰিব লাগে। গ্ৰন্থাগাৰত পাঠ্যপুথিৰ উপৰিও জাৰ্ণেল, আলোচনী, বাতৰি কাকত আদিৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰিব লাগে। গ্ৰন্থাগাৰত এটা সুস্থ বাতাবৰণৰ সৃষ্টিৰ বাবে গ্ৰন্থাগাৰৰ কৰ্মচাৰীৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও সহযোগ আগবঢ়াব লাগে। তেতিয়াহে প্ৰকৃতৰ্থত এটা গ্ৰন্থাগাৰ সৰ্বজনসুন্দৰ হৈ উঠিব।

শেষত বঙ্গনাথনৰ ভাষাৰেই ক'ব পাৰি যে- A Library is a public institution or establishment charge with the care of a collection of Bodies, the duty of making them accessible to

those who require the use of them and the task of converting every person in its neighbourhood into a habitual library goes and reader of books. Thus a library is regarded as a public institution which is also expected to convert the potential readers into actual readers.

সমাজৰ দৃষ্টিত নাৰী

প্ৰিয়ান্বী ফুকন
বি.টি.এ. প্ৰথম বৰ্ষ

ঐশ্বৰ্যৰ মহত্বম সৃষ্টিয়েই নাৰী। নাৰী হৈছে মহীয়সী, বহুসময় শক্তিৰ আধাৰ, যি শক্তি বিভিন্ন ৰূপে যুগে যুগে বন্দিত আৰু পূজিত হৈ আহিছে। নাৰীক অৰ্ধ আকাশ বুলি অভিহিত দিয়া হয়। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে পুৰুষ প্ৰধান সমাজত নানা কৌশলেৰে বঞ্চিত কৰি নাৰীয়ে আকাশ চুকি পোৱাকৈ প্ৰকৃত অৰ্থত শিক্ষিত হোৱাকৈ শিক্ষাৰ অভাৱ। আজিৰ সমাজত প্ৰায়ে দেখা যায় যে ছোৱালীক শিক্ষা দিয়া হয় এজন ভাল পাত্ৰক গতাৰলৈহে, সমাজৰ অগ্ৰণ আঁকৰ দূৰ কৰিবলৈ নহয়। তেওঁলোকৰ কৰ্তব্য হৈছে ঘৰৰ চাৰিবেৰৰ ভিতৰত। পুৰুষসকলে ভায়ে নাৰী এক পৰজীৱি লতা, পুৰুষকণী বৃক্ষ নহ'লে এই পৰজীৱি লতাতালে মেৰুদণ্ড পোন কৰি থিয় হ'ব নোৱাৰে।

সামাজিক প্ৰবাদ মতে লাও যিমানেই ডাঙৰ নহওক সদায় পাতৰ তলতহে থাকে। নাৰী যিমানেই গুণসম্পন্ন নহওক সদায় পুৰুষৰ তলতহে। তাৰোপৰি লাও এটা ভোগ্যৰ বস্তু ঠিক সেইদৰে আজি ভোগবাদী সমাজে নাৰীকো ভোগৰ সামগ্ৰী হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। কোনো পুৰুষে নাৰীক ধৰ্মণ কৰিলে, নাৰী গৰাকীক ধৰ্মিতা বুলি গণ্য কৰা হয়, কিন্তু পুৰুষসকলক সমাজত তেনে কোনো নাম নাই। কাৰণ তেওঁৰ শৰীৰত যে পিতৃত্বৰ কোনো চিন নাই। সকলোৱে তেওঁক জানিলেও তেওঁ স্বাধীনভাৱে সমাজত ঘূৰি ফুৰিব পাৰে, কিন্তু সেই ধৰ্মিতা গৰাকী সমাজত অজ্ঞাত, অজিহত আৰু সকলোৱে ঘৃণাৰ পাত্ৰ হয়। অথচ, সেই গৰাকী নাৰীয়ে যে সৃষ্টিৰ আধাৰ তাক উপলব্ধি নকৰে। সৃষ্টিৰ অৰ্থ গভীৰ। সমাজৰ অপৰিহাৰ্য্য একো একোজন গুণী, জ্ঞানী, সন্ত-মহন্ত আগমনৰ বাবে নাৰীৰ অক্লান্ত পৰিশ্ৰম আছে, হেঁ কথাত অনুধাৱন কৰিবলৈ যত্ন নকৰে।

আজিৰ যুগত নাৰী পুৰুষৰ সম অধিকাৰ বুলি সকলোৱে জানে আৰু কয় তথাপিও বেছি সংখ্যক দম্পতীয়ে পুত্ৰ সন্তানহে কামনা কৰে। ফলস্বৰূপে একবিংশ শতিকাতো কন্যাৰ ক্ৰম হত্যা হৈ আছে। কিন্তু পুৰুষসকলে নাভাৱে যে সেই হত্যাকাৰী ভাৰতীয় জাতিৰ মান পালে একো একোগৰাকী মহীয়সী নাৰীৰূপে সমাজত চিনাকী দিবলৈ সক্ষম হ'লহেতেন। কাৰণ নাৰীৰ অবিহনে সৃষ্টিৰ অসাৰ।

এগৰাকী নাৰী বিবাহ পাশত আবদ্ধ হ'লে তেওঁ সমাজৰ ৰীতি অনুসৰি সেন্দূৰ পিন্ধিব লাগে, লগতে সাজ-পাৰৰো পৰিৱৰ্তন কৰিব লগা হয়। কিন্তু বিবাহতো নাৰী-পুৰুষ উভয়েই হয়, তথাপি পুৰুষৰ উচ্চ ক্ষেত্ৰত কোনো পৰিৱৰ্তন দেখা নাযায়। আনহাতে

নাৰীগৰাকী বিধৱা হ'লে বগা সাজ পৰিধান কৰা, খাদ্যাভাস সলনি কৰা, কিন্তু পুৰুষ নিপত্নীক হ'লে তেওঁৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নাই। পুৰুষ বিবাহিত, অবিবাহিত, বিপত্নীক যিয়েই নহওক লাগে তেওঁক দেখা মাত্ৰেই কোনেও ক'ব নোৱাৰে। কাৰণ তেনে ৰীতি আমাৰ সমাজত নাই যিহেতু ৰীতি-নীতি স্ৰষ্টা জন পুৰুষ। বহুপত্নিয়ে তেখেতৰ পত্নীৰ যোগ্যতা থকা স্বত্বেও চাকৰি কৰিবলৈ নিদিয়, তেওঁলোকৰ যুক্তিমতে দুয়োজন মানুহ চাকৰি বা সমাজমুখী কৰ্মত লিপ্ত হ'লে তেওঁলোকৰ সম্বন্ধনসকল বিপথে পৰিচালিত হ'ব পাৰে "শ্ৰপাৰ গাইডেন্স"ৰ অভাৱত। তেওঁলোকে নাভাৱে যে সম্বন্ধ যিহেতু ম'ক-দেউতাক উভয়ে, গতিকে সিহঁতক লালন-পালন কৰা দায়িত্ব দুয়োৰে। কেৱল মাতৃগৰাকীলৈহে এই দায়িত্ব ঠেলি দিব লাগে। স্বামীসেৱা কৰা নাৰীৰ পৰম ধৰ্ম। 'স্বামীক' যথাযোগ্য সেৱা কৰা নাৰীক পত্নিতা অভিহিত দিয়া হয়। কিন্তু পত্নীসেৱকক পুণ্যৰত্ন হিচাপে গণ্য কৰা নহয়। বৰং অৱজ্ঞা বৃষ্টিৰে চোৱা হয়। এটা জাতিৰ উত্তৰণৰ মেনপথত যে আছে একো গৰাকী নাৰী, সেইসকল ব্যক্তিয়ে ভাবি নাচায়। দেশৰ নগৰিক সকলক সৎ সাহসী, আত্ম-নিৰ্ভৰশীল, ধৰ্ম-নিষ্ঠা, নৈতিক বলৰে বলৱান কৰি সৎ আৰু মহৎ মনোবৃত্তি গঢ় দিয়াত নাৰীৰ ভূমিকা অপৰিসীম, সেই কথা উপলব্ধি নকৰে।

নাৰীসকলে নাৰী মুক্তিৰ বাবে, নৰী স্বাধীনতাৰ বাবে প্ৰথমে সমাজৰ কু-সংস্কাৰবিলাক অতিৰিক্ত লাগিব। আইনৰ দৃষ্টিত যিহেতু সকলো সমান, সেয়ে নাৰীৰ বাবে ব্যৱহৃত প্ৰতিটো কথাৰে পুলিিংগ ৰূপ থাকিব লাগে। পুৰুষসকলে নাৰীক নিস্বার্থেৰে ভাল পাবলৈ শিকক কাৰণ নাৰীও মানুহ, নাৰীও তেওঁৰ সমানে আকাশ জয় কৰিব পৰা ক্ষমতা আছে। সেইসকল পুৰুষ, যিসকলে অবাঞ্ছিত, কল্পিত অপৰাধই কোনো নাৰীক মানসিক ৰূপে পংক্ত কৰি তোলে, তেওঁলোকৰ হৃদয়ত সদায় ভাৰততাত্ববোধৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰক। চৰিত্ৰ যদি নাৰীৰ বাবে মূল্যবান বস্তু তেন্তে পুৰুষসকলে চৰিত্ৰবান হওক। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত নাৰীয়েই অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। নাৰীৰ সজাগতা আৰু সচেতনতা ঘূৰাই আনিব লাগিব। ইয়াৰ নিৰাময়ৰ অৰ্থে অন্যান্য সাধনাৰ লগতে নৈতিক গুণ আৰু আধ্যাত্ম সাধনা হ'ব লাগিব নাৰীসকলৰ অমোঘ অস্ত্ৰ। এই অস্ত্ৰৰে আমি কৰিব লাগিব বিপ্লৱ। সেই বিপ্লবে আমি বৰ্তমান নিজৰ অস্তিত্ব বিপন্ন কৰিব খোজা সমাজখনক সজাই তুলিব লাগিব, বাতে কোনো সীতাৰ্হ অস্তিত্ব প্ৰৱেশ কৰিব লগা নহয়।

বিজ্ঞাপন,

মানুহৰ মন

আৰু

জীৱন ধাৰা

পদ্মী দত্ত কলিতা

স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

‘বিজ্ঞাপন’

এই শব্দটোৰ লগত বৰ্তমান সকলো লোক পৰিচিত। বৰ্তমানৰ যুগটোক বিজ্ঞাপনৰ যুগ বুলি অভিহিত কৰা হয়। পৃথিৱীৰ প্ৰথম বিজ্ঞাপনটো আজিৰ পৰা তিনি হাজাৰ বছৰ আগতেই প্ৰকাশ হৈছিল বুলি জনা গৈছে। মিচৰৰ এজন বজাৰ সমাধিত প্ৰত্নতাত্ত্বিক সকলে এই বিজ্ঞাপনৰ সন্ধান পাইছে। কিন্তু ছপাশাল আবিষ্কাৰ হোৱাৰ পাছত প্ৰথমটো বিজ্ঞাপন প্ৰকাশ হৈছিল ইংৰাজী ভাষাত ১৪৭৭ চনত। কেব্ৰটন নামৰ এজন ব্যক্তিয়ে তেওঁৰ পাছাশালত থকা এবিধ সুৰাৰ জালনীৰে এই বিজ্ঞাপন দিছিল। আধুনিক বিশ্বত ইয়াকে প্ৰথম বিজ্ঞাপন আখ্যা দিয়া হয়। তেতিয়াৰ পৰাই আৰম্ভ কৰি বৰ্তমানলৈকে বিজ্ঞাপনৰ গতি অপ্ৰতিৰোধ্য হৈ পৰিছে। পুৰণৰ চাহৰ টেবুপত বহি বাতৰি কাকত খন মেলি লোৱাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৰাতি টি.ভি. বন্ধ কৰি শুৱলৈ যোৱালৈকে মানুহক প্ৰলোভ কৰিবলৈ বিজ্ঞাপনে নানা প্ৰচেষ্টা চলায়। বিজ্ঞাপনে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছে মানুহৰ জীৱন যাত্ৰাক। এতিয়া ই দৈনন্দিন জীৱনৰে অবিচ্ছেদ্য অংগ। এতিয়া মানুহৰ জীৱনৰ গতি চুন্দায়িত হয় বিজ্ঞাপনৰ তালে তালে। প্ৰতিমুহূৰ্ত্তেই বিজ্ঞাপনে মানুহক অধিকতৰ সুখী, সমগ্ৰ বিহীন জীৱন যাপন কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় সুবিধা দিয়াৰ কথা ঘোষণা কৰে। এতিয়া মানুহে ভাল বেয়া বিচাৰ কৰে বিজ্ঞাপনৰ যোগেদি। মুঠৰ ওপৰত বিজ্ঞাপন নহলেই নচলে।

এতিয়া চৌপাশে বজাৰ কেন্দ্ৰিক মুক্ত অৰ্থনীতি। প্ৰতিদিনে ভোগ্য পণ্যই বজাৰত আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে। প্ৰতিক্ষেত্ৰত মানুহে প্ৰতিযোগিতাৰ সন্মুখীন হ’ব লগা হৈছে। এতিয়া সমস্যা হৈছে কোনে কাক আক্ৰমণ কৰিব। বজাৰত নিজৰ বস্তু প্ৰতিধ্বনৰ বাবে সকলো বস্তুৰ প্ৰস্তুত কৰকে নিজৰ বস্তুৰ গুণানুকীৰ্ত্তন কৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে গা-ধোৱা চাবোনৰ কথা ক’ব পাৰি। বজাৰত নানা ধৰণৰ গা-ধোৱা

চাবোন আছে। গ্ৰাহকে কোনটো বিচাৰিব? কেনেকৈ জানিব কোনটো ভাল? এই ক্ষেত্ৰত বিজ্ঞাপনে সামান্য প্ৰয়োজনটোৰ সুবিধা লৈ মানুহক প্ৰভাৱণ কৰে আৰু নিজৰ ভূমিকা পালন কৰে। যি কোম্পানীৰ বিজ্ঞাপনে গ্ৰাহকক মুগ্ধ কৰিব সেই কোম্পানীৰ চাবোনৰ নাম গ্ৰাহকৰ মগজুত সোমাব। ইয়াতেই সুবিধা আদায় কৰি লয় বিখ্যাত মডেলসকলে, ফিল্মষ্টাৰসকলে অথবা ক্ৰিকেটাৰসকলে কেণ্ডি কেণ্ডি টকাৰ বিনিময়ত চুক্তিবদ্ধ হয়। দোকানীয়ে যেতিয়া গ্ৰাহকক প্ৰণ কৰিব কি চাবোন দিম? তেতিয়া অজানিতে গ্ৰাহকৰ মুখৰ পৰা ওলাই আহিব ‘লাব’ অথবা ‘লিবি’ বা আন কিবা, কিয়নো এইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰে উৰ্মিণা বা কৰিছাইতে। কিন্তু প্ৰকৃততে তেওঁলোকে এইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰে নে?

বিপন্ন কৰা প্ৰতিটো বস্তুৰ প্ৰচাৰ আৰু ব্যৱহাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে বিজ্ঞাপনে। সুকৌশলে মানুহৰ মগজুত কোনো পণ্য বস্তুৰ গুণাবলী অভিব্যক্তি কৰি সুমুঠাই দিয়া হয়। বহুক্ষেত্ৰত গ্ৰাহকৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ বিজ্ঞাপনবোৰ এনেদৰে সজোৱা হয় যাৰ লগত বিজ্ঞাপিত সামগ্ৰীৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই। যেনে মটৰ গাড়ীৰ টায়োৰ, চেভিং ক্ৰীম আদিৰ দৰে বস্তুবোৰৰ লগত নাৰীৰ কি সম্পৰ্ক আছে তাক অনুধাবন কৰাটো নিতান্তই কঠিন। তথাপিও দেখা যায় এনে বিজ্ঞাপনবোৰত কোনো স্বল্প বসনা নাৰীৰ নয়নাভিৰাম দৃশ্য। চেম্পুৰ লগত খেলৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই, কিন্তু চুলিৰ উজ্জ্বলতাৰ প্ৰকোপত খেলুৱৈৰ চকুত জলক তবক অবস্থাৰ সৃষ্টি হয়।

এতিয়া বজাৰত নানা ৰকমৰ ঠাণ্ডা পানী, নেমু চৰবৎ বা আন গুণ সম্পন্ন ঘৰুৱা ব্যৱহাৰবোৰক। আজি পাঁচ-ছয়বছৰীয়া শিশুটোৱেও ঠাণ্ডা পানীৰ বটল লৈ বিজ্ঞাপনৰ তালে তালে গাব পাৰে আহক বা শচীনৰ দৰে ‘য়ে দিল মাংগে ম’ৰ’, ‘জো চাহে জো

যায়ে'। এনেদৰে বিজ্ঞাপন মানুহৰ মগজুত সোমাই যোৱাৰ লগে লগে মানুহে বিজ্ঞাপিত বস্তুবোৰ গুণ সম্পন্ন বুলি ধৰিলয়। আধুনিক প্ৰজন্মই চেম্পু চৰবৎ নাখায় বা খাব নিবিচোৰে। খায় বাস্কা, গাবীৰ নাখায়, খায় হৰলিক্স, বৰ্ণডিটা বা কম্‌ধান। ভাত খোৱাৰ পাছত হজম হ'বৰ বাবে এটুংকা নেমুৰ সলনি ব্যৱহাৰ কৰে মুখবোচক, অত্যন্ত ক্ষতিকাৰক হজমি বড়ি 'হজমোলা'।

বিজ্ঞাপন ব্যৱসায়ীক কোৱা হয় 'ড্ৰিম মাৰ্কেট'। তেওঁলোকে সপোন বিক্ৰী কৰে। বিজ্ঞাপনে এনে এখন জগত সৃষ্টি কৰি চকুৰ আগত দাঙি ধৰে যাক বাস্তৱত পোৱা নাযায়। মানুহে সাধাৰণতে প্ৰানিময় বাস্তৱ জগতৰ পৰিৱৰ্তে এক কাল্পনিক সুখী জগত সৃষ্টি কৰি চকুৰ আগত দাঙি ধৰে, যাক বাস্তৱত পোৱা নাযায়। মানুহে সাধাৰণতে প্ৰানিময় বাস্তৱ জগতৰ পৰিৱৰ্তে এক কাল্পনিক সুখী আনন্দময় জীৱনৰ সপোন দেখি ভাল পায়। বিজ্ঞাপনে মানুহক এনে এখন জগতৰ সন্ধান দিয়ে যিখন চাই মানুহ সহজে মুগ্ধ হয়। প্ৰায়বোৰ বিজ্ঞাপনৰ লগতে এটা শ্লগানধৰ্মী বাক্য থাকে। বিজ্ঞাপন চাই শীতল পানীৰ বটল 'লে পেপচি, কোকাকোলাৰ বিজ্ঞাপনৰ তালে তালে সকলোৱে 'য়ে দিল মাংগে ম'ব' আৰু সমাজ জীৱনৰ সৰ্বত্ৰতে আওঁবায় এনেবোৰ বাক্য। নতুন প্ৰজন্মৰ যুৱক-যুৱতীৰ মাজত যেন এইবোৰ বিজ্ঞাপনৰ

শ্লগানৰ নহয়, যেন এক জাতীয় সংস্কৃতিৰ সমাজ জীৱনৰ আহে আহে বৈ যোৱা এক আদৰ্শ গত বাণী। বিজ্ঞাপনৰ সম্পৰ্কে অসমৰ এজন আগশাৰীৰ সাহিত্যিক সমালোচকে কৈছে যে "আজিৰ বেছিভাগ ল'ৰা ছোৱালীয়ে জীৱনৰ মূল্যবোধ আৰু আদৰ্শ আহৰণ কৰে টি.ভি. চিৰিয়েল আৰু বিজ্ঞাপনবোৰৰ পৰা। কি থাকে সেই বিজ্ঞাপনত : অস্বহীন ভোগৰ নিয়ন্ত্ৰণ, নিত্য নৱ কৃত্ৰিম প্ৰয়োজন সৃষ্টি, শেষ মাটিৰ লগত আৰু বাস্তৱতাৰ লগত সম্পৰ্কহীন এক চূড়ান্ত, ভোগবাদী, ফাইভষ্টাৰ কালাচাৰৰ মোহনীয় ইল্ড্ৰজাদ"।

বিভিন্ন দেশৰ লগতে আমাৰ দেশলৈও একবিংশ শতিকাৰ নতুন টো তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ বিস্ফোৰণ, নতুন প্ৰজন্মৰ ইণ্টাৰনেট আৰু ডব্লিউ ডব্লিউ ডট কম। বিজ্ঞাপন আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ শেহতীয়া বিকাশত ধুনুকা হৈ পৰিছে মানুহৰ মনায় ঠিকনা। মুঠিমৈ মধ্যবিত্তক উচ্চতৰ মধ্যবিত্তলৈ উন্নীত কৰিবলৈ ব্যবহার্য সামগ্ৰীবোৰৰ উৎপাদন দেশত হ'ব হ'বকৈ বাঢ়িছে। বিদেশী বহুজাতিক কোম্পানীবোৰৰ তীব্ৰ গতিত আগমণ ঘটিছে। বস্তুবোৰৰ প্ৰতি মধ্যবিত্তক, উচ্চবিত্তক সততে মোহাবিষ্ট কৰি ৰাখিবলৈ বিজ্ঞাপন সংস্থাৰোৰে ব্যপক প্ৰচেষ্টা চলাইছে। সমগ্ৰ সমাজ ব্যৱস্থাই ভোগবাদী হৈ ৰিছে য'ত বিজ্ঞাপনে প্ৰচুৰ অৰিহণা যোগাইছে।

****

"শিক্ষা হ'ল উপযুক্ত সময়ত সুখ দুখ অনুভৱ কৰিব পৰা ক্ষমতা
ই ছাত্ৰৰ দেহ আৰু আত্মাৰ সকলো সৌন্দৰ্য্য বিকাশ কৰে।"

— প্লেটো

"বিখ্যাত হোৱাতকৈ বিশ্বাসী হ'ব পৰাটোহে শ্ৰেষ্ঠ।"

— (টি ৰ'জভেল্ট)

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫

বিকাশ দে
অধিবেশা, শিৱসাগৰ

ভাৰতীয় সংবিধানে ভাৰতবৰ্ষত গণতান্ত্ৰিক প্ৰজাতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। সংবিধানক গণতন্ত্ৰত তথ্যবিজ্ঞান নাগৰিক থাকিব লাগে আৰু তথ্যৰ ক্ষেত্ৰতো স্বচ্ছতা থাকিব লাগে। যিটো ইয়াৰ কাম-কাজ সূচকৰূপে চলিবৰ কাৰণে আৰু দুৰ্নীতি ৰোধ কৰিবৰ বাবে জৰুৰী আৰু চৰকাৰ লগতে ইয়াৰ বিভাগবোৰক নাগৰিকৰ ওচৰত জবাবদিহি কৰাটো একান্তই প্ৰয়োজন। সেয়ে বৰ্তমান সময়ত তথ্য লাভ কৰিবলৈ বিচৰা নাগৰিক সকলক নিৰ্দিষ্ট তথ্য যোগান ধৰাটো অত্যন্ত জৰুৰী হৈ পৰিছে। উক্ত লক্ষ্য আগত ৰাখিয়েই ২০০৫ বৰ্ষৰ ১২ অক্টোবৰ তাৰিখৰ পৰা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত (জম্মু আৰু কাশ্মীৰ ৰাজ্যৰ বাহিৰে) “তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫” বলৱৎ কৰা হয়।

“তথ্য” মানে কি ?

“তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫”ৰ দফা ২ (চ)ত তথ্য মানে কি উল্লেখ কৰিছে। এই দফা মতে “তথ্য” মানে হল— নথিপত্ৰ, দলিল, স্মাৰক, ই-মেইল, জনমত, পৰামৰ্শ, প্ৰেছ বিজ্ঞপ্তি, জাননী, নিৰ্দেশ, সন্মত, চুক্তি, প্ৰতিবেদন, কাকত-পত্ৰ, নমুনা, যিকোনো ইলেক্ট্ৰনিক ৰূপত পোৱা তথ্য আৰু বৰ্তমানে প্ৰচলিত যিকোনো আইনৰ অধীনত লোক প্ৰাধিকাৰীয়ে সহজে লাভ কৰিব পৰা যিকোনো বে-চৰকাৰী নিকায় সম্পৰ্কীয় তথ্যকে ধৰি যিকোনো ৰূপত থকা যিকোনো তথ্য।

“তথ্য জনাৰ অধিকাৰ” কি ?

উক্ত আইনৰ দফা ২ (এ) মতে “তথ্য জনাৰ অধিকাৰ”ৰ অৰ্থ হ’ল এই আইনৰ অধীনত থকা তথ্য সহজে জনাৰ অধিকাৰ। যি তথ্যৰ অধিকাৰী যিকোনো লোক কৰ্তৃপক্ষ বা যি তথ্য লোক কৰ্তৃপক্ষৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ অধীন, আৰু এনে অধিকাৰ সমূহ হৈছে—

- ১। কাম-কাজ, দলিল, নথিপত্ৰ পৰীক্ষা কৰাৰ।
- ২। দলিল বা নথি-পত্ৰৰ টোকা, উদ্ধৃতি বা প্ৰমাণিত নকল গ্ৰহণ কৰাৰ।
- ৩। সামগ্ৰীৰ প্ৰমাণিত নমুনা গ্ৰহণ কৰাৰ।
- ৪। ডিচকোটিজ, ফ্লপিড, টেপছ, ভিডিঅ’ কেছট বা আন

যিকোনো ইলেক্ট্ৰনিক আহিলাত থকা তথ্য বা কম্পিউটাৰ বা আন যিকোনো মাধ্যমত মজুত কৰি থোৱা তথ্য প্ৰিণ্ট আউটৰ জৰিয়তে লাভ কৰাৰ।

আইনখনৰ ৮ নং দফাৰ অধীনত কেতবোৰ বিশেষ শ্ৰেণীভুক্ত তথ্যক প্ৰকাশ কৰাৰ পৰা ৰেহাই দিয়া হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে যিবোৰ শ্ৰেণীৰ তথ্যই দেশখনৰ নিৰাপত্তা বিঘ্নিত কৰিব পাৰে। যুদ্ধৰ বণবৈশল সম্পৰ্কীয় তথ্য, দেশখনৰ বিজ্ঞান সম্পৰ্কীয় তথ্য বা অৰ্থনৈতিক স্বার্থ জড়িত তথ্য, অপৰাধ উদ্ঘাটন বা তদন্ত সম্পৰ্কীয় তথ্য আৰু কেবিনেটৰ কাগজ পত্ৰৰ তথ্য। তাৰোপৰি আন কেতবোৰ হ’ল বাণিজ্য বা বাণিজ্যিক গোপনীয়তাৰ তথ্য, যিবোৰ প্ৰকাশে সংসদ বা ৰাজ্যিক বিধান সভা সমূহৰ বিশেষাধিকাৰ ভংগ কৰিব পাৰে আৰু কেতবোৰ স্বাধীনতাৰ তথ্য, যিবোৰৰ বাস্তৱতা কাৰ্য্যকলাপৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নাই আৰু যিবোৰ তথ্যই কোনো ব্যক্তিৰ স্বাধীনতা সত্তাক অবাঞ্ছিত আক্ৰমণ কৰে। অবশ্যে এই ৰেহাই সদায় প্ৰযোজ্য নহ’বও পাৰে আৰু জনস্বার্থৰ স্বাভাৱত তথ্যৰ নামাঞ্জুৰকৰণৰ লগত তথ্য প্ৰকাশৰ ভাবসাম্যতাও ৰক্ষা কৰিব লাগিব। প্ৰকাশ কৰিব লগা তথ্যৰ দ্বাৰা লোক কৰ্তৃপক্ষৰ কিবা ক্ষতি হ’লেও তথ্য প্ৰকাশ কৰিব পাৰি যদিহে লোক কৰ্তৃপক্ষই সন্মুখীন হোৱা ক্ষতিৰ বিপৰীতে ৰাইজে তথ্য জনাৰ উপকাৰিতা অধিক গুৰুত্বপূৰ্ণ হয়।

এই আইনৰ অধীনত নাগৰিক সকলে বিচৰা তথ্যৰ যোগান ধৰিবৰ কাৰণে ৰাজহুৱা প্ৰতিষ্ঠান সমূহে তেওঁলোকৰ সকলো প্ৰশাসনীয় গোট বা কাৰ্যালয়ত নিজৰ নিজৰ বিষয়া সকলক ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়া হিচাপে নামকৰণ কৰিব। এই ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়া সকলে নিম্নলিখিত ধৰণে তেওঁলোকৰ কাৰ্য্য সম্পাদন কৰিব—

(ক) তথ্য বিচাৰি অনুৰোধ কৰা লোক সকলৰ সৈতে ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়ই কাৰ্য্য সম্পাদন কৰিব আৰু যি ক্ষেত্ৰত লিখিত ভাৱে অনুৰোধ পোৱা নাযাব সেই ক্ষেত্ৰত তেনে লোকৰ পৰা লিখিত অনুৰোধ পোৱাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সাহায্য আগবঢ়াব।

(খ) কোনো তথ্য বিচাৰি কৰা আবেদনত থকা বিষয়টো যদি আন ৰাজহুৱা প্ৰতিষ্ঠানৰ হয় বা অন্য বিভাগৰ অধীনৰ হয় তেনেহ’লে ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়া গৰাকীয়ে পাঁচ দিনৰ ভিতৰত সেই

আবেদনখন সংশ্লিষ্ট বিভাগলৈ পঠিয়াই দিব আৰু আবেদনকাৰীক সঠিকভাৱে বুজাই দিব।

(গ) নিজৰ কাম কাজ সূচাকল্পে সম্পন্ন কৰাৰ বাবে ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়া গৰাকীয়ে আন বিষয়াৰ সহায় ল'ব পাৰিব।

(ঘ) যি ক্ষেত্ৰত তথ্য বিচৰাৰ অনুৰোধ নাকচ কৰা হয় তেনে ক্ষেত্ৰত বিষয়া গৰাকীয়ে তলত উল্লেখিত বিষয় সমূহ অনুৰোধ কাৰীক জনাব-

১। নাকচ কৰাৰ কাৰণ,

২। এনে নাকচ কৰণৰ বিৰুদ্ধে আবেদন জনোৱাৰ সময়সীমা,

৩। আবেদন জনাৰ পৰা কৰ্তৃপক্ষৰ বিষয়ে।

(ঙ) ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়া গৰাকীক যি ধৰণে তথ্য বিচৰা হৈছে তেনে ধৰণেহে তথ্য দিব লাগিব।

(চ) নিৰ্দ্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰত যদি ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়া গৰাকীয়ে তথ্য দিবলৈ অসমৰ্থ হয় তেন্তে তেওঁ তথ্য দিবলৈ অস্বীকাৰ কৰা হুলি ধৰা হ'ব।

"তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫"ৰ ৬ মং দফাত কেনেদৰে তথ্য বিচাৰি আবেদন কৰা হ'ব তাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিছে। এই দফা মতে-

১। কোনোদৰে তথ্য বিচৰা হৈছে তাৰ সবিশেষ উল্লেখ কৰি ইংৰাজী, হিন্দী বা অঞ্চলটো চৰকাৰী ভাষাত লিখিত ভাষা বা আন ইলেক্ট্ৰনিক সঁহাৰ যোগেদি ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়াক আবেদন জনাব লাগিব।

২। কি কাৰণত তথ্য বিচৰা হৈছে তাৰ কাৰণ উল্লেখ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই।

৩। নিৰ্দ্ধাৰিত মাত্ৰল জমা দিব লাগিব, কিন্তু দৰিদ্ৰ সীমামেৰণ তলত বসবাস কৰা সকলক মাত্ৰলৰ ক্ষেত্ৰত বেহাই দিয়া হ'ব।

"তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫"ত এই আইনখনৰ অধীনত পৰা বিভাগবোৰক তথ্যৰ যোগান ধৰিবৰ বাবে এটা নিৰ্দিষ্ট সময়সীমা বান্ধি দিছে। এই নিৰ্দ্ধাৰিত সময়সীমা এনে ধৰণৰ-

১। আবেদন কৰাৰ তাৰিখৰ পৰা ৩০ দিনৰ ভিতৰত,

২। ব্যক্তিৰ জীৱন আৰু সম্পত্তিৰ প্ৰশ্ন জড়িত হ'লে ৪৮ ঘণ্টাৰ ভিতৰত,

৩। সহকাৰী ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়াৰ ওচৰত আবেদন জনালে ওপৰোক্ত সময়সীমাৰ লগত আন ৫ দিন যোগ দিব লাগিব।

৪। যদিহে কোনো তৃতীয় পক্ষৰ স্বার্থ জড়িত হৈ থাকে তেনেহ'লে ৪০ দিন।

৫। নিৰ্দ্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰত তথ্য প্ৰদান কৰিব নোৱাৰিলে তাক প্ৰত্যাখান কৰা বুজাব।

কোনো তথ্যৰ কাৰণে কৰা আবেদন অগ্রাহ্য কৰিলে

আইনখনে এক দুখলপীয়া আপীল মঞ্চৰ ব্যৱস্থাও ৰাখিছে। প্ৰথম আপীল লোক তথ্য বিষয়াৰ ওপৰৰ জ্যেষ্ঠ বিভাগীয় বিষয়ালৈ। দ্বিতীয় আপীল আয়োগলৈ। নিৰ্দ্ধাৰিত ৩০ দিন সময়সীমা পাৰ হোৱাৰ পিছত বা সিদ্ধান্ত পোৱাৰ পিছত ৰাজহুৱা প্ৰতিষ্ঠানটোৰ ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়া গৰাকীৰ ওপৰ পৰ্য্যায়ৰ বিষয়াৰ ওচৰত আপীল কৰিব পাৰিব, এই আপীল প্ৰথম আপীল হিচাপে গণ্য কৰা হয়। প্ৰথম আপীল কৰ্তৃপক্ষই সিদ্ধান্ত দিয়া বা সিদ্ধান্ত দিয়াৰ সম্ভাৱনা থকাৰ ৯০ দিনৰ ভিতৰত আবশ্যক অনুযায়ী কেন্দ্ৰীয় তথ্য আয়োগ বা ৰাজ্যিক তথ্য আয়োগত দ্বিতীয় আপীল কৰিব পাৰিব।

জনসাধাৰণৰ স্বার্থ সুৰক্ষিত কৰিবৰ কাৰণে এই আইনখনে কৰ্তৃপক্ষত গাফিলতি কৰিলে ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়াকো জৰিমনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। প্ৰতি গৰাকী ৰাজহুৱা তথ্য বিষয়াক প্ৰতিদিনে ২৫০ টকাকৈ সৰ্বাধিক ২৫ হাজাৰ টকাকৈকে জৰিমনা বিহা হ'ব, যদিহে-

১। কোনো আবেদন গ্ৰহণ নকৰে,

২। যুক্তসংগত ২৫০ টকাকৈ তথ্য প্ৰকাশত পলম কৰে,

৩। অহেতু ভাৱে তথ্য দিবলৈ অস্বীকাৰ কৰে,

৪। সম্পূৰ্ণ আতসাৰে অসম্পূৰ্ণ, অশুদ্ধ আৰু ভুল পথে পৰিচালনা কৰিব পৰা তথ্য দিয়ে,

৫। বিচৰা তথ্য যদি নষ্ট কৰি পেলায়,

৬। তথ্য প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত কোনো প্ৰকাৰৰ বাধাৰ সৃষ্টি কৰে।

"তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫"ৰ দফা ২০ মতে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যত থকা তথ্য আয়োগৰ এই জৰিমনা বিহাৰ ক্ষমতা আছে। এনে বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে আইন ভংগৰ অপৰাধত বিধিগত ব্যৱস্থা হ'বৰ বাবে অনুমোদন জনাব পাৰে।

ইতিমধ্যে উল্লেখ কৰা হৈছে যে ভাৰতবৰ্ষ এখন সাংবিধানিক প্ৰজাতন্ত্ৰ দেশ। ইয়াত প্ৰত্যেকজন নাগৰিককে কিছুমান বিশেষ অধিকাৰ দিয়া হৈছে। তথ্য জনাৰ অধিকাৰে প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰে গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ। গতিকে প্ৰত্যেকজন ভাৰতীয় নাগৰিকৰ সামাজিক দায়বদ্ধতা আৰু সজাগতাইহে এখন স্বচ্ছ, নিকা আৰু সফল সমাজ গঢ়াত সহায় কৰিব।

যুৱ প্ৰজন্মৰ আদৰ্শ ব্যক্তি ড० ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া

হুটুখ আলী
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ

জী

ৱন মানে সংগ্ৰাম। এই সংগ্ৰামত বীৰদৰ্শে যুজি জয়ী হ'ব পৰাটোৱেই জীৱনৰ সাৰ্থকতা। এই সাৰ্থকতাৰ আদৰ্শ বিৰাজমান। বসুন্ধৰাৰ বুকুলৈ অনেক লোকেৰে আগমন ঘটে। কিন্তু সকলোৱে নিজৰ কৰ্মৰাজিৰ জৰিয়তে নিজৰ নাম যুগ-যুগান্তৰলৈ ইতিহাসত লিখিবলৈ কৰিব পৰা নাই। সমাজৰ যি কোনো এজন লোকেই যেতিয়া জীৱনলৈ অহা সকলো প্ৰত্যাহ্বান, শংকা অথবা দুখ-দুৰ্দ্দশা জয় কৰি জীৱনৰ বিয়লি বেলাত উপস্থিত হয়, তেতিয়া তেনে এজন লোকক স্বাভাৱিকতেই সফল বুলি ক'ব পাৰি। মোৰ ক্ষেত্ৰত আদৰ্শ ব্যক্তি হৈছে সেইজন ব্যক্তি যি গৰাকী বৰেণ্য ব্যক্তিয়ে "সংগ্ৰাম আৰু দৰিদ্ৰতাৰ সহযোগী হ'বলৈ পোৱাটো মোৰ সৰু কালটোৰ বাবে পৰম সৌভাগ্যৰ কথা" বুলি সগৌৰৱে ক'ব পাৰি কম সংখ্যক বচনবাজিৰ জৰিয়তে জীৱনৰ সফলতাৰ শীৰ্ষচূড়া আৰোহণ কৰিলে; সেইজনেই হ'ল অসমীয়া আইৰ সু-সংগ্ৰাম, অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ অন্যতম সাধক পৰম পূজনীয় ড० ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াদেৱ। তেখেতৰ জীৱন সাধনা, আত্মোৎসৰ্গ হ'ব পাৰে সকলোৰে বাবে এক মহান আদৰ্শ।

ড० ভবেন্দ্ৰনাথ দেৱৰ জন্ম হয় ১৯০২ চনৰ ২০ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে নগাওঁ জিলাৰ ফৌজদাৰী পট্টিত। তেওঁৰ পিতৃ আছিল বিদূষ চন্দ্ৰ শইকীয়া আৰু মাতৃ আছিল চন্দ্ৰবালা শইকীয়া।

১৯৪৮ চনত ড० শইকীয়া নগাওঁ জিলাৰ স্বৰ্ণমেষ্ট হাইস্কুলৰ পৰা তিনিটা বিষয়ত লেটাৰসহ স্নাতক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৫৫-৫৮ চনত তেওঁ কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা পদাৰ্থ বিজ্ঞানত এম.এছ. ছি. লাভ কৰে। ১৯৫৭ চনত শিৱসাগৰ (জয়সাগৰ) কলেজত পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ প্ৰৱক্তা হিচাপে চৰকাৰ কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰে। ড० শইকীয়াছাৰে ১৯৫৯ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰৱক্তা আৰু অধ্যাপকৰূপে যোগদান কৰে। ১৯৫৮ চনৰ শেষৰ ফালে তেওঁ ইংলেণ্ডলৈ গৱেষণাৰ বাবে যায় আৰু তাত ১৯৬১ চনত লণ্ডন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা "The structure aggregation and melting of metal and other films condensed from vapour" এই গৱেষণাৰ বাবে তেওঁ ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে।

ড० ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াদেৱ অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এক সু প্ৰতিষ্ঠিত নাম। এক ব্যতিক্ৰমী আৰু বণীত জীৱনৰ অধিকাৰী

শইকীয়াদেৱে য'তে খোজ পেলাইছিল ত'তেই ফুটি উঠিছিল অভিনৱত, সাহিত্য-সংস্কৃতি সকলোতে। বিদ্যালয়ত পঢ়ি থকা সময়ত দুই-তিনিটামান পদ্য পদ্য লগা কবিতা আৰু "পঞ্চ নিকপণ" গল্পৰে সাহিত্যিক জীৱন আৰম্ভ কৰি এগৰাকী প্ৰসিদ্ধ গল্পকাৰ হিচাপে ড० ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াদেৱে ছত্ৰস্বত্ব পৰাই উপন্যাস ৰচনাত হাত দিয়ে। ১৯৫২ চনত নগাওঁ পুথিঘৰ হৈছে প্ৰকাশ কৰা ডিটেক্টিভ উপন্যাস "আতঙ্কৰ শ্ৰেষ্ঠত" তেওঁৰ উপন্যাসিক জীৱনৰ প্ৰথম কৃতী। ইয়াৰ বহিৰেও তেওঁৰ আন দুখন উপন্যাস হ'ল "অন্তৰীপ" আৰু "ৰম্যভূমি"। শইকীয়াদেৱৰ আৰু উপন্যাস লিখা হ'ল নে নাই নাজানো, কিন্তু এই তিনিখন উপন্যাসৰ বাবেই তেওঁ অসমীয়া সাহিত্যৰ উপন্যাসত আছুতীয়া আসন অধিকাৰ কৰি থাকিব।

আমাৰ নৱ প্ৰজন্মৰ সাহিত্যৰ বসন্তোদয়ৰ যাত্ৰা শইকীয়াদেৱৰ গল্পৰ মাজেদি গৈছিল বুলি কলেও অত্যুক্তি ক'ব নহক। তেওঁৰ প্ৰথম গল্প সংকলন আছিল "প্ৰহৰী"। তেওঁৰ আন কেইখনমান গল্প সংকলন হ'ল- শৃংখল, বৃন্দাবন, গহুৰ, সেমুৰ, এই বন্দৰৰ আবেলি, উপকণ্ঠ, আকাশ আদি। ইয়াৰে শৃংখল নামৰ গল্প সংকলনটিৰ বাবে তেওঁ ১৯৭৬ চনত "সাহিত্য অকাডেমী বঁটা" লাভ কৰিবলৈ সন্মত হয়।

অসমৰ নাট্য জগতত ভূমুকি মৰা ড० ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াদেৱে নট্যজগতলৈ বহুমূলীয়া অবদান আগবঢ়াই থৈ গৈছে। তেখেতে ভ্ৰাম্যমান নাট্যদল সমূহলৈ লিখা পূৰ্ণাঙ্গ নাটসমূহৰ ভিতৰত নীলকণ্ঠ, দীনবন্ধু, সমুদ্ৰ মনুহৰ স্বৰ্গ দুৱাৰ, বন্দীশাল, অমৃত, শতাব্দী আদি তেখেতৰ দ্বাৰা ৰচিত বহুকেইখন নাটক তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিছত চলচিত্ৰলৈও নিৰ্মিত হয়।

ড० শইকীয়াদেৱে চলচিত্ৰ জগতলৈও অনবদ্য অবদান আগবঢ়াই থৈ গৈছে। তেখেতৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত বোলছবি কেইখন হৈছে সন্ধ্যাৰাগ, অগ্নিস্নান, অনিবাৰ্ণ, কোলাহল, শাৰথি, আৱৰ্তন, ইতিহাস আৰু হিন্দীছবি কালসন্ধ্যা। উল্লেখ যে তেখেতে কালসন্ধ্যাৰ বাদে আন কেইখনমান ছবিৰ বাবে ৰজত কমল বঁটা লাভ কৰিছিল। অগ্নিস্নান ছবিৰ বাবে তেওঁ শ্ৰেষ্ঠ চিত্ৰনাট্য বঁটাও লাভ কৰিছিল।

ড० শইকীয়াই কিশোৰ-কিশোৰী আৰু শিশুসকলৰ বাবে লিখা কাহিনী, আলোচনীৰ বাবে তেওঁ এজন সাৰ্থক শিশু সাহিত্যিক ৰূপেও পৰিচিত

হৈছে। 'মৰমৰ দেউতা', 'শান্ত শিশু', 'হুণ্ট-পুণ্ট', 'মহাদুষ্ট', 'মহাদুষ্টৰ দুষ্টবুদ্দি', 'তোমালোকৰ ভাল হওঁক', আদি শইকীয়াদেৱৰ শিশু আৰু কিশোৰ-কিশোৰীৰ বাবে লিখা ৰচনা। তেখেতৰ অপ্ৰাণ চেষ্টাৰ ফলত ১৯৮৩ চনত অঙ্কুৰিত হোৱা 'সফুঁনা'ও শিশুৰ মাজত জনপ্ৰিয়। আৰু তেখেতৰ দ্বাৰা সম্পাদিত 'প্ৰান্তিক' আলোচনীখনেও পাঠক সমাজৰ মাজত তুমুল আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

ড° ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াদেৱ আছিল একেধৰে সূ-নট্যকাৰ, কথা-সাহিত্যিক, সম্পাদক, পৰিচালক, চলচিত্ৰ নিৰ্মাতা। সফলতাৰ জয়গান গোৱা মানুহ ড° শইকীয়াদেৱে য'ততহঁ হাত দিছে তাতেই সাফল্যৰ সুগন্ধি সুবাস পাইছে। মানৱ জীৱনৰ অভিশাপ স্বৰূপ দৰিদ্ৰতাক নিজৰ শৈশৱ আৰু কৈশোৰৰ বাবে 'পবন সৌভাগ্যৰ কথা'

ঘোষণা কৰি সেই দৰিদ্ৰক ইহি মুখে সহ্য কৰি অৱশেষত সকলো ক্ষেত্ৰতে নিজকে সকলভাৱে প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। তেখেতৰ এনে গুণবোৰে মোকো বাক্যবোৰে অভিব্যক্ত কৰে।

ড° শইকীয়াদেৱৰ জীৱনযোৰা সাধনা আৰু কৰ্ম প্ৰতিভাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে তেখেতলৈ আগবঢ়োৱা হৈছিল বহুতো বঁটা বাহন। এই বঁটা বাহনৰ সমুদায় ধন তেওঁ শিশুৰ বাবে এক মহান কামত খৰছ কৰিছিল। শিশুৰ বৌদ্ধিক উৎকৰ্ষ সাধনাতহে তেখেতে শেহতীয়াকৈ এক আটক ধুনীয়া আঁচনি প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। সেয়া আছিল শইকীয়া কল্যাণ ন্যাস।

সত্যনাৰায়ণ পূজা

মহেন্দ্ৰ শৰ্ম্মা

মুখ্য সহায়ক

শি

বসাগৰ নগৰৰ এখন ৰক্ষণশীল ব্ৰাহ্মণ সমাজৰ আচাৰ্য্য ৰমেন্দ্ৰ নাৰায়ণ শৰ্ম্মাৰ সৰু পুতেক বিনোদৰ বিয়া। বিয়া হ'ব গুৱাহাটীত। ঘৰৰ পৰা কি কি নিৰ যা-যোগাৰ কৰাত সকলো ব্যস্ত। বিয়াটো আৰু ৪ দিন মান বাকী। এনেতে কিবিং কিবিং কৈ টেলিফোনটো বাজিবলৈ ধৰিলে। শৰ্ম্মাই বিচিভাৰটো দাঙি 'হেল্ল' বুলি বেগৰাৰ অলপ পাছতে মানুহটো যামি-জামি ৰঙা পৰিল। তেওঁ ফোনতে ক'লে, "ফোন দুলাল শৰ্ম্মা ৰখিল মই চিনি নেপাওঁ।"

এনেতে পৰিবাৰ আহি সুধিলে, "কি হ'ল"?

শৰ্ম্মাই উত্তৰ দিলে, "আমাৰ নাজিৰাৰ পুৰণা ঘৰত থকা দাইটিৰ পুতেক দুলাল ঢুকাল।"

"কি হ'ব এতিয়া? ইমান টকা-পইছা খৰছ কৰি সকলো যা-যোগাৰ কৰিলো, সকলো পানী হ'ব এতিয়া।"

"হেৰা এটা কাম কৰো।"

"আজিয়েই আমি গুৱাহাটীলৈ যাওঁগৈ।"

সেইমতে তেওঁলোক সকলে গুৱাহাটীলৈ গৈ বিয়া পাতি আহিল। গুন গুন গান গান কৈ সমাজত কথাটো বিয়পি পৰিল। তেওঁক ৰাইজে ধৰিলে, তাতে তেওঁ সমাজৰ আচাৰ্য্য। ৰাইজৰ মেল বহিল। মেলত তেওঁ ৰাইজক ক'লে, "আমি ৪ দিনৰ আগতেই

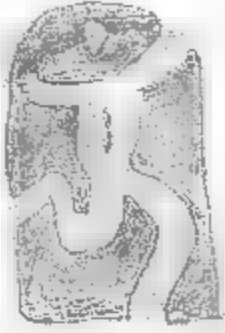
গুৱাহাটীলৈ গ'লো, আমি মৰা খবৰটো নেপাওঁ" বুলি কৈ ঈশ্বৰৰ নামত শপত খালে। ৰাইজেও ঈশ্বৰৰ নামত শপত খোৱাত সকলো এবি দিলে।

শৰ্ম্মাৰ মনত খু-সুৱনি এটা থাকি গ'ল।

এদিন পৰিবাৰক ক'লে, "সত্যনাৰায়ণ পূজা এভাগ কৰি লাগে অতি সোনকালে।"

সেই মতে পূজা আয়োজন কৰিলে। পুৰোহিতে কি সংকল্প কৰি পূজা ভাগ কৰিছে, সুবিলত তেওঁ মনে মনে ক'লে "হে প্ৰভু টানত পৰি কাকি এটা মাৰিলো, এইবাৰলৈ ৰক্ষা কৰিবা।"

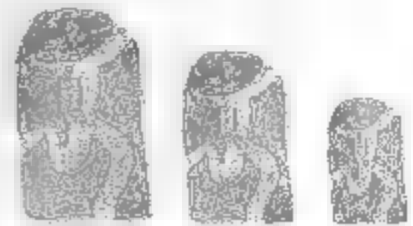
অলিম্পিকত অভিনৱৰ লক্ষ্যভেদ আৰু স্বৰ্ণময়ী ভাৰত

দিগন্ত দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

যেন এক অভিনৱ অনুভৱ। এশ কোটি ভাৰতীয়ই বহুদিন ধৰি বুকুত সঘতনে সাঁচি ৰখা সপোন এটা যেন এনেদৰে অভিনৱ ভাৱেই বাস্তৱায়িত হ'ব, সেয়া কোনোৱেই ক'ব পাৰি নাছিল। অলিম্পিকৰ বৰ্ণিল ইতিহাসত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে স্বৰ্ণপদকেৰে সুভাষিত হ'বলৈ পৰিয়ামত গৰ্বেৰে থিয় হৈ আছিল এজন ভাৰতীয় যুৱক। লগে লগেই বেইজিংৰ খুটিং বেঞ্জত জমাং উৰ্দ্ধমুখী হৈছিল ভাৰতৰ জাতীয় পতাকা। এশ কোটি ভাৰতীয় সেই সময়ত যুগ্ম গৰ্ব আৰু গৌৰৱত উফুন্দি উঠিছিল। দেশজুৰি প্ৰতিজন নাগৰিকৰ দুচকু ভৰি পৰিছিল অভিনৱ অশ্ৰুৱে। ইয়াৰ আগতে ভাৰতে আঠবাৰকৈ স্বৰ্ণ জয় কৰিছিল, সেয়া আছিল একমাত্ৰ হকীত। কিন্তু ব্যক্তিগত ভাবে ১০৮ বছৰৰ পাছত প্ৰথমবাৰলৈ স্বৰ্ণ জয়ী কৃষ্ণেন্দ্ৰ অধিকাৰী হ'ল দেশাদুৰৰ ২৫ বছৰীয়া যুৱক "অভিনৱ বিদ্ভা"। পুৰুষৰ দহমিটাৰ এয়াৰ ৰাইফল ব্যক্তিগত শাখাত এঘড়ী যুঁজাৰ মানসেৰে মনস্থিৰ কৰিছিল অভিনৱ বিদ্ভাই। স্বৰ্ণজয়ী অভিনৱে যোগ্যতাসূচক বাউণ্ডত চমকপ্ৰদ প্ৰদৰ্শনে ৬০০ তিৰত ৫৯৬ পইণ্ট সংগ্ৰহ কৰি চতুৰ্থ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। তাৰ পাছত ফাইনেলত তেওঁ দুৰ্ভাগ্য প্ৰদৰ্শনেৰে জড়িত দহবাৰ লক্ষ্যৰ প্ৰতিবাৰে তেওঁ নহতকৈ অধিক পইণ্ট সংগ্ৰহ কৰিছিল। ফাইনেলৰ মুঠ দহোট শ্বটত তেওঁ ১০৪.৫ (১০.৭, ১০.৩, ১০.৪, ১০.৫, ১০.৫, ১০.৫, ১০.৬, ১০.০, ১০.২, ১০.৮) পইণ্ট সংগ্ৰহ কৰি কোৱালিফায়াৰিং সৈতে মুঠ ৭০০.৫ পইণ্ট সংগ্ৰহ কৰি অলিম্পিকৰ প্ৰথমটো ব্যক্তিগত ভাৰতীয় স্বৰ্ণপদক বিজয়ী চীনৰ বু কুইনান। আনহাতেদি ব্ৰঞ্জৰ পদকেৰে সন্তুষ্ট থাকিব লগীয়া হৈছিল ফিণলেণ্ডৰ হেনৰী হাকিনেন।

স্বৰ্ণজয়ী এই অভিনৱৰ জন্ম হৈছিল ১৮৮২ চনৰ ২৮ চেপ্তেম্বৰত ডেৰাদুনত। অৰ্থাৎ অলিম্পিকত অগ্ৰিমবাৰৰ বাবে ভাৰতে স্বৰ্ণপদক জয় কৰা দুই বছৰৰ পাছত। ১৮৮০ চনত ভাৰতীয় হকী দলে স্বৰ্ণজয় কৰা মুহূৰ্তৰ কথা অভিনৱে হয়তো বহু বছৰৰ পাছত জনিছিল।

অগজ সকলৰ মুখত। যেন এটা অভিনৱ সাধু। কিন্তু ২৮ বৰ্ষ অতিক্ৰম কৰাৰ পাছত তেওঁ নিজেই সাক্ষী হৈ ৰ'ল তেনে এক ঐতিহাসিক ক্ষণৰ। মাত্ৰ ১৫ বছৰ বয়সতে নিজ প্ৰতিভাৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰিছিল অভিনৱে। ১৯৯৮ চনৰ কমনৱেলথ গেমছৰ কনিষ্ঠ প্ৰতিযোগী হিচাপে অংশ গ্ৰহণ কৰি অভিনৱে পৰৱৰ্তী দিনত চাঞ্চল্যৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ২০০১ মিউনিখত অনুষ্ঠিত হোৱা বিশ্বকাপত অভিনৱে বিশ্বৰেবৰ্ড স্থাপন কৰি "বিশ্বৰ বাজক" ৰূপে চিহ্নিত হৈছিল। ২০০২ চনত প্ৰথমগৰাকী ভাৰতীয় হিচাপে গেমছৰ স্বৰ্ণপদক বিজয়ী হয় আৰু ২০০৬ চনত বিশ্ব চেম্পিয়নশ্বিপত স্বৰ্ণপদক অৰ্জন কৰি ভাৰতৰ কড়িয়াই আনিছিল অলেখ উল্লাস আৰু সুনাম। কিন্তু তাৰ পাছৰ সময়ছোৱাত অভিনৱ বিদ্ভাই পোবা নাছিল যোগ্য সন্মান। বাৰে বাৰে হৈছিল তেওঁ কেৱল ৰাজনৈতিক চিকাৰ। কিন্তু অভিনৱৰ লক্ষ্য আছিল অজুৰ্জনব দৰে স্থিৰ। তেওঁ সেই কাৰণে কাৰো ওপৰত ভৰসা নকৰি নিজ পিতৃৰ সহযোগত নিজৰ ঘৰতে সাজি লৈছিল খুটিং বেঞ্জ। মনত দৃঢ় বিশ্বাস আৰু কঠোৰ অনুশীলনৰ জড়িয়তে "অভিনৱ বিদ্ভা" হয় ভাৰতৰ প্ৰথমটো ব্যক্তিগত অলিম্পিক স্বৰ্ণবিজয়ী। দেশৰ ৬২তম স্বাধীনতা দিৱসৰ পূৰ্বে প্ৰাক্‌মুহূৰ্তত দেশবাসীৰ বাবে দিছিল এক অভিনৱ আৰু অতুলনীয় উপহাৰ, "স্বৰ্ণময়ী ভাৰত"। ১৮৮০ চনৰ পাছত ভাৰতে নোৱাদ ল'লে স্বৰ্ণপদক জয়ৰ। হয়তো সেয়া আছিল অভিনৱৰ যাত্ৰাৰ আৰম্ভণি। অভিনৱৰ পৰা ভাৰতে আশা কৰিব আৰু স্বৰ্ণপদক.....। ❖❖❖

“আহিন ফুলৰ খেতি”

প্ৰদীপ গগৈ

প্ৰবন্ধা, পৰিচালনা বিভাগ

মিচিকি ওঠত নিজাজ যাদু, ইহঁত যেন সুধা বিলোৱা খৰ্গৰ
বজা-মেনকা। খৰপুখুৰীৰ পাৰৰ কুমহুৱিয়া বতাহ, কেণ্টিনৰ মিনিট-মণ্টীয়া
সময়বোৰৰ লগত ইহঁতে সপোন ৰচে, এটি পতা গঢ়াৰ। সপোন ৰচে
আকাশ চোৱাৰ, দুহাত মেলি সাৱটি ল'ব যেন নীলা আকাশ!
থোপাথোপে বুটলিৰ জোনাকী আকাশৰ তৰা। শুকুসা মেঘৰ আঁৰে
আঁৰে লুকা-ভাকু খেলি আলফুলে টোপনি দাব মেঘৰ কোলাত। পখী
হৈ উৰি খাব দূৰ দিগন্তলৈ, অস্ত যোৱা সূৰ্য্যক জগাই তুলিবলৈ, ন-
সূৰ্য্যৰ উমাল বুকুত মুখ গুজি ক'বলৈ মোক চোৱা, “মই কিমান সুখী”।
থৰ লাগে বাটৰ বাটৰুৱা কালৈয়ো নাই ইহঁতৰ দৃষ্টি। কবি চন্দ্ৰ কুমাৰৰ
ভাষাত—

“আঙুলি বুলাব জনা হ'লে, আলিলো হেতেন টানি
হিমালয়ৰ চুড়া, বুঝালো হেঁতেন ওচালি কলিয়া পানী”

গগৈৰ কেণ্টিনৰ গৰম চিংৰাৰ ভাঙে ভাঙে সোমাই থকা
তপত তেলে ভিঙা পোৰে। তথানিও চোন নেৰে স্বপ্নালী পুনৰহঁতে।

প্ৰিন্সিপাল চাব, এণ্টেণ্ডেঞ্চ, চেমিনাৰ, টেণ্ড আৰু কত কি?। ওঠৰ
খিটখিটনিত সৰি গৰে শৰতৰ শেৱালী। এবোজা কাগজে চোন হেচা
মাৰি ধৰে?। উশাহৰ উজান উঠে। আউলি বাউলি হোৱা অতীতে
আজি মাতে। কেনে আছ? কেনে আছা? আছনে আজি সেই অমৃত
সপোন ভৰা তৰা জোনাকত পাতুৰি নাদুৰি সিপাৰ হোৱাৰ? আছনে
আজি সেই শৰতৰ পুৱা এটি দুটি নিয়ৰৰ ৰূপা বুটলি বুটলি কুকিত
লোৱা?? ধৰহুৱাই উৰি ওচি যায় বৰপুখুৰীৰ চাইবেবিয়ান পখীজাক,
দূৰলী নীলীমালৈ, আকৌ অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে।

ঠিক এনেদৰেই ইহঁতে আগবাঢ়ে ইধাপৰ পৰা সিধাপলৈ,
খেতি কৰে আহিন ফুলাৰ। নাঙলৰ চাবে চাবে বৈ যায় একাউণ্টেট,
বিএচটিব আলতিয়া মাটি আৰু চুক কোণবোৰ??। কৰিভৰৰ পিঠিত
উঠি উৰি যায় ভাদ, আহিন, কাতি। তদ্ৰালস সময়বোৰে গমকে নিদিয়ো
আবেলি অহাৰ। গোৱা নোপোৱাৰ হিচাপ ল'বলৈ আহৰি নাই। অস্ত
যোৱা সূৰ্যলৈ চাই মনে কৈ উঠে— কিবা যেন নাই নাই!!

শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষাগুৰু আৰু অভিভাৱক

অৰূপা ৰাণী দাস

গ্ৰন্থাগাৰ সহায়ক

শিক্ষা আবশ্য হয় প্ৰথমে ঘৰখনৰ পৰাই। সেই কাৰণে
ঘৰখনক শিক্ষাৰ কঠিয়াতলি বুলিব পাৰি। ভাল পৰিবেশত শিশুৰ চাল-
চলন, ব্যৱহাৰ, জ্ঞান, বুদ্ধি আদি গঢ়লৈ উঠে। এটা ভাল শিক্ষাৰ
পৰিবেশৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় শৈক্ষিক সামগ্ৰী, শিক্ষকসকলৰ
আন্তৰিক প্ৰচেষ্টা, গুৰু সুলভ চৰিত্ৰ, নিয়মানুবৰ্তিতা আৰু ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীসকলৰ শিক্ষাৰ বাবে আগ্ৰহ আৰু মনোযোগ থকাৰ লগতে
অভিভাৱকৰ দিহা পৰামৰ্শৰ প্ৰয়োজন।

প্ৰাচীন কালত ছাত্ৰই গুৰুৰ গৃহত গৈ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল।

গুৰুৰ সকলো আদেশ বিনা প্ৰতিবাদে পালন কৰিছিল আৰু গুৰুৰ
সকলো আদেশ শিৰোধাৰ্য্য কৰি ছাত্ৰই শিক্ষা গ্ৰহণত ব্ৰতী হৈছিল।
কালক্ৰমত সমাজ ব্যৱস্থাৰ আমূল পৰিৱৰ্তন হোৱাৰ লগে লগে শিক্ষা
ব্যৱস্থা ক্ৰমান্বয়ে উৰ্দ্ধগামী হ'বলৈ ধৰিলে। সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ
লোকে যাতে শিক্ষা গ্ৰহণত সুবিধা পায় তাৰ বাবে চৰকাৰেও বিভিন্ন
ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলে। দেশৰ চুকে কোনে বিভিন্ন শিক্ষানুষ্ঠান গঢ় লৈ
উঠিবলৈ ধৰিলে। শিক্ষাৰ এই বৃহত প্ৰসাৰতাই এটা জাতি বা এখন
দেশৰ প্ৰভুত অবিহণ যোগাইছে। আজিৰ যি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী কালিলৈ

তেওঁলোকেই দেশৰ ভবিষ্যত তথা দেশৰ ধৰনী স্বৰূপ। দেশ এখন আগুৱাই নিয়াৰ দায়িত্ব এই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওপৰতেই পৰিবহি আৰু তেওঁলোকেই এদিন দেশৰ সু-নাগৰিক হ'বহি। এই আশালৈয়েই পিতৃ-মাতৃ বা অভিভাৱকে নিজ সন্তানক মেট্ৰিকৰ (হাইস্কুল শেষান্ত পৰীক্ষা) দেউনা পাৰ হোৱাৰ পাছত উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয় অথবা মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তিৰ বাবে যো-জা কৰেহি। এটা নতুন পৰিবেশত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও জীৱন গঢ়াৰ সন্ধান দেখেহি। সেই সপোন বাস্তৱত পৰিণত কৰিবলৈ মনৰ একাগ্ৰতা, ধৈৰ্য্যৰ প্ৰয়োজন। লগতে শিক্ষকৰ দিহা-পৰামৰ্শ আৰু আশীৰ্বাদ। শুক অবিহনে যিকোনো শিক্ষা সম্পূৰ্ণ লাভ কৰাটো সম্ভৱ নহয়। একলব্যয়েও শুকৰ প্ৰতিমূৰ্তি সন্মুখত বাধি শুকক ভক্তি কৰিছে ধনু বিদ্যাত সফল হৈছিল। ছাত্ৰ জীৱন মানৱ জীৱনৰ ভেটি স্বৰূপ। এই ভেটি সময় মতে গঢ় দিব নোৱাৰিলে পাছত কৰাটো সম্ভৱ নহয়। মুনি ঋষি সকলে কৈছিল যে

ছাত্ৰানাং অধ্যয়নং তপঃ। অৰ্থাৎ মহৰ্ষি সকলে যিদৰে একান্ত মনে ধ্যানত মগ্ন হয়, ঠিক সেই দৰেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও অধ্যয়ন কৰাৰ সময়ত মহৰ্ষি সকলৰ দৰেই অধ্যয়নত মনোযোগ দিব লাগিব আৰু আনহাতে ফকৰা যোজনাতে আছে যে- পঢ়ায়, পঢ়ে, ৰুহে পান, এই তিনি নিচিন্তে আন। অৰ্থাৎ যি গৰাকী শিক্ষকে পঢ়ুৱাব তাৰ বিষয়বস্তু যিনি পুংখানু পুংখ ভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বুজাই দিয়াৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও শিক্ষকে বুজাই থকা অৱস্থান বিষয়টোৰ ওপৰত সম্পূৰ্ণ মনোযোগ দিব লাগিব।

গতিকে দেখা যায় যে- শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰিবেশ, শুকয়ে দিয়া শিক্ষাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও সম্পূৰ্ণ মনোযোগেৰে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব তেতিয়াহে পৰীক্ষাত ভাল ফল দেখুৱাই ঘৰৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ লগতে দেশৰো নাম উজ্জ্বল কৰিব পাৰিব। ❖ ❖

সৌন্দৰ্য্যৰ প্ৰতীক তাজমহল

মহম্মদ আম্মুৰ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

সমগ্ৰ ভাৰতৰ সৌন্দৰ্য্য তথা গৌৰৱ হৈছে তাজমহল। সাতোটা ঐশ্বৰ্য্যৰ ভিতৰত প্ৰথম স্থান লাভ কৰা 'তাজমহল' পৃথিৱীৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ। মোগল সাম্ৰাজ্য বিস্তাৰ হোৱা কিছুদিনৰ পিছত ছাহজাহানে তেওঁৰ পত্নীৰ প্ৰেমৰ স্মৃতিসৌধ তাজমহল নিৰ্মাণ কৰি উলিয়াইছিল। এই তাজমহল বঙ্গলাতীকাত নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। তাজমহল আছিল ছাহজাহানৰ পত্নী মমতাজৰ স্মৃতিসৌধ। বিপ্লৱাজৰ প্ৰমিকে বিশ বছৰত নিৰ্মাণ কৰিছিল তাজমহল। ই উত্তৰ প্ৰদেশৰ আগ্ৰা চহৰৰ যমুনা নৈৰ পাৰত অৱস্থিত। এই তাজমহলৰ ওচৰত আছে সৰু বাগিছা আৰু সন্মুখত আছে এটি সুন্দৰ জলানয়ন। এই তাজমহল সৌধতে আছে 'মছজিদ' আৰু বাওঁ হাতে আছে 'মকব্বা'। ইয়ো-ইছলামী স্থাপত্য ইতিহাসৰ শ্ৰেষ্ঠ উদাহৰণ হৈছে তাজমহল। ছাহজাহানৰ প্ৰেম প্ৰকাশৰ এই পৃথিৱীৰ বিখ্যাত অপূৰ্বটো হৈছে তাজমহল। পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশ বিদেশৰ পৰা বহুতো পৰ্য্যটকে তাজমহল চাবলৈ ভাৰতবৰ্ষলৈ আহে। আৰু তাজমহলক চাইবহুতো দেশ বিদেশৰ বহুতো গ্ৰন্থই লিখিছে। তাজমহলক দেখি বিভিন্ন ভাষাৰ ভিত্তিত মত সকল ৰূপে আমি শুনিবলৈ পাইছিলো আৰু পঢ়িবলৈ পাইছিলো। আমেৰিকাৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ৰজাৰ্টেন্টৰ পত্নীয়ে তাজমহলক চাই অহাৰ পিছত সাংবাদিকসকলে প্ৰশ্ন কৰিছিল কেনেকুৱা দেখিলা? ৰজাৰ্টেন্টে উত্তৰ দিছিল ফ্ৰেংকিয়ে যদি মোৰ কবৰৰ ওপৰতো তেনেকুৱা স্মৃতিসৌধ নিৰ্মাণ কৰিব পাৰে যদি মই এতিয়া আহুহত্যা কৰিবলৈ সাজু আছো আমি কিতাপত পঢ়িব পাইছিলো যে তাজমহলৰ নিৰ্মাণত ২৭ কোটি

টকা খৰছ হৈছিল। মাটিৰ মূল্য, জল ইত্যাদি সৈতে মূল তাজমহল, মছজিদ আৰু ইঞ্জিনিয়াৰিং কামত খৰচ হৈছিল ২ কোটি টকা। আৰু পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা মহা মূল্যবান মণি মুকুতা আনি তাজমহলক অলংকৃত কৰা হৈছিল। আৰু তাৰ ভিতৰত বাগদাদৰ পৰা ৫৪০ টা কৰেলিয়ান, তিব্বতৰ পৰা ৬৭০ টা ফিৰোজা, ইয়াৰ উপৰিও পৃথিৱীৰ পশ্চিমৰ অঞ্চলৰ পৰা প্ৰবাল, সোণ পাথৰ, মাৰ্বল পাথৰ, মুগা গুলাবী, নীলা, হীৰত, শংখ, মুক্তা, হীৰা আদি আনি তাজমহলক অলংকৃত কৰা হৈছিল।

ছাহজাহানৰ পৰিকল্পনা আছিল যমুনাৰ সিটো পাৰে শুভ্ৰ তাজৰ দিহা বিপৰীতে নিৰ্মাণ কৰা হ'ব আৰু ক'লা পাথৰৰে কৃষ্ণতাজ সিটোত শেষ নিদ্রাত মিলিত থাকিব সম্ভৱি ছাহজাহান নিজেই। দুই হাতখন প্ৰসিদ্ধ প্ৰেমিক প্ৰেমিকাৰ মাজেৰে নিৰ্বাচনিত ভাৱে পৰাহিত হৈ থাকিব নীলা যমুনা। উত্তৰ তাজৰ মাজত ধীৰাপাৰৰ সেতু হিচাবে নিৰ্মাণ কৰা হ'ব এখন সাকো, আধা ৰুগা আৰু আধা ক'লা এখন মৰম্ব সেতু। পত্ৰ ওপৰত তাজমহলত ৩৩০০০০ হোৱাৰ পিছত কৃষ্ণ তাজৰ সমাধি কৰিছিল। ক'লা পত্ৰৰ পত্ৰটো ছাহজাহানৰ এক দুৰ্বাৰ আকাংখাৰ অৱশেষত পূৰাইছিল বন্দীত্বৰ যাতনাভুগি ভুগি যেতিয়া অন্তিম শয়নত শায়িত হৈ পৰিছিল সম্ৰাট ছাহজাহান, তেতিয়া তেওঁৰ মৰদেহ কবৰস্থ কৰা হৈছিল প্ৰিয়তমা পত্নী মমতাজৰ কবৰৰ ওচৰতে। প্ৰবন্ধটো প্ৰস্তুত কৰোতে দীপিকা ভট্টাচাৰ্য্য লিখা 'তোমাৰ তুলনাত কেবল তুমি' নামৰ পাঠটিৰ পৰা সহায় পোৱা হৈছে। ❖ ❖

মাজুলীত দুনিশা

পৰ্বেজ জ্যোতি হাজৰীকা
প্ৰবন্ধ, অৰ্থনীতি বিভাগ

লুইতৰ বুকু ডেদি টো খেলি খেলি বগা বগা বালি চাপৰি মাজে মাজে মনৰ উৎসুকতা ভাঙি লুইতৰ সিটো পাৰে গৈ পাবা মাজুলী। নৈশেন্দৰ মাজত শুন পাবা দূৰৰ পৰা ভাঁহি অহা খোল-তালৰ অমিয়া সুৰ। মাজে মাজে বিনি বিনি ভাঁহি অহা ঐনিতমৰ সুৰে মতলীয়া কৰি তুলে মন প্ৰাণ। এৰা সুঁতিৰ পাৰে পাৰে জিব্ জিব্ কৈ বৈ থকা লুইতৰ অলম্বাশিক বাধা দি কোনো মাহুৰেয়ে পতা ঢেকী জাল। এসেও পাছত এসেওকৈ মাহুৰেয়ে ধৰা ঢেকীজালত জব্জবাই উঠা পুঠি, বৰিয়না, নাৰ-বাট ম'ছ। নাৰবীয়াই বৰ নাৰত ওপৰলৈতে জাপি আটি আটি বান্ধি অনা বৰ-টেকেলী আৰু সৰু সৰু টেকেলীৰ ধোপা। খৰিবালাই নাৰৰ দয়েটা পাৰ ডুবু-ডুবু হোৱালৈকে বোজাই কৰা খৰি। বালি-চাপৰিৰ মাজে মাজে গজি উঠা সেইজীয়া ঘাঁহ, বন, ঝাউ, লোহিয়া, বিৰিণা। পাৰলৈকে গজি থকা নল-খাগৰি, কঁহুৰাই বতাহত আউলী-বাউলী হৈ কৰা এক মায়াবী নৃত্য। নিমতিৰ পৰা লুইতৰ এ-সুঁতিৰ পাছত এসুঁতি অতিক্ৰমি ভিন্ন হৃদয়বোৰক আলফুলে বুকু ভৰাই লৈ যোৱা ফেৰি কেইখনৰ খেতিয়া যাত্ৰাৰ সমাপ্তি হয় তেতিয়াই পাৰাগৈ মাজুলী.....।

মাজুলী সত্ৰ সংস্কৃতিৰ বৰপেৰা। আধ্যাত্মিক প্ৰেমৰ মিলনস্থল। এই মাজুলীতেই ভবা, বৰতাল, খোল আৰু হৰি নামৰ ধনিত হৃদয়ৰ পৰা হৃদয়লৈ বৈ যায় প্ৰেমৰ অমৃত নদী। জন্ম হয় আধ্যাত্মিক ভাৱৰ। আধ্যাত্মিক ভাৱধাৰাৰে অন্তৰত জীপাল কৰে সত্যতা, পবিত্ৰতা আৰু অহিংসা। ইয়াৰ দ্বাৰাই সৃষ্টি হয় মানৱতাবোধ। এই মানৱতাবোধ এতিয়াও নিঃছিহ হোৱা নাই মাজুলীত.....।

বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ মানুহৰ বাসভূমি যদিও নাই কোনো বিচ্ছিন্নতাবোধ। সহজ-সৰল মানুহবোৰ সাধাৰণ ভাৱে জীয়াই থাকে কৰ্ম-সংস্কৃতিৰ যোগেদি। যি কৰ্ম-সংস্কৃতিত তেওঁলোকে বিচাৰি পায় জীয়াই থকাৰ সম্বল।

মাজুলী চোৱাৰ বৰ্ষদিনৰ পৰাই আশা আছিল। সময় তথা সুবিধাৰ অভাৱৰ কাৰণে হয়তো যাব পৰা নাছিলো। সেইদিনা আছিল ২০০৭ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ ২২ তাৰিখ। শীতৰ কুঁৱলী সনা এটা মিঠা পুৱা। অসম ৰাজ্যিক পৰিবহন নিগমৰ দুখন ৰঙা বাছত কলেজৰ সন্মুখৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক লৈ যোৰহাটৰ নিমতি ঘাটলৈ যাত্ৰা কৰিলো। নিমতি ঘাটৰ পৰা ১০ বজা ফেৰিখনত মাজুলীৰ কমলাবাৰী

ঘাটলৈ পাৰ হোৱাৰ উদ্দেশ্যেৰে পুৱা ৬ বজাতে ৰাওনা হ'লো। কলেজৰ Degree 2nd year আৰু B.C.A. ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ Environmental Study ■ Field Work ৰ কাৰণে মাজুলীকে বাচি লোৱা হৈছিল। মাজুলী চোৱাৰ আৰু মাজুলীৰ পৰিবেশৰ ওপৰত অধ্যয়ন কৰাটোৱে মুখ্য উদ্দেশ্য আছিল।

আমাক বাছ দুখনে ৯ বজাতে নিমতি ঘাট পোৱলৈগৈ। ইতিমধ্যে Principal Sir ■ ঠিক সময়তে নিমতি পালেগৈ। সকলো বয়-বস্তু গাড়ীৰ পৰা নমাই প্ৰথমতে সকলোৱে একেলগে Breakfast কৰিলো। তেতিয়া পুৱা ৯.৩০ যদিও সমগ্ৰ নিমতিখন কুঁৱলীৰ পৰা মুক্ত হোৱা নাই। যিখন ফেৰিত ১০ বজাত পাৰ হ'ম বুলি ভাবিছিলো সেইখন কেৰি কমলাবাৰীৰ পৰা নিমতি অভিমুখে আহি আছে। দহ বজা আগেয়ে যাত্ৰীসমূহ নমাই আকৌ ৰাওনা হ'ব কমলাবাৰীলৈ।

ডিচেম্বৰ মাহৰ পুৱা। কুঁৱলীজাকে মূৰৰ ওৰণীখন তেতিয়াও পেলোৱা নাই। ব্ৰহ্মপুত্ৰ পাৰৰ পুৱা। কিমান কোমল। লুইতৰ জিব্ জিব্ শব্দৰ তালে তালে নাৰবীয়া বঠাৰ চিৰিপ চিৰিপ চাব; ফিৰ ফিৰিয়া মূৰ বতাহ আৰু আকাশ চিনিব নোৱাৰা কুঁৱলীজাকৰ ওপৰেদি দুই এজাও পৰিভ্ৰমী পক্ষীয়ে নিজ নিজ চিনাকী স্থানলৈ ঢাপলি মেলাছে। তেনে এক পুৱাই কিবা মন প্ৰাণ মতলীয়া কৰি তুলে। লুইতৰ পাৰৰ পুৱা যদি কোনোবাই উপভোগ কৰিছে তেওঁহে জানিব সেই পুৱাৰ মদকতা ভবা আমেজ কিমান? ইতিমধ্যে ফেৰিখন আহি ঘাট চাপিছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ঘাটৰ চালামিৰ দয়েটা পাবত ফেৰিত উঠিবলৈ শাৰী পাতি বৈ আছে। এটাই উদ্দেশ্য ফেৰিত উঠা। প্ৰত্যেকৰে অন্তৰখনত জাশা আৰু ভয় ভাৱে উগল-ধুগল লগাইছে। কোনোৱে ভয় কৰিছে কেনেকৈ এই বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ পাৰ হৈ যাম? কোনো দিন এনেকুৱা অভিজ্ঞতা নথকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যাই বেছি। তথাপিহে লগৰ বন্ধু-বান্ধবীৰ সৈতে আনন্দত মতলীয়া হৈ পাহৰি পেলাইছে ভয় তথা শংকা.....।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল ফেৰিত উঠে মানে মই মৃণাল আৰু প্ৰদীপদা এখন সৰু হোটেলত বেঙেনা, পুঠি মাছৰ আগ্ৰাধ সৈতে বট খোৱা আৰম্ভ কৰিলো। আগ্ৰাখন ইমান সু-স্বাদু আছিল আমি আটোমো দুবাৰকৈ লৈ খালো।

ফেৰিখনে কমলাবাৰীৰ পৰা অহা যাত্ৰীসকলক নমাই নিমাতিৰ পৰা কমলাবাৰীলৈ যাত্ৰীসকলক লৈ আকঁকৈ যাত্ৰা কৰিছে। আমি ফেৰিখনৰ ওপৰতে উঠিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৈতে ..... চাৰৰ বাইদেউ, সাৰিত্ৰী বাইদেউ, জোনটি আৰু শইকীয়া বাইদেউ সহ কলেজৰ কেইবাটাও পৰিয়াল আছে। ফেৰিখনে লাহে লাহে কমলাবাৰী ঘাটলৈ ৰাওনা হৈছে। শীতৰ কুঁৱলীজাক তেতিয়াও শেষ হোৱা নাছিল। কুঁৱলীৰ মাজে মাজে ৰ'দজাকে ভুমুকি মাৰিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পানীৰ উজনী ভটিয়নী সোঁত অতিক্ৰম কৰি ফেৰিখনে স্পীড বঢ়াই গৈ আছে মাথোঁ কমলাবাৰীলৈ। কমলাবাৰী নোপোৱাৰ আগতে এৰি গৈছিলো দক্ষীণপাট, আৰু চুইমেমাৰি ঘাট। যি ঘাটেদি পাৰ হ'লে উজনী মাজুলীলৈ চমু হয়। উজনী মাজুলীৰ সৰহ সংখ্যক যাত্ৰী এই ঘাটেদিয়ে পাৰ হয়। এই ঘাটলৈয়ো বেলেগ ফেৰি যায়। ফেৰিখনৰ ওপৰৰ পৰা নামি আহি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আনন্দ আৰু স্মৃতিৰ্ত্তিত অংশ ললো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে কোনো দিনে নোপোৱা এটা নতুন পৰিৱেশ পাই বেলেগ ধৰণৰ আনন্দ উপভোগ কৰিলে।

লাহে লাহে ফেৰিখন কমলাবাৰী ঘাটৰ ওচৰ চাপিছে। মাজুলী দেখাৰ উৎকণ্ঠা বাঢ়ি আহিছে। সময় তেতিয়া ১২-৩০ বাজিছে। হৰেণে সকলো ঠিক কৰি থৈছে। গাড়ী, হোটেল, ... সকলো ..... কৰি থৈছে। হৰেণ আমাৰ কলেজৰ অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰৱক্তা। ঘৰ মাজুলীত কাৰণে সকলো সুবিধা হৰেণেই কৰিছিল। সি কমলাবাৰী ঘাটত আমাৰ কাৰণে ৰৈ আছিল।

ইতিমধ্যে ফেৰিখন কমলাবাৰী ঘাট পালেগৈ। যাত্ৰীসকলে ফেৰিখনৰ পৰা জাপ মাৰি খৰ-ধৰকৈ গাড়ীত উঠিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। ইয়াৰ কাৰণ মাজুলীত গাড়ীৰ সংখ্যা সীমিত। এই সীমিত গাড়ীকেইখনত যাত্ৰীসকল উঠিবলৈ সদায় খৰ-ধৰ কৰে। লাহে লাহে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল ফেৰি পৰা নামি আমাৰ কাৰণে বিজ্ঞান কৰি থোৱা বাছকেইখনলৈ গ'ল। সকলোৰে বাছত উঠি কমলাবাৰী চাৰি আলিলৈ যাত্ৰা কৰিলো। কমলাবাৰী ঘাটৰ পৰা চাৰিআলিলৈ মাত্ৰ তিনি কিলোমিটাৰ। এই তিনি কিলোমিটাৰ পথ অতিক্ৰম কৰোঁতে আমি দেখিছিলো হালধীয়া ৰঙৰ বৃহৎ আকাৰৰ ফুলৰ পথাৰ। ফুলৰ পথাৰ মানে সৰিয়হ ফুল। কোনোবা কৃষকৰ হাতৰ পৰশ, মূৰৰ ঘাম আৰু অজস্ৰ শ্ৰমৰ বিনিময়ত সৃষ্টি হোৱা অপকণ সৌন্দৰ্য্যৰ ফল। যি সৌন্দৰ্য্যৰ মাজত তেওঁলোকে বিচাৰি পাইছে জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা। খলা-বমা ৰাস্তাৰ কাষে কাষে চাংঘৰ। বুকুত মেথনি মাৰি মিটিং তিৰোতাসকলে বিলত চাপনি মাৰি মাছ মাৰিবলৈ ৰোৱা, বিলবোৰত বনৰীয়া পক্ষী বিচৰণ কৰা দেখি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বেচ আনন্দ জ্ঞান কৰিলে। এইবোৰ অতিক্ৰম কৰি আমি কমলাবাৰী চাৰিআলি পালেগৈ। বাছ দুখন চাৰি আলিতে ৰাখিল আৰু যিখন হোটেলত

খাদ্য ..... কৰা আছিল সেইখন হোটেলত সকলোৰে খাদ্য গ্ৰহণ কৰিলো। নতুন পৰিৱেশ, নতুন ঠাই তথা এখন সৰু নগৰ। মাজুলী বাসীৰ কাৰণে কমলাবাৰীয়ে এখন নগৰ। যিখন নগৰ আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ভবাৰ দৰে ডাঙৰ নহয়। কাৰণ মাজুলী হৈছে এটা নদীদীপ আৰু এই নদী দীপটোলৈ আহিবলৈ হ'লে একমাত্ৰ পৰিবহণ ব্যৱস্থা হ'ল নাও অথবা ফেৰিৰ বাদে অন্য স্থল পথৰ পেনপটীয়া যোগাযোগৰ সুবিধা নাই। সেই কাৰণে এই নদীদীপটোত এখন ডাঙৰ নগৰ গঢ়ি উঠা নাই। তাৰোপৰি প্ৰত্যেক বছৰৰ বানে মাজুলীখনক ঢুৰাই নিয়ে। অনিষ্ট কৰে কৃষিভূমি, ৰাস্তা-ঘাট, দলং আৰু সহজ-সৰল মানুহৰ ঘৰ-দুৱাৰ যি ঘৰ-দুৱাৰ প্ৰত্যেক বছৰে মেৰামতি কৰিব লাগে বাৰে বাৰে। অশেষ পৰিশ্ৰমৰ অন্তত জীপাস হোৱা শস্য কেইটা যেতিয়া বানে নিঃশেষ কৰে, পুনৰ মেৰামতি কৰা ঘৰকেইটা যেতিয়া আকৌ ধ্বংস কৰে তেতিয়া তেওঁলোক নিৰাশ হৈ পৰে। নিৰাশ হ'লেও তেওঁলোকে জীয়াই থাকিবলৈ সংগ্ৰাম কৰে। নিৰাশৰ মাজত বিচাৰি পায় আশাৰ সঞ্চাৰ। জীৱন সংগ্ৰাম কৰি ভাল পোৱা মানুহবোৰৰ ব্যক্ততাৰ মাজত আহি পৰে তেওঁলোকৰ আটাইতকৈ প্ৰিয় উৎসৱ 'ৰাস' আৰু 'পালনাম'। এই উৎসৱৰ আনন্দত পাহৰি পেলায় সেই সকলো দুখ-কষ্ট, পৰিশ্ৰম আৰু সংগ্ৰাম। আকৌ প্ৰেৰণা পায় জীৱন সংগ্ৰামৰ। বুকুত হাত থৈ গৌৰৱ কৰে আমি সত্ৰ সংস্কৃতিৰ বয়সৰ মানুহ। দুখ-কষ্ট, পৰিশ্ৰম আৰু সংগ্ৰামেই আমাৰ জীৱন। তেনেকৈয়ে আকৌ আৰম্ভ হয় নতুন সংগ্ৰামৰ..... নতুন স্বপ্নৰ.....।

খোৱা-বোৱা শেষ হোৱাৰ পাছত প্ৰথমে আউনীআটি সত্ৰলৈ ৰাওনা হ'লো। সত্ৰত সোমাই গৈ প্ৰথমে সকলোৰে প্ৰভু ঈশ্বৰক সেৱা জনায়। সত্ৰ-সংস্কৃতিৰ ওপৰত কিছু কথা বুজ ললো। হাতী দাঁতৰ পাটি, খবম, লাঠি, কপৰ ফুল, শৰাই, হেংদান, ডাঙৰ বান-বাটি আৰু বহু ধৰণৰ বস্তু দেখিলে। মণিকুটৰ কাষতে বাহিৰত প্ৰকাণ্ড তুলসী গছৰ কুণ্ডা দেখি অভিভূত হৈ পৰিলো। চাৰিফালে চাৰি হাতি মাজত মণিকুট। চাৰি হাতি মানে সত্ৰৰ চাৰিসীমা অৰ্থাৎ প্ৰকাণ্ড আলি সদৃশ। এই আলি সদৃশ চাৰিসীমাৰ ওপৰত সৰু সৰু বঢ়া আছে যিবোৰ বঢ়াত সংসাৰৰ মায়া-মোহ ত্যাগ কৰি সৰুৰে পৰা উদাসীন ভকত সকল বাস কৰে। পঢ়া-শুনা কৰা সকলে পঢ়া-শুনা কৰে আৰু নপঢ়া সকলে স্ব-নিৰ্ভৰশীল হৈ উপাৰ্জন কৰে। অৰ্থাৎ কৰ্ম ভক্তিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে। এই ভকত সকলৰ মাজৰে এজন মোৰ বন্ধু। তেখেত মাজুলী কলেজৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰৱক্তা। মই যোগন কৰাত তেখেত আহি মোক লগ কৰিলে। তেখেতৰ পৰাই সত্ৰৰ বিষয়ে বহুত কথা জনিলো। আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বেচ মনোযোগেৰে সেই সমগ্ৰ সত্ৰৰ পৰিৱেশটো বুজলৈ সিহঁতৰ টোকা বহীত তথ্য সমূহ লিখি গ'ল। আমাৰ এটাই উদ্দেশ্য বৰ্তমানৰ যুৱ-উৎসুকতাক আধ্যাত্মিক

ভাৱধাৰাৰ প্ৰভাৱেৰে প্ৰভাৱিত কৰি নৈতিক সংযম কৰিবৰ বাবে এনে ধৰণৰ প্ৰগ্ৰেমবোৰ লোৱা হৈছিল। এই ক্ষেত্ৰত Principal Sir ৰ ভূমিকা উল্লেখযোগ্য।

শীতৰ সন্ধ্যা লাহে লাহে নামি আহিছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক গাড়ীত উঠিবলৈ কৈ কমলাবাৰী ন-সত্ৰত থকা আলহী ঘৰলৈ যাবলৈ চালকক নিৰ্দেশ দিলে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল আৰু আমি থকাৰ কাৰণে এই সত্ৰৰ Guest House আগৰে পৰা বুকু কৰা আছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা ১৩০জন হোৱাৰ কাৰণে প্ৰথমে Adjust কৰাত যথেষ্ট অসুবিধা হৈছিল যদিও ওচৰতে থকা সংস্কৃত টোলখনত ঠিক-ঠাক কৰাত Problem টো Solve হৈ গ'ল। Principal Sir ৰ বাবে যিটো Room বুকু কৰা হৈছিল সেইটো Room ও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক দিব লগা হোৱাত ছাৰে তেওঁলোকৰ মতিবৰ ধৰণে থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে।

ৰাতি সাজ খোৱা-বোৱা কৰাৰ পাছত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক নিজ নিজ কামলৈ যাবলৈ দি সাৱিত্ৰী বাইদেউ নেতৃত্বত শহীকীয়া বাইদেউ, জোনটিক হাতীৰ থকা কামৰ সংলগ্ন কামটোত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ নিজৰ কামত আনন্দ, স্মৃতি উপভোগ কৰিলে। আমিও মাজে মাজে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কামলৈ গৈ সিহঁতক নিৰীক্ষণ কৰিলো। প্ৰায় ১০-৩০ মান বজাত হৰেণৰ ঘৰলৈকে যোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰি হৰেণ আৰু মই গুচি গ'লো। হৰেণৰ ঘৰ সত্ৰৰ পৰা প্ৰায় ১ ১/২ কিঃমিঃ মানহে হ'ব। হৰেণৰ ঘৰত হাত মুখ ধুই ওচলৈ চোঁটা কৰিলো। ইমান ভাগৰ লাগিল বিছনাত পৰাৰ লগে লগে ক'বনোৱাৰাকৈ টোপনীত ঢলী পৰিলো। তেতিয়া ৰাতি সময় ১২-৩০ মান হৈছে। যোৰাইলটো বহু দেৰি বাজি আছে। ইঠাং টোপনীৰ পৰা সাৰ পাই Call টো Receive কৰিলো। সাৱিত্ৰী বাইদেউৰ Call। লৰাবোৰে অলপ ফলফুল কৰিছে। গতিকে আমি যাব লাগে। লগে লগে হৰেণ আৰু মই অস্বস্তিৰ স্বৰ্গেও গুচি গ'লো। ডিচেম্বৰ মাহৰ ঠাণ্ডা নিশা; মটৰ চাইকেলৰ লাইটৰ পোহৰে কুঁৱলি ভেদ কৰিব পৰা নাই। অতিপাত ঠাণ্ডাই হাত মূৰ একেবাৰে চেঁচা কৰি তুলিছে। ল'ৰাবোৰৰ ওপৰত যথেষ্ট ৰং উঠিছে। তথাপিও মটৰ চাইকেলখন লাহে লাহে চলাই আছে। Guest House নোপোৱাৰ আগতে বাইকখন বন্ধ কৰি লাহে লাহে Guest House ৰ সন্মুখলৈ গৈ থাকিলো। সটাকৈয়ে সংস্কৃত টোলত থাকিবলৈ দিয়া লৰাবোৰে ঠাণ্ডা পাইছে আৰু সিহঁতে অলপ ফলফুল কৰিছে। অৱশ্যে সিহঁত গোটেইবোৰে একেলগে থকাৰ সুবিধা পাই অকলমান স্মৃতি, আনন্দ কৰাটো স্বাভাৱিক। সিহঁতে নাজানে মাজুলীত যে এনে এটা পৰিবেশ নাই। লগে লগে মই আৰু হৰেণে সিহঁতৰ কামলৈ সোমাই গ'লো আৰু পৰিস্থিতি বুজ ল'লো। তাৰ পাছত সিহঁতক সকলো বুজাই দি ফলফুল নকৰি গুই থাকিবলৈ ক'লো। লগে লগে সিহঁতৰ ওচৰৰ পৰা

গুচি আহি সাৱিত্ৰী বাইদেউক লগ কৰিলো। সেই সময়ত বাইদেউৰ হৃদযন্ত্ৰৰ স্পন্দন প্ৰায় ছেকেণ্ডত উৰ্দ্ধগামী সেয়েহে বিষয়টো গুৰুত্ব বুজি Guest House ৰ তত্বাৱধায়ক থকা Room টোকে ঠিক-ঠাক কৰি ৰাতিটো তাতে থাকিলো। ল'ৰাবোৰও গুই পৰিল।

পূব ৰঙা চাহ-কাপ Guest House তে খাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৈতে Breakfast ৰ কাৰণে নিৰ্দিষ্ট হোটেলখনলৈ যাত্ৰা কৰিলো। হোটেলত Breakfast কৰি যাত্ৰা কৰিলো গড়মূৰ সত্ৰলৈ। গড়মূৰ হৈছে ম'জুলী সদৰ ঠাই। গড়মূৰলৈ যাওঁতে ডৰিয়া ডুবি পাৰাই যাব লাগে। 'ডৰিয়া ডুবি' অৰ্থাৎ জুবিনৰ মা-জু-লীত এজনী জোৱালীয়ে দুখ পালে গানৰ 'ডৰিয়া ঘাট' ৰাজ্য ডালেই। গড়মূৰ ঠাইডোখৰ খুব পৰিস্কাৰ। গড়মূৰ সত্ৰ পোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সত্ৰলৈ প্ৰৱেশ কৰিলে। সত্ৰখন আন সত্ৰখনতকৈ ধুনীয়া আৰু আধুনিক। আমি সত্ৰাধিকাৰক লগ কৰাত সত্ৰাধিকাৰ প্ৰভু ঈশ্বৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা পাহ কৰা বুলি ক'লে। তেখেতে আমাৰ সকলোকে একেলগে নীতি শিক্ষা আৰু ধৰ্ম-নীতিৰ ওপৰত একোটা গুৰুত্বপূৰ্ণ আলোচনা আগবঢ়ালে। সকলোৱে সত্ৰাধিকাৰ প্ৰভু ঈশ্বৰক সেৱা জনায় পুনৰ যাত্ৰা কৰিলো দক্ষিণপাট সত্ৰলৈ। এই সত্ৰলৈ যাওঁতে আকৌ কমলাবাৰী চাৰি-আলি পাৰ হৈ যাব লাগে। গতিকে আমাৰ বন্দোবস্তী হোটেলখনত খাদ্য গ্ৰহণ কৰি দক্ষিণপাটলৈ ৰাওনা হ'লো। দক্ষিণপাটলৈ কমলাবাৰীৰ পৰা প্ৰায় ১৮-২০ কিঃমিঃ। ৰাজ্য ঠেক আৰু খলা বমা হোৱাৰ বাবে বাহু দুখন লাহে লাহে যায় মানে বহু সময় লাগে। গতিকে দক্ষিণপাট সত্ৰ পাওঁতে প্ৰায় ২-৩০ মান হৈছিল। সত্ৰখন যথেষ্ট পুৰণি। সত্ৰৰে এজন ভকতক সত্ৰখনৰ বিষয়ে জানিব বিচৰাত সত্ৰখনৰ বয়স ৩৫৩ বছৰ বুলি ক'লে। সত্ৰখনৰ মণিকুটো ডাঙৰ ডাঙৰকাঠৰ খুটাৰে নিৰ্মিত। ৩৫৩ চাৰিওফালে চাৰি হাতীৰ ওপৰত হাতীবোৰত ভকতসকল থাকে। ভকত সকলক আঁঠে বুলি সম্বোধন কৰে। সত্ৰৰ সংগ্ৰহালয়ত যথেষ্ট পুৰণি হাতীদাঁত, অলংকাৰ আৰু বিভিন্ন পুৰণী সামগ্ৰী আছে। প্ৰতিবছৰ বানপানীয়ে এই সত্ৰখনক বাৰুকৈয়ে আঘাত সনে। সেই কাৰণে এই সত্ৰখন আন সত্ৰসমূহৰ তুলনাত দুৰ্বল যেন লাগে। সত্ৰখন চোৱাৰ পাছত আমি কেইবাজনো ভক্তৰ লগত সত্ৰখনৰ বিষয়ে কিছু কথা পাতিলো। দক্ষিণপাট সত্ৰখনৰ বিশেষ তাৎপৰ্য আছে। দক্ষিণপাটতে আমাৰ আবেলি হৈছিল। ঠাণ্ডা দিনবোৰ সাধাৰণতে ছুটি। তেতিয়াও আমাৰ চামুণি সত্ৰ, বেঙেনাআটি সত্ৰলৈ যাবলৈ আছেই। সকলোৱে অলপ খৰ-ধৰ কৰি এই কেইখন সত্ৰলৈ যাত্ৰা কৰিলো। এই সত্ৰকেইখন পৰিদৰ্শন কৰি কমলাবাৰী পাওঁ মানে সন্ধ্যা হৈছিল। ঠাণ্ডাও যথেষ্ট অনুভৱ কৰিছো। খুউব ৰঙা চাহ একাপৰ প্ৰয়োজন হোৱাত সকলোৱে কমলাবাৰীৰ আমাৰ নিৰ্দিষ্ট হোটেলখনত চাহ খাই কমলাবাৰী সত্ৰৰ Guest House লৈ ৰাওনা হ'লো। Guest

House ত সকলোৰে Fresh হৈ আমি, মানে মৃণাল, শ্ৰদীপ দা, হৰ্ষণ, সাবিত্ৰী বাইদেউ, শইকীয়া বাইদেউ, জোনটি সকলোৰে একেলগে বজা চাহ খহি অলপ জমনী কৰি হাহি-শুৰ্ভি কৰিলো।

মাজুলীত এই দুদিনত আমি সকলোৰে অন্য কথা পাহৰি পেলাইছিলো। অকল এটাই আলোচনা ইয়াৰ পাছত ক'ত যাবো? সাবিত্ৰী বাইদেউ Seriousness ক মাজে মাজে হাস্য-বসত পৰিণত কৰিছিলো। মাজে মাজে মানুহগৰাকীৰ হৃদযন্ত্ৰ হেনো শুক হৈ যাব বিচাৰে যেতিয়া আমি কেইটা অলপ অভৰি যাওঁ। আকৌ আমি কেইটা যেতিয়া ওচৰ প'ওঁহি, বাইদেউ হৃদযন্ত্ৰটো লাহে লাহে স্বাভাৱিক হ'বলৈ ধৰে। কি যে বাইদেউৰ হৃদযন্ত্ৰৰ অবস্থা.....! শইকীয়া বাইদেউও কথাৰ মাজে মাজে যথেষ্ট বসিকতা কৰিছিল। ভাল লাগিছিল দিন কেইটা। শাৰীৰীক ভাৱে কষ্ট হৈছিল যদিও এই আনন্দই সকলো পাহৰাই পেলাইছিল।

সময় তেতিয়া সন্ধ্যা ৮-৩০। পাহৰিয়ে পেলাইছিলো সময়ৰ কথা। ঘড়ীটো চোৱাতহে গম পালো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বাতি সাজ

খোৱাৰ কাৰণে Ready হ'বলৈ কৈ বাহুলৈ যাবলৈ ক'লো। কমলাবাৰী সেই আমাৰ নিৰ্দিষ্ট হোটেলখনলৈ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা যথেষ্ট হোৱাৰ কাৰণে হোটেলখনত দুটা Group কৰি খোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি একেবাৰে শেষত আমি কেইটায়ে খালো। খোৱা-বোৱা শেষ কৰি Guest House লৈ আহিলো।

সেইদিনা আমাৰ আছিল মাজুলীত দ্বিতীয় তথা শেষ নিশা। দিনটো ঘূৰি-ফুৰি ভাতকেইটা খোৱাৰ অন্তত ভাগৰ লাগিছিল। ভাগৰি পৰিছিলো সেইদিনা। সেইকাৰণে আমি সকলোৰে Room ষ্টিক-ঠাক কৰি সোনকালে শোৱাৰ দিহা কৰিলো। মাজুলীত দ্বিতীয় নিশা শেষ হোৱাৰ পাছত তৃতীয় পুৱাৰ আৰম্ভ হ'ব। পুৱাৰ কুৰুলীয়ে ব'দজাকক বাধা দি দিনটোৰ বয়স কমাবলৈ চেষ্টা কৰিব। তথাপিও সুকলমে নিজৰ শক্তিয়ে ব'দৰ জগ্ন দিব। পুৱা ৭-৩০ হ'ব। মাজুলীৰ পৰা লুইতৰ বুকু ভেদি বগা বগা বালি চাপৰিব মাজে মাজে ফেৰিখনে আমাক বৰ আলকুসে নিমাতিলৈ লৈ যাব। বজা বাহু দুখন নিমাতিত ছাগৈ ৰখি আছে .....। ❖ ❖

এইবাৰৰ অলিম্পিকৰ বিষয়ে কিছু বতৰা

মিডালী কোঁৱৰ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

- ১। ৮/৮/২০০৮ ত চীনৰ বেইজিং চহৰত অনুষ্ঠিত হোৱা অলিম্পিকখন আধুনিক ভাৱে হোৱা অলিম্পিকসমূহৰ ভিতৰত ২৯তম অলিম্পিক।
- ২। ইয়াত অনুষ্ঠিত হোৱা খেল প্ৰতিযোগিতাবোৰ -
পুৰুষৰ খেল - ১৬৫ খন
মহিলাৰ খেল - ১২৭ খন
পুৰুষৰ মহিলাৰ মিশ্ৰিত খেল - ১০ খন
মুঠ - ৩২০ খন।
- ৩। খেল প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা ঠাইবোৰৰ মুঠ সংখ্যা ৩৭ খন (তাৰে ৩১ খন ঠাই বেইজিংৰ ভিতৰত)
- ৪। ২০০৪ চনৰ গ্ৰীচৰ এথেন্স চহৰত অনুষ্ঠিত হোৱা শেষৰখন অলিম্পিকত চীনে আমেৰিকাতকৈ চাৰিটা সোণৰ পদক কম পাইছিল। আমেৰিকাই পোৱা সোণৰ পদকৰ সংখ্যা আছিল ৩৬ টা আৰু চীনৰ পদকৰ সংখ্যা আছিল ৩২ টা।
- ৫। বেইজিংত অলিম্পিক অনুষ্ঠিত হোৱা 'বাৰ্ডছ নেছ' বা 'চৰাইৰ বাহ' নামৰ ষ্টেডিয়ামত অনুষ্ঠিত হোৱা উদ্বোধনী অনুষ্ঠানটোৰ মুঠ খৰচ এশ মিলিয়ন ডলাৰ।

- ৬। এইবাৰৰ অলিম্পিক অনুষ্ঠান পাতিবৰ বাবে খৰচ হৈছে প্ৰায় তিৰাশ্বিলি বিলিয়ন ডলাৰ। ২০০৪ চনৰ এথেন্স চহৰত হোৱা অলিম্পিকৰ বাবে পোন্ধৰ বিলিয়ন ডলাৰ ধন খৰচ হৈছিল।
- ৭। এইবাৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত ১৫,০০০ (পোন্ধৰ হাজাৰ) জনে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।
- ৮। এইবাৰ অলিম্পিকত স্বেচ্ছাসেৱকৰ সংখ্যা হ'ল পাঁচ লাখ।
- ৯। বিশ্ব ২০০ (দুশ) খন দেশৰ পৰা ২১,৬০০ (একৈশ হাজাৰ ছয়) জন খেলুৱৈয়ে এইবাৰৰ অলিম্পিকত ভাগ লৈছিল।
- ১০। বাইজিংৰ মাজত বিক্ৰী হোৱা টিকটৰ সংখ্যা প্ৰায় ৭ (সাত) নিযুত।
- ১১। চীন দেশৰ খেলুৱৈসকলৰ বাবে পতাকা বহন কৰা খেলুৱৈজনৰ নাম য়ান্ত মিং। তেওঁ এজন বাস্কেট বল খেলুৱৈ। তেওঁৰ উচ্চতা হ'ল ৭ ফুট ৬ ইঞ্চি।
- ১২। ভাৰতবৰ্ষৰ খেলুৱৈসকলৰ বাবে পতাকা বহন কৰা খেলুৱৈ জনৰ নাম ৰাজ্যবৰ্দ্ধন সিং ৰাখোৰ। তেওঁ শ্বুটিং প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

এখন নিলিখা চিঠি

জোনটি পাটৰ

প্ৰবক্তা, অসমীয়া বিভাগ

বহুসময়ী জালুকবাৰী। সুবিশাল আকাশৰ তলত শাৰী শাৰী ইয়ং বঙা কৃষ্ণচূড়াবোৰ। তাৰ মাজে মাজে বিচৰা কৰি ফুৰে দূৰ দূৰণিৰ পৰা পৃথিৱীৰ অযুত বঙীন সপোন বুকুত বাকি থৈ অহা প্ৰেমিক চৰাইবোৰে। এই কৃষ্ণচূড়াবোৰেই যুগ যুগ ধৰি নীৰৱ সাক্ষী হৈ বৈ আছে সিহঁতৰ যৌৱনৰ প্ৰেম-অপ্ৰেম, বিশ্বাস-অবিশ্বাস, সুখ-দুখ, হাঁহি-কাশ্বেদ আৰু বন্ধুত্বৰ এনাঙ্গৰী। এই বহুসময়ী জালুকবাৰীতেই চিনাকী হোৱাৰ সুযোগ পাইছিলো মোৰ আটাইতকৈ মৰমৰ বন্ধু জহিৰুলক। যাক মই মিঞা বুলি সম্বোধন কৰিলেও কেতিয়াও অসন্তোষ হোৱা দেখা নাছিলো। যাৰ লগত পৃথিৱীৰ সমস্ত কথা, সমস্ত সমস্যা ব্যক্তিগত হৈ হওঁক বা আন কিবাই হওঁক সকলোবোৰ সংকোচবোধ নোহোৱাকৈ আৱৰণ খুলি কথা পাতিব পাৰিছিলো। দুয়ো University ৰ মাৰ্কেট, পানবজাৰ, ফেলিবজাৰ, পল্টনবজাৰ মন গ'লেই যুঁটিয়াই ফুৰিছিলো। University লাইব্ৰেৰীত কিতাপ বিচাৰি, বাঘুগীয়েদামত পুৰণা কিতাপৰ সুগন্ধ বিচাৰি হয়ৰাণ হৈ ফুৰিছিলো আৰু কৃষ্ণচূড়াৰ নগৰীত প্ৰেমাত্ম যৌৱনবোধ দয়ো নীৰৱে প্ৰত্যক্ষ কৰি বহুসময় সন্ধিয়াবোৰ উপভোগ কৰিবলৈ ফুটপাথেৰে খোজ কাঢ়িছিলো। উপেন চাৰৰ ক্লাচত একো বুজি নাপালে দুয়ো বহীত বাক্য লিখি লিখি কথা পাতিছিলো। জালুকবাৰীৰ দুবছৰীয়া এই মিঠা স্মৃতিবোৰ আজিও হৃদয় জুৰি চিৰসেউজ হৈ জীয়াই আছে। সময়বোৰ গতিশীল, পৃথিৱী পৰিবৰ্তনশীল। পাখি লগা কাড়ৰ দৰেই সময়বোৰ কেনি উৰি যায় ধৰিবই নোৱাৰি। সেই জহিৰুলৰ লগত বিচ্ছেদ হোৱাই আজিলৈ চাওঁতে চাওঁতে চাবি বছৰেই অতিক্ৰম হ'ব হ'ল। তথাপি সেই দিনবোৰ মানস পটত পুৱাৰ নিয়ন্ত সজীৱ হৈ থকা আহিৰ দুবৰী বনৰ দৰেই সজীৱ হৈ আছে। সঁচাকৈয়ে বন্ধুত্ব এনেকুৱা এটা সম্পৰ্ক— যাৰ অনুপস্থিতিৰ সত্বেও উপস্থিতি অনুভৱ হয়, অভাৱৰ মাজত থাকিলেও ঐশ্বৰ্য্যশালী হৈ থকা যেন লাগে আৰু দুৰ্বল স্বত্বেও সবল অনুভৱ কৰিব পাৰি বুলি ক'বাকৈ পঢ়া মনত আছে। বৰ্তমান বিয়া বান্ধ কৰাই সি তাৰ সংসাৰৰ আউল মৰাত ব্যস্ত আৰু মইও বিয়া হৈ মোৰ সংসাৰ চক্ৰালাত ব্যস্ত হৈ পৰিলো। আজিকালি মোবাইল যুগত আমি দুয়ো অসমৰ ইমূৰত এটা সিমূৰত এটা থাকিও দয়ো দুয়োৰে ভাল বেয়াৰ খবৰবোৰ পাই থাকো। তথাপি কেতিয়াবা কেতিয়াবা পুৰণি স্মৃতিবোৰ ৰোমন্থন কৰি কবিতালৈ এখন চিঠি লিখাৰ ভাৱনা খুবেই অনুভৱ কৰো। University ত থাকোঁতে দুয়োটিই সদায় একেলগে থাকি কথা পাতিব যদিও মাজে মাজে চিঠি লিখিও দুয়োটিই

মনৰ ভাৱ আদান প্ৰদান কৰো।

বিদায়। সঁচাকৈয়ে মৰ্মান্তিক। সি চিৰবিদায়ে হওঁক বা ক্ষণিকীয়া বিদায়েই হওঁক। পঢ়া শেষ কৰি যেতিয়া পইচাৰ নাটনিৰ কাৰণে সি ঘৰলৈ সোনকালে ঘূৰি যাবলৈ ওলাইছিল সেই দিনটোৰ বেদনাদায়ক অনুভৱৰ কথা মনত পৰিলে মোৰ আজিও কেনেবা কেনেবা লাগে। সি “যাওঁগৈ” বুলি কোৱা মৰ্মান্তিক কথাখাৰ শুনিম বুলি ভাবিয়েই হোষ্টেলৰ ফোনটো নাৰাজিবলৈ ভগৱানক সহজৰাৰ প্ৰাৰ্থনা কৰিছিলো। কিন্তু তথাপিও অৱশেষত সেই অনাকাঙ্ক্ষিত ফোনটো আহিছিল। বিচিভাৰটো হাতত লৈ মই বেদনাত মুক হৈ পৰিছিলো। সমস্ত পৃথিৱীখন অনুকাৰ হৈ যোৱা যেন অনুভৱ কৰিছিলো। মোৰ দৰে তাৰো একেই অৱস্থা। বিদায়ৰ শেষ বাণীয়াৰ সি প্ৰকাশ কৰিবলৈ ভাৱা বিচাৰি পোৱা নাছিল। সি নংকা শূন্য জালুকবাৰীখনৰ নিঃসঙ্গতাই মোক ভৰিৰ পৰা মূৰলৈকে গ্ৰাস কৰি নিঃশেষ কৰি পেলাব বুলি ভয় লাগিছিল। থোকা থুকি মাতৰে শেষত দুয়ো ম'হে ম'হে চিঠি লিখিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হৈছিলো। সঁচাকৈয়ে এয়া হয়তো সময়ৰে আহ্বান। পৰিবৰ্তনশীল সময়ৰ থেকেচনিত পৰি বৰ্তমান তাৰ সংসাৰক লৈ দৰিদ্ৰতাৰ সতে সংগ্ৰাম কৰি কৰি চিঠি লিখাৰ মানসিকতা হয়তো সি হেৰুৱাই পেলাইছে আৰু মইয়ো বৰ্তমান মোৰ সংসাৰ, চাকৰি আদিক লৈ ব্যস্ত হৈ পৰিলো। সেয়ে চিঠি লিখাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি এতিয়ালৈকে দুয়োটিই পালন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই। তথাপি মাজে মাজে তালৈ চিঠি লিখা কথাটো নভৱা নহয়। আজি দেখুৱাৰ। সেয়েহে ঘৰ-দুৱাৰ চাফ চিকুণ কৰি উঠি ১টামন বজাত ভাত খাই আজৰি হৈ গঢ়া টেবুলত বহিলোহি তালৈ এখন চিঠি লিখিম বুলি। বহী-কলম সাজু কৰি মন আৰু মগজু এক কৰি ল'লো। কি লিখিম একো ভৱা নাই। মুঠতে চিঠি এখন লিখিম। “পিয় বন্ধু” বুলি লিখি চিঠিখন আবন্ত কৰিবলৈ ল'লো। কিনো লিখিম, যেতিয়াই মন যায় তেতিয়াই দেখো তাৰ লগত কথা পাতি। লিখিবলগীয়া আৰু নো কি বেলেগ কথা থাকিব পাৰে। তেতিয়াহ'লে কি লিখিম। ভাৱি ভাৱি অলপ নিৰাশেই হ'লো। তথাপি চিঠি এখন লিখাৰ মানসিকতা হেৰুৱাবলৈ এই মুহূৰ্তত মন নগল। কলমটো হাতত লৈ অলপ সময় আকাশ-পাতাল ভাবি ল'লো। লিখিবলগীয়া কথাখিনি মনতে এহালৰ পৰা জুকিয়াবলৈ অৰন্ত কৰিলো। প্ৰথমে লিখিম বৰ্তমান মই মোৰ সংসাৰকলৈ কিমান সুখী। সেই মুহূৰ্ততেই হোমেন বৰগোহাঁইৰ এৰাৰ কথা মনত পৰিল। পূৰ্বেই হওঁক বা নাৰ্ৰিয়েই হওঁক সম্পূৰ্ণ ভাৱে

সুখী হ'বলৈ মানুহক শাৰীৰিক, আবেগিক আৰু বৌদ্ধিক এই তিনিও প্ৰকাৰে তৃপ্ত হোৱাৰ প্ৰয়োজন। এই তিনিও প্ৰকাৰৰ কোনো প্ৰকাৰেই দেখা অতৃপ্ত হোৱা যেন মোৰ অনুভৱ নহয়। মনৰ পছন্দৰ এজন ভাল ব্যৱসায়ী স্বামী পাইছো। সুখী হ'বৰ জোখৰেই ঐশ্বৰ্য্যশালী এখন ঘৰ পাইছো। মাৰ দৰে মৰম কৰা এগৰাকী শাহ পাইছো। তৰুণৰি মনৰ সন্তোষ লভিব পৰাকৈ নিবনুৱা হৈ নাথাকি ময়ো স্কুলত বিষয় শিক্ষয়ত্ৰীৰ চাকৰিত ব্যস্ত। সুখী হ'বলৈ মানুহক আৰু ইয়াতকৈ বেছি কিবা প্ৰয়োজন হ'ব বুলি মনে নধৰে। চাকৰিৰ ভাগিদাত পৰি স্বামীৰ সংগ-সুখৰ পৰা বঞ্ছ দূৰ আতৰি থাকিব লগা হোৱাৰ বাবেই মাজে সময়ে নিঃসংগতাত নুভোগা নহয়। সেইবাবে মুকলি হৈ থকা নীলা আকাশখনৰ ফালে চাবলৈ মোৰ ভয় লাগে, কিজানি সেই নিঃসংগতাই মোক বেজিকৈ আগুৰি অস্তিত্বহীন কৰে। নিজকে কেতিয়াবা প্ৰশ্ন কৰো চাৰিওদিশৰ পৰা ঐশ্বৰ্য্যশালী হ'লেও আচলতে মই কিমান সুখী হ'ব পাৰিছো। আচল অৰ্থত থাক সুখ বুলি কোৱা হয় সেই সুখ মই পাইছোনে? ভাত খাবলৈ যেতিয়া থালখন আগত লৈ বহে সেই সময়ত পৃথিৱীৰ সমস্ত নিঃসংগতাই মোক আগুৰি ধৰে। নিজৰ জীৱনটোৰ প্ৰতি প্ৰচণ্ড বিতৃষ্ণা জাগে। লগে ভাগে খোৱাৰ আনন্দময় দিনবোৰৰ কথা মনলৈ আহি ভাত খোৱাৰ উৎসাহ স্তিমিত হৈ পৰে। সকলো থাকিও অকলশৰীয়াতকৈ এনেকৈ খাবলগা হোৱা, অনাকাঙ্ক্ষিত একাকীত্ব জীৱন সাৱটি ল'ব লগীয়াৰ সমান দুখ আৰু জীৱনত কিবা থাকিব পাৰে জানো। সকলোৱেইতো আছে। মোৰ মা-দেউতা, ভাইটি-ভগ্নি, মোৰ স্বামী, শাহ, এই সকলোবোৰ থকা স্বত্বেও একাকীত্ব জীৱন অতিবাহিত কৰাটো কিমান বেদনাদায়ক এই কথাটো ভুক্তভোগীয়েহে হয়তো অনুভৱ কৰিব পাৰে। সেয়েহে ভাত খোৱাৰ সময়ত মানুহজন যদি ব্যস্ত হৈ নাথাকে তেওঁৰ লগত কথা পাতি পাতি ভাত খাও খাও নতুবা টিভিটো লগাই লও নতুবা ডেগটোত গান লগাই ভাত খাও। সন্ধিয়াৰ সময়কণ মোৰ বাবে নাযায় নুপুৰায়। ছাঁদত বহি তৰাডবা সন্ধিয়াৰ আকাশখনৰ লগত মিতিৰালি কৰিবলৈ ভাল পাও কিন্তু আকাশৰ বিশালতাই যদি গ্ৰাস কৰি মোক নিঃশেষ কৰি পেলায় সেই ভয়ত সেই সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰাৰ পৰা বিৰত হওঁ। আকৌ ৰাতি কেতিয়াবা টোপনিতে যেতিয়া চকু খাই উঠে, বেয়া সপোন দেখি ভয় খাও সেই সময়ত কাৰোবাৰ অনুপস্থিতিৰ কথা বাৰুকৈয়ে অনুভৱ হয় আৰু জীয়াই থকাৰ হেপাহকণ স্তিমিত হৈ পৰে। সেই মুহূৰ্ত্তত কাৰোবাৰ সামান্য এফাৰ মাততেই হয়তো জীৱনৰ অমীয়া মাধুৰী বিচাৰি পালোহেতেন। মানুহজন যদি লগত থাকিলহেতেন সেই মুহূৰ্ত্তত নিশ্চয় বুকুৰ মাজত সোমোৱাই নাঙলা দিলেহেতেন। এনেধৰণৰ ক্ষণিকৰ আনন্দইও মানুহক জীয়াই থকাৰ সম্বল যোগাব পাৰে জীয়াই থকাৰ অক্ষুণ্ণ প্ৰেৰণা হ'ব পাৰে। কিন্তু এনেবোৰ ক্ষণিকৰ আনন্দৰ পৰাও মই বঞ্চিত। কেতিয়াবা নিজৰ

ওপৰতেই ৰং উঠে, অভিমান কৰিবলৈও ওচৰত কাকো নাপাও। কেতিয়াবা চাকৰি-বাকৰি এৰি থৈ মানুহজনৰ ওচৰলৈ গুচি যাবলৈ মন যায়। যিখিনি মুহূৰ্ত্তত মৰমৰ মানুহবিসাকৰ মাজত থাকি জীৱনৰ আনন্দবোৰ উপভোগ কৰিবলৈ মন যায় সেই মুহূৰ্ত্তত যদি কাকো নাপাও তেতিয়াহলে এনে জীৱনৰ সাৰ্থকতা ক'ত। এনেকৈয়ে দেখেন জীৱনৰ অমূল্য সময়বোৰ মোৰ জীৱনৰ পৰা হেৰাই যায়। যিবোৰ সময় জীৱনত দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে ঘূৰি নাপাও। বেমাৰ আজাৰ হ'লে "পানী এগিল'চ খাও" বুলি কৰিলেও কাৰোবাক ওচৰত নাপাও, ছৰ হলে কপালত এখন মৰমৰ কোমল হাতৰ স্পৰ্শৰ পৰা বঞ্চিত। এনে সময়ত অসহায়ৰে ধৰ যন্ত্ৰণাই জ্বৰৰ যন্ত্ৰণা বঢ়াই তোলা জীৱন জানে এনেকুৱা হ'ব পাৰে? কোনোবা বিখ্যাত পণ্ডিতে কোৱা এঘাৰ কথা খুবেই মনত পৰিছে এই মুহূৰ্ত্তত জীৱন বুলি কলেই কেবল খাই বৈ জীৱাই থকাটোহে নুবুজায়। মানব মনৰ ইচ্ছা আকাঙ্ক্ষাবিলাক সুপথে পৰিচালিত কৰি বিভিন্ন ইন্দ্ৰিয়সমূহক কাৰ্য্যক্ষম কৰাই মনৰ অনুভূতিবোৰৰ বিকাশে মানবীয় গুণ সম্পন্ন হৈ চলাটোহে প্ৰকৃত জীৱন। তেতিয়াহলে মই বাক কোনেধৰণৰ জীৱন যাপোন কৰি আছো। মোৰ জীৱনত পোহাৰ সংখ্যাতকৈ নোপোহাৰ সংখ্যা বহুত বেছি। মোৰ দৰে আন কোনোবাই এনে জীৱনৰ প্ৰতি বিতৃষ্ণা, যুগা অনুভৱ কৰেনে বাক? সামান্য কেইটামান টকাৰ বিনিময়ত যাব জীৱনৰ পৰা জীৱনৰ ক্ষণিকৰ আনন্দবোৰো কালৰ বুকুত হেৰাই গৈছে। মোৰ মনৰ ইচ্ছা-আকাঙ্ক্ষাবোৰৰ তেতিয়াহ'লে মূল্যই বা ক'ত? আজিকালি বোম্বা বাকদৰ কোলাহলৰ যুগত ক'ত কেতিয়া অঘটন বয় একো ঠিক নাই। যদি মোৰো কেতিয়াবা.....। দুখৰ ৰাতিবোৰ হেনো নাযায় নুপুৰায়। তেতিয়াহলে জীৱনটো আচলতে খুবেই চুটি নেকি? সুখৰ দুখৰ সমষ্টি জীৱনটো কেবল মাত্ৰ দুখ? বেদনাবোৰৰ বাবেহে দীঘলীয়া হয় নেকি বাৰু? জীৱনত দুখ আছে কাৰণেই চাগৈ সুখৰ কাৰণে মানুহ ইমান বলিয়া। একাৰ আছে বাবেই কিজানি পোহৰৰ উজ্জ্বলতা মানুহৰ প্ৰিয়। শীতৰ পিছত বসন্ত নমাৰ দৰে। ৰাতিৰ পিছত দিন হোৱাৰ দৰে মোৰ জীৱনলৈও তেতিয়াহলে এই দুখবোৰৰ পিছত অনাগত দিনবোৰো সুখৰ মুখ দেখাব আশা কৰিব পাৰে নেকি? কিন্তু আৰু কিমানদিন অপেক্ষা কৰিব লাগিব?? সিমান দিনলৈকে যদি মোৰ জীৱনৰ বৰ অমূল্য সময় গুচি যায়, তেতিয়া?? এইবোৰ কথা ভাবি থাকোতেই হঠাৎ কনিং বেলটো বাজিল। চিঠিখন দেখোন লিখাই নহ'ল। দুখৰ খুলিবলৈ গৈ অৰাক হৈ গ'লো। খবৰ খাটি একো নিদিয়াকৈ স্বয়ং মোৰ মানুহজন দুৱাৰ মুখত হাজিৰ। হাঁহি মাৰি সাবটি ধৰি সুধিলে..... না। প্ৰচণ্ড অভিমানত মোৰ মুখ উদগি উঠিল। কাগজ কলম সামৰি তেওঁক মুখ হাত দুবলৈ কৈ মই পাক-খৰত ব্যস্ত হ'লো। ঘড়ীটো চাই দেখো ইতিমধ্যে ৪.০০ বাজিল। ০১০১০১

অদৃষ্টৰ পৰিহাস

নাছিমা বেগম
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

অসম আৰ্হিৰ প্ৰকাণ্ড ঘৰটোৰ বাৰাণ্ডাখনৰ আৰাঙ্গী চকীখনত ভৰিকেইটা মেলি বহি আছে প্ৰদীপ চলিহা। ঘৰখন বৰ্তমান জনপ্ৰাণী শূন্য। সকলোবোৰ নিজ নিজ কামত ব্যস্ত। নগ'লে জনো হ'ব, এই যান্ত্ৰিকতাৰ যুগত কোনে বাক কালৈ বৈ থাকিব। তেখেতৰ সমুখৰ আলিবাটেৰে পাৰ হৈ গৈছে কেইটামান স্কুলীয়া ল'ৰা-ছোৱালী। তেতিয়াহে তেখেতৰ মনত পৰিল আজি যে শনিবাৰ। ঘৰৰ ভিতৰত সোমাই থাকোতে দিন বাৰ সকলো পাহৰিছে। নিজৰ অজানিতেই দুখৰ পৰা ছেঁচু শব্দটো ওলাই আহিল। তেখেতৰ মনত অতীতটোৰ অগা-দেৰা কৰিবলৈ ধৰিলে। অকলশৰীয়া মুহূৰ্তবোৰত শ্ৰায়েই এসেকুৱা হয়।

আজিৰ ৬৭ বছৰীয়া চলিহা তেতিয়া চফা ডেকা। বংশ, মৰ্যাদা, সবল অৰ্থনীতি সকলোফালৰ পৰাই চলিহা পৰিয়াল আছিল লেখত ল'বলগীয়া। যি সময়ত চুবুৰীৰ ল'ৰাবোৰে মটৰ গাড়ী আহিলে চাবলৈ বৌবান্দোৰি লগাইছিল, সেই সময়তে তেওঁলোকৰ চোতালত আহি বৈছিলই এখন ফিয়েট গাড়ী। প্ৰদীপ চলিহাৰ দেউতাক প্ৰয়াত মৌজাদাৰ জয়ন্ত চলিহাৰ নাছিল একোৰে অভাৱ। বৌবনে সকলোৰে চকুত ফাগুন ছটিয়াই, প্ৰেমৰ ওচৰত হাঁৰ মানিব লাগে সকলোৱে। প্ৰেমত পৰিলে বংশ-মৰ্যাদা, দস্তিকতা সকলোৱেই তল পৰি যায়। চহৰত পঢ়িবলৈ যোৱা প্ৰদীপ চলিহাক ১২ৰীয়া বতাহ জাকে চুব নোৱাৰিলে। কিন্তু পূজাৰ বন্ধত ঘৰলৈ অহা চলিহা এটা সুস্থ মনলৈ হোটেললৈ উভতি যাব নোৱাৰিলে। তেওঁ গৰ্বৰ এটা অতি সাধাৰণ পৰিয়ালৰ কন্যা মানসী নামৰ গাভৰুৰ প্ৰেমত পৰিল। অধ্যয়ন আৰু প্ৰেম সমান্তৰালভাৱে চলি থাকিল। দিন বাগবিল। ইফালে চলিহা ইউনিভাৰ্ছিটি পাছ কৰি ওলাল। আৰু এখন কলেজত প্ৰবক্তাৰ পদত যোগ দিলে। হাত দীঘল পিতৃৰ পুত্ৰ, তদুপৰি প্ৰচুৰ মেধাসম্পন্ন চলিহাৰ বাবে চাকৰিৰ অভাৱ হোৱা নাছিল।

সময় অ'হিল দুটি মন এক হোৱাৰ। দুয়ো দুয়োকে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল এক হোৱাৰ। চাৰিওফালৰ পৃথিৱীখন আছিল জীন। কিন্তু যেতিয়া বাস্তৱত কপায়িত কৰিব খুজিলে তেতিয়া দুয়ো দেখিলে চাৰিওফালে ধূসৰ। প্ৰচণ্ড ঘৰুৱা আপত্তি। মান্য বাধা নেওচি চলিহাই মানসীক নিজৰ কৰি ল'লে। একমাত্ৰ পুত্ৰৰ সবল বৃত্তিৰ ওচৰত হাঁৰ মানিবলগা হ'ল সিহঁৰ দৰে পিতৃয়ে। আৰম্ভ হ'ল দুয়োৰে সাংসাৰিক জীৱন। বিয়াৰ এবছৰৰ পিছতেই তেওঁলোকৰ মাজলৈ আহিল পলাশ। তাৰ পাছত নিশিতা। চলিহা দম্পতীৰ এনে লাগিল যেন

তেওঁলোকতকৈ এই পৃথিৱীত আৰু সুখী কোনো নাই। বশো দুবছৰৰ অগা-পিছকৈ চলিহাৰ পিতৃ-মাতৃ দুয়ো এই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় মাগিলে। চলিহা দম্পতী উঠি পৰি লাগিল পলাশ আৰু নিশিতাক মানুহ কৰাৰ বৰে। তেখেতলোকৰ সকলো আশা আকাঙ্ক্ষা এতিয়া পলাশ আৰু নিশিতাৰ ওপৰতেই। মানুহে হেনো জীৱনটো বিচাৰ দৰে নাপায়। কিন্তু ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম আছিল চলিহা দম্পতী। তেখেতলোকৰ সপোন তেতিয়া পূৰ্ণ হৈছিল যেতিয়া পলাশে পুনেৰ আই.আই.টি.ৰ পৰা স্নাতক হৈ ওলাইছিল আৰু নিশিতাই উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হৈ এজন সু-পাৰ লগত বিয়া হৈ গৈছিল।

মাক-দেউতাকো আৰিছিল পলাশ ঘৰলৈ ঘূৰি নাহিব। কিন্তু পলাশৰ উপযুক্ত সংস্থাপন হৈছিল ONGC ত। তাৰ অলপ দিনৰ পাছতেই তেওঁলোকে পলাশৰ পছন্দ মতে বিয়া পাতি দিছিল চহৰৰ এগৰাকী সুশিক্ষিতা আধুনিক যুৱতী, যিগৰাকী আছিল পলাশৰ সহকৰ্মী মালিকা। আৰু সকলোৰে মৰমৰ মালা। নিশিতাক উলিয়াই দিয়াৰ পাছত ঘৰত হোৱা নিৰ্জনতা মালাই বহুখিনি দূৰ কৰিছিল।

মানুহৰ দিন সদায় একেদৰে নাযায়। তেওঁৰ জীৱনলৈও এদিন জমানিশা নামি আহিল। চলিহাৰ অতি মৰমৰ মানসী এদিন এই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় মাগিল। চলিহাৰ সৌহৃদখন ছিঙি যোৱাৰ দৰে লাগিল। মৃত্যু চিৰ স্থায়ত বুলি জানিও তেখেতে ইয়াক মানি ল'বলৈ টান পালে। তেখেত অতি নিষ্ঠুৰ হৈ পৰিল সেইদিনা, যিদিনা নিশিতা ঘৰলৈ যাবলৈ ওলাল। নগ'লেতো নহ'ব। তাইৰো এখন শাহ-শব্দ, জ্ঞান-বুদ্ধি পৰিপূৰ্ণ ঘৰ আছে। তাৰ পাছৰখিনি গতানুগতিক। কিন্তু ৰঙিয়াল চলিহা নিমাত হৈ পৰিল। ইয়াৰ মাজতে পলাশ আৰু মালাৰ মাজলৈ "বুন" আহিল। বুনক পাই চলিহা সামান্য সলনি হ'ল। কেঁচুৰাৰ কলকলনিৰে ঘৰখন মুখবিত হ'ল। দুখৰ মাজতো সুখৰ ৰেঙনিৰে ঘৰখন পোহৰাই তুলিলে। কিন্তু আৰম্ভ হ'ল আকৌ আগৰ সেই প্ৰক্ৰিয়া। যেনেকৈ পলাশ আৰু নিশিতাক মানুহ কৰাৰ আশাত তেওঁলোক সকলো দুখ সহিছিল। বিসৰ্জন দিছিল নিজৰ সুখ তেনেকৈয়ে বুনক লৈও সিহঁত ব্যস্ত। তাতে মালা হৈছে চাকৰিয়াল। মালা আধুনিক হ'লেও ভেৰেভৰক অসন্মান কৰে এনে নহয়। যথেষ্ট সন্মান ও শ্ৰদ্ধা কৰে। তথাপি চলিহা সুখী নহয়। কাৰণ তেখেত যে অকলশৰীয়া। বাৰ্ধক্য যেন তেখেতৰ বাবে অভিশাপ। তেখেতে ভাবে মানুহক বুঢ়া বয়সতহে সৰীৰ প্ৰয়োজন। তেনেতে বাহিৰত পুলিচৰ গাড়ী শব্দ শুনা পাই তেখেত সচকিত হৈ উঠিল। পুলিচৰ গাড়ীত তেখেতৰ ঘৰলৈ

কোন আহিব পাৰে? এজন পুলিচ সোমাই আহি ক'লে যে, তেখেতৰ পো-বোৱাৰী আৰু নাতিৰ আজি চহকত ঘটা এটা কাৰ দুৰ্ঘটনাত মৃত্যু হৈছে আৰু তেখেত থানালৈ যাব লাগে। চলিহাৰ কাণ কেইখন গৰম হৈ গ'ল। চকুৰে একো নেদেখি ৰালখনতে খুন্দা মাৰিলে। মাত্ৰ তেওঁৰ মনলৈ এটাই প্ৰশ্ন আহিল—

“ভগৱানে মোক ইমান অন্যায়ে কিয় কৰিলে?” কি দুখ কৰিছিল মোৰ

পলাশ, মানাই আৰু কশমানি বুনে?

“ইয়েই ভাগ্য—

যাৰ লগত আমি খুজিব নোৱাৰো

হৈ পৰো একো একোটা চাবি দিয়া পুতলা

কল্পনৰ কাৰেঙত বুটা বাজিব পাৰো

কিন্তু বাস্তৱায়িত কৰিব নোৱাৰো।”

বল ৰচনা

লাইন

চৈয়দ আতফুল হুছেইন
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

“লাইন”

শব্দটো আপুনি নিশ্চয় ব্যৱহাৰ কৰিছে আৰু শুনিছেও। যদি “লাইন” শব্দটো আপুনি কেতিয়াও ব্যৱহাৰ কৰা নাই তেন্তে আপুনি মূৰ্খ। যদি কোৱা নাই তেন্তে বোবা আৰু যদি আপুনি শুনাও নাই তেন্তে কলা।

“লাইন” শব্দটো এটা সুমধুৰ শব্দ। লাইন মানে সাধাৰণতে শাৰী পতা। আপুনি যেনিয়েই যায় তেনিয়েই দেখিব জাকঘৰ, বেংক, ফোনৰ বিল ইত্যাদি অনেক ধৰণৰ বিল দিবলৈ বিভিন্ন ঠাইত লাইন পাতি থকা আৰু আপুনিও নিশ্চয় তাৰে এজন ব্যক্তি। যদি আপুনি কেতিয়াও লাইন পাতি পোৱা নাই তেন্তে বিহু সময়ত মোৰ পৰা চেক এখন লৈ ৰেকেলৈ যাওঁক। তেতিয়াই অনুভৱ কৰিব লাইন শব্দটো কিমান সুমধুৰ।

আপুনি যেনিয়েই লক্ষ্য কৰিব তেনিয়েই দেখিব আজিকালি ডেকা গাভৰু কি ল'ৰাৰ পৰা বুঢ়া সকলোকে লাইন মাৰি থকা। আকৌ বহুতো ডেকা গাভৰুৱে স্কুল কলেজৰ নামত পাৰ্ক, বেষ্ট্ৰেণ্ট, নদীৰ পাৰত লাইন মাৰি থকা দেখিব। যি কি নহওঁক, এটা ল'ৰাই এজনী ধুনীয়া, স্মিট ছোৱালী দেখিলেতো কথাই নাই, দিঠকত নহ'লেও সপোনতে লাইন মাৰিব। ঠিক তেনেদৰে ছোৱালীয়েও ভাল স্মাৰ্ট, টকা পইচা, বাহিক, গাড়ী আদি থকা ল'ৰা দেখিলেও দিঠকত নহ'লেও সপোনতে লাইন মাৰিব।

যি দিনা খেল, ভাল চিৰিয়েল, নাইবা বিশেষ কিবা আকৰ্ষণীয় মনমোহা অনুষ্ঠান থাকে, সেইদিনা আপোনাক লাইনে বাৰুকৈয়ে জুৰুলা দিয়ে। গৰমৰ দিনতো বঢ়িয়া কথা, ক'বাবৰ পৰা আহি ফেনৰ চুইছ দিব, লাইন নাই। তেতিয়াই আপুনি অনুভৱ কৰিব লাইনে

আপোনাক কিমান আনন্দ দিব পাৰিছে।

যদি সঁচাকৈয়ে আপুনি “লাইন” কি বস্তু চাবলৈ বা জানিবলৈ ইচ্ছা কৰিছে, তেন্তে ৰাস্তাৰ কাষত থকা ১১,০০০ ভল্টৰ বিদ্যুতৰ তাঁৰ ভাল স্পৰ্শ কৰিলেই জানিব লাইন মানে কি? অ-আচল কথাটো ক'বলৈ পাহৰিলোৰে। আপুনি তাঁৰডাল স্পৰ্শ কৰাৰ আগতে মেডিকেলত চিট এটা বুকিং কৰি থৈ এম্বুলেঞ্চ এখন সাজু কৰি থওঁক। যাতে তাঁৰডাল স্পৰ্শ কৰি লগে লগে এম্বুলেঞ্চত উঠি মেডিকেল পায়গৈ।

০০০০

নষ্ট লীলা খেলা

নিপু গগৈ

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

আবেলিৰে পৰা বতৰটো ডাৱৰে আৱৰি আনিছিল। প্ৰায় সন্ধিয়া মানৰ পৰাই আৰম্ভ হৈছিল এজাক পাতলীয়া বৰষুণৰ লগতে এজাক ফিৰফিৰীয়া বতাহ। নিজৰ কোঠাৰ আধাকৈ খুলি বন্ধা খিৰিকীখনেৰে অয়নে বাহিৰৰ বৰষুণ জাকলৈ চাই আছিল। কিন্তু ওচৰত আজি নয়না নাই, আৰু কোনো বন্ধু-বান্ধৱীও নাই। বিভিন্ন ড্ৰিংকছৰ সন্মিলন নাই, কোনো আনন্দৰ কোলাহলো নাই, আছে মাথো মৌনতা আৰু অন্ধকাৰৰ লগতে বাহিৰ বৰষুণৰ অস্পষ্ট ৰূপ.... ৰূপ.... ৰূপ.... ৰূপ.... শব্দ।

খিৰিকীৰ দাঁতিত বহি অয়নে নয়নাৰ কথাকে ভাবি আছিল। টং.... টং.... টং.... টং.... হঠাৎ কোঠাৰ নীৰৱতা ভঙ্গ কৰি ঘড়ীটোৱে ৰাতি দহ বজাৰ সংকেত দিলে। মনটো তেতিয়াও তাৰ ভাল লগা নাছিল। আত্মাৰত ক'বাব পৰা এটা বিখাদ কৰুণ বাহীৰ সুৰ ভাহি আছিল....। সি আবেগত বিহ্বল হৈ পৰিল।

আজিকৈ ধৰি চাৰিটা সপ্তাহ এটা ভণ্ডিতো ডব দি দি তাৰ সেই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ যিছাৰিছে। কিয় সি এনেবুঢ়া কৰিলে? মনতে ভাব হ'ল, ভাবিবলৈ যেন বহু কথাই বাকী আছে। কবিবলৈও যেন বহুত কামেই আছে আৰু বহুখিনি ইতিমধ্যে অতীতলৈ বাগবিত্ত গৈছে। সি অতি কষ্টেৰে বিছনাত বাগৰি টোপনি যাবলৈ চেষ্টা কৰিলে। কিন্তু নানা ধৰণৰ চিন্তা-ভাবনাই তাক জুমুৰি দি ধৰিলে। তাৰ দুচকুৰে অন্ধ নিগৰিবলৈ ধৰিলে। আবেগত সি গাৰুটোকে সাৰটি ধৰিলে। কিমান সময় সি তেনেদৰে পৰি থাকিল ক'ব নোৱাৰে। পুৱা চাৰি বজাতহে সি সাৰ পালে। যোৱা নিশাৰ কথা ভাবি থাকোতেই সূৰ্য্যটিয়ে কেতিয়ানো নিশাৰ মাজাজাল ফালি পূৱ আকাশত ভূমুকি মাৰিলে সি গমকেই নাপালে। তাৰ মনতে ভাব হ'ল, সূৰ্য্যৰ ৰাঙলী আভাই যেনেকৈ চাৰিওফালৰ প্ৰকৃতি ৰাজ্যখন পোহৰাই তুলিছে, ঠিক তেনেদৰে তাৰ জীৱনটো হয়তো আশাৰ ৰেঙণি দেখা পাব পাৰে। সি তাৰ চাৰি সপ্তাহৰ আগতে লিখা ডায়েৰী মেলি ললে। হঠাতে তাৰ ডায়েৰীখনৰ মাজৰ পৰা ওলাই পৰিল হাঁহিমুখীয়া নয়নাৰ ফটোখন। তাৰ মনতে তাৰ হ'ল যেন হাঁহিমুখীয়া নয়নাৰ ফটোখন জীৱন্ত একোটা ছাপ। ফটোখনে বেন লৰচৰ কিৰছে। এতিয়াই যেন নয়নাই আহি তাৰ সন্মুখত বহি সাক্ষ্য দিবহি। তাৰ হাতখন কঁপিওলৈ ধৰিলে। সি ডায়েৰীখন জপাই বিছনাৰ এচুকলৈ দলিয়াই দি মূৰৰ চুলিখিনিত খামুচি ধৰিলে।

কিছু সময়ৰ পাছত, সামান্য মৃদু টোকৰ পৰিল কোঠাৰ

দুৱাৰত। সি চকু-মুখ মোহাৰি নিজকে প্ৰস্তুত কৰি লৈ বিছনাৰ সংস্পৰ্শ কোঠাটোৰ দুৱাৰখনৰ দ্বকটো খুলি দিলে। হাতত গৰম গাখীৰৰ গিলাচটো লৈ দেউতাক সোমাই আহিল।

: অ' আহা দেউতা।

: শুভ ৰাত্ৰিপুৱা, অয়ন। তোমাৰ এতিয়া কেনে?

: শুভ ৰাত্ৰিপুৱা দেউতা। মই এতিয়া যথেষ্ট সুস্থ।

|| তেনেহ'লে এতিয়া গাখীৰ গিলাচ খাই অলপ জিৰাই লোৱা।

মই পুৱাৰ আহাৰ ৰাধিকা বাহক ৰান্ধিবলৈ কওঁগৈ।

: হ'ব দেউতা, মোৰ এতিয়া ভোক লগা নাই।

সি গাখীৰ গিলাচ পি ললে। দেউতাকে সন্তুষ্ট হাঁহি মাৰি খালী গিলাচটো হাতত লৈ যাবলৈ ওলাল।

|| শুভ দেউতা।

দেউতাকে অয়নলৈ উভতি চালে।

: বেয়া নোপোৱা যদি দুব'ৰখন জপাই থৈ যাব।

: ঠিক আছে, তুমি এতিয়া জিৰণি লোৱা

দেউতাকে দুব'ৰখন জপাই নিবৰে কোঠাৰ পৰা ওলাই আহিল। অয়নে পুনৰ ডায়েৰীখনলৈ পুতৌ লগাকৈ চালে, যিখন সি দেউতাক অহাৰ আগেয়ে দলিয়াই দিছিল। তাৰ সেইখনলৈ দয়া উপজিল। সি পুনৰ ডায়েৰীখন উঠাই লৈ সন্মুখত মেলি ললে।

শিক্ষাগৰ চৰকাৰী বহুমুখী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা পাঁচটা বিষয়ত লেটাৰ মাৰ্কসহ প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈ অয়নে গুৱাহাটী মহানগৰীৰ কটন মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্ত্তি কৰিছিল। বিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে অয়নক যথেষ্ট মৰম কৰিছিল। শিক্ষকৰ নেৰা-নেপেৰা চেষ্টা আৰু অয়নৰ অসীম ধৈৰ্য্য শক্তিৰ দ্বাৰাহে সি সুখ্যাতিৰে মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈছিল। স্কুল এৰি যাবৰ পৰত অয়নৰ সকলোতকৈ প্ৰিয় পুণ্য লাহনদেৱ হাৰে কৈছিল, "অয়ন, এই চহৰখনকেই তোমাৰ জীৱনৰ সীমা বুলি নাভাবিব।" নিষ্ঠা, ঐকান্তিকতা, দৃঢ়তাই তোমাক বহু দূৰলৈ আওৰাই লৈ যাব। দেশ বিদেশত যিসকল লোক নিজ নিজ প্ৰতিভাৰ গুণত ওপৰলৈ উঠিছে, তেওঁলোকৰ বহুতো হয়তো তোমালোকৰ নিচিনা সাধাৰণ পৰিয়ালৰ পৰাই ওলাইছে। তেওঁলোকৰ মগজুত তোমালোকৰ দৰেই বুদ্ধি বৃদ্ধি আছে। দেশৰ বহুতো মানুহে শিক্ষাৰ মুখ দেখা নাই। তোমালোকে

দেখিছা, ইয়াকেই পৰম সৌভাগ্য বুলি ভাবিবা। সন্মান জনাবলৈ শিকিবা।”

শিক্ষকসকলৰ মৰম চেনেহ আৰু দেউতাকৰ অশীৰ্বাদ মূৰ পাতি লৈ অয়নে গুৱাহাটীৰ কটন মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ স্থিৰ কৰিছিল। অ’ এন. জি. চি-ৰ এজন উচ্চ বিষয়া শৰৎ গোস্বামীৰ একমাত্ৰ সন্তান অয়নে যেতিয়া গাবলীয়া সমাজৰ এৰি নগৰৰ সেই যান্ত্ৰিকতাৰ মাজত সোমাই পৰিছিল, তেতিয়া তাৰ মনৰ পৰা যেন গাবলীয়া সমাজৰ প্ৰতিচ্ছবিবোৰ এটি এটিকৈ হেৰাই গৈছিল। পাছৰি গৈছিল সি গাবলীয়া শৃঙ্খলিত, সহানুভূতিশীল, উদাৰপূৰ্ণ সমাজখনৰ কথা।

লাহে লাহে দিনবোৰ বাগৰি সপ্তাহলৈ, সপ্তাহবোৰ বাগৰি মাহলৈ আৰু মাহবোৰ বাগৰি এক বছৰত সোমাইছিলহি। গাবলীয়া সমাজৰ অয়ন নগৰীয়া সমাজত খাপ খাই পৰিল। সি কোনো অসুবিধা নোহোৱাকৈ ভালদৰে হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ’ল। কিন্তু তাৰ পাছৰে পৰা এনেকুৱা কিছুমান উদগু প্ৰকৃতিৰ বন্ধু লগ পাইছিল যাৰ সংস্পৰ্শত গাবলীয়া সমাজৰ সেই মৰমিয়াল উদাৰ প্ৰকৃতিৰ অয়ন নামি পৰিছিল বৰ্তমানৰ উচ্ছৃঙ্খল সমাজখনত। বিড়ি, চিগাৰেট, চাখা, ডাং আদিতো তাৰ বাবে হৈ পৰিছিল প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ কিছুমান তেনেই সাধাৰণ বস্তু। আনকি সি লাহেকৈ ‘ভাগছ’ত হাত দিছিল। এইদৰে অয়নৰ মন আকাশখন কলীয়া ডাৱৰে আৱৰি আনিছিল। গাবৰ বুকুত এৰি পৈ অহা সেই পত্নীহীন দুৰ্ভাগীয়া দেউতাকলৈ তাৰ এবাৰো মনত পৰা নাছিল। দেউতাক শৰৎ গোস্বামীয়ে ভাবিছিল যে সৰুৰে পৰা মাতৃহীন অয়নক তেওঁ এবাৰো মাকৰ অভাৱ অনুভৱ কৰিবলৈ দিয়া নাছিল। তাক তেওঁ নিজতকৈও বেছি ভাল পায়। যেতিয়া সি তেওঁৰ কথা ৰাখি এটা আদৰ্শবান আৰু শিক্ষিত ব্যক্তি হিচাপে সমাজত নিজৰ পৰিচয় দিব। আৰু কেতিয়াও বেয়া কামত হাত নিদিয়ো...।

নয়না অৰ্থাৎ নয়না হাজৰিকা। নয়না আছিল অতি নম্ৰ, বিনয়ী আৰু সকলো ক্ষেত্ৰতে আগৰণুৱা ছাত্ৰী। নয়নাৰ লগত অয়নৰ প্ৰথম চিনাকিতে ভাল লাগিছিল। সেইদিনা দেউতাকৰ লগত নবাগতা ছাত্ৰী হিচাপে নয়না স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষৰ বাবে অয়নহঁতৰ কলেজলৈ নামভৰ্তি কৰিবলৈ আহিছিল। তাইৰ ঘৰ সোণাৰী টাউনত। দেউতাক আছিল পুলিচ বিভাগৰ এজন উচ্চ পদবীৰ বিষয়া। নয়নাহঁ নিজকে একজনী স্মাৰ্ট ছোৱালী হিচাপে আনৰ আগত পৰিচয় দিব পৰিছিল, কাৰণ তাইৰ হাতৰ মুঠিত বৰ্তমান যুগৰ মোৱাইল ফোনে বিৰাজমান কৰিছিল। আৰু পঢ়াতো ওস্তাদ আছিল। তাই মেট্ৰিক পৰীক্ষাত লেটাৰসহ প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈছিল আৰু হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী পৰীক্ষাতো সুখ্যাতিৰে অসমৰ ভিতৰত চতুৰ্থ স্থান লাভ কৰিছিল। মুখত মিঠা হাঁহি আৰু সহায়ৰ হাত মেলি থকা নয়না আৰু দেউতাকলৈ চাই অয়নে নিজেই সুধিছিল—

ঃ ক্ষমা কৰিব, আপোনালোকে নিশ্চয় নামভৰ্তি কৰোৱাবলৈ আহিছে, নহয় জানো?

। হয়, আমি তেনে কামতেই আহিছো।

ঃ মই অথনিৰে পৰা আপোনালোকক ইয়াতে বৈ ইফালে-সিফাললৈ চাই থকা দেখিছো। নিশ্চয় আপোনালোক কিবা অসুবিধাত পৰিছে। পিছে মই আপোনালোকক কেনে ধৰণৰ সহায় কৰিব পাৰো কওকচোন।

অয়নৰ মৌ-সনা মিঠা মাত তেওঁৰ নিচেই আপোন যেন লাগিল আৰু তেওঁৰ ভাল লাগি ক’লে—

। ধন্যবাদ, তোমাক লগ পাই ভাল লাগিল, তোমাৰ শ্ৰদ্ধা, ভক্তি দেখি ভাল লাগিছে। ভাল বাক মই মোৰ ছোৱালী নয়নাক ইয়াত নামভৰ্তি কৰোৱাবলৈ আহিছে। কিন্তু আমি ইয়াত একেবাৰে নতুন। গতিকে আমি অলপ অসুবিধাত পৰিছো। অনুগ্ৰহ কৰি অলপ সময় খৰচ কৰি আমাক অধ্যক্ষৰ কোঠাটো দেখুৱাই দিলেই আমি যথেষ্ট উপকৃত হম।

.... আৰু সেইদিনাই নয়নাৰ নামভৰ্তি হৈ গ’ল। অয়নে নয়নাৰ নামভৰ্তিৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট সহায় কৰিলে। অৱশেষত দেউতাকে নয়নাক ক’লে—

ঃ তোমাক অশেষ ধন্যবাদ। পিছে ডেকা ল’ৰা তোমাৰ নামটোহে জানিব নোৱাৰিলো।

ঃ অ’ কোনো কথা নাই, মোৰ নাম অয়ন, অয়ন গোস্বামী। ঘৰ শিৱসাগৰ চৰেকা পাৰ হ’লীমুৰীয়া গাৱত। কিন্তু ... আপোনালোকেওতো আপোনালোকৰ পৰিচয় দিয়া নাই?

দেউতাক আৰু নয়নাহঁ ইজনে সিজনলৈ চাই হাঁহি হাঁহি পাছৰি যোৱাৰ দৰে কলে—

ঃ অ’ হয়চোন আমিও কোৱা নাই। মোৰ নাম প্ৰলয় হাজৰিকা আৰু এয়া মোৰ একমাত্ৰ ছোৱালী নয়না। এইবাৰ প্ৰথম বিভাগত অসমৰ ভিতৰত চতুৰ্থ স্থানত হায়াৰ ছেকেণ্ডেৰী পৰীক্ষা পাছ কৰিছে।

নয়নাহঁ নমস্কাৰ জনালে। অয়নেও প্ৰতি নমস্কাৰ জনালে। তাৰ পাছত দেউতাকে পুনৰ কলে—

ঃ অয়ন ভূমিয়েই কোৱাচোন মোৰ ছোৱালীয়ে কি বিষয়ত মেজৰ ল’ৰ পাৰিব।

অয়নে নয়নাৰ মাৰ্কছিটখন চাই ক’লে—

ঃ নয়না ভূমি বেংকিং বিষয়টো মেজৰ হিচাপে লোৱা উচিত বুলি মই ভাবো। কাৰণ ভূমি বিষয়টোত ৯২ শতাংশ নম্বৰ পাইছা। দেউতাকে কলে—

। তুমি যিটোকে বাছি দিয়' তাই তাকেই ল'ব।

ঃ নয়ন খুড়া, তথ'পিতো তাইৰ মতামতৰ প্ৰয়োজন হয়। নহ'লে
কি কোৱা নয়না?

নয়নাই উত্তৰ দিলে—

ঃ কাৰেণ্ট, মোৰ নিজৰ মত বুলিওতো কিবা কথা এটা আছে,
অৱশ্যে..... আপুনি বাছি দিয়া বিষয়টোৰেই মই মেজৰ হিচাপে
ল'ম। কাৰণ বেংকিং বিষয়টো মই খুবেই পছন্দ কৰো।

ঃ তুমি মোক 'আপুনি' সম্বোধন নকৰিব। 'আপুনি' সলনি 'তুমি'
বুলিলেই মই যথেষ্ট প্ৰসন্ন হ'ম।

তিনিও একেলগে হাঁহিলে।

যাবৰ পৰত নয়নাৰ দেউতাকে অয়নৰ কান্ধত হাত থৈ ক'লে—

ঃ অয়ন, তুমি মোৰ নয়নাক অলপ চাবা, কালিলৈৰ পৰা তাই
কলেজ আহিব। আমি এতিয়া যাওঁ।

এইবুলি কৈ দুয়ো নিজৰ 'হুইফট' গাড়ীখন লৈ ওচি গ'ল।

পিছদিনাৰ পৰা নয়না নিয়মিত কলেজ অহা যোৱা কৰিবলৈ
ধৰিলে। নয়না আৰু অয়ন দুয়ো ভাল বন্ধু হিচাপে কলেজত পৰিচিত
হ'ল। তাই বিশ্বাসত ল'বলৈ বুলি প্ৰথম এজন বয় ফ্ৰেণ্ড পালে। তাইৰ
লগত অয়নৰ বন্ধুত্ব ক্ৰমাৎ প্ৰকৃত বন্ধুলৈ ৰূপান্তৰ ঘটিল খুউব
সোনকালেই। কিন্তু আজিৰ সমাজে স্বীকাৰ নকৰে যে এজনী গ'ডৰু
ছোৱালীৰ লগত এজন ডেকা ল'ৰাৰ সবল বন্ধু ভাবৰ জন্ম হ'ব পাৰে
বুলি। তেওঁলোকে দুয়ো প্ৰেম পাশত আবদ্ধ বুলিয়েই ধৰি লয়। নয়নাই
কথাবোৰ বুজে। সেইবাবে এদিন তাই কলেজ ছুটীৰ পাছত কেণ্টিনত
অয়নক কথাটো কলে - "চোৱা অয়ন, আমি সকলো সকলোৰে বাবে
একো একোজন ভাল বন্ধু। তুমি মোৰ আৰু মইও তোমাৰ বন্ধু।
আচলতে কি জানা, আজিৰ সমাজে স্বীকাৰ নকৰে যে এখাল ডেকা-
গাভৰুৰ মাজত প্ৰকৃত বন্ধুত্ব থাকিব পাৰে বুলি। তেওঁলোকে দুয়োকে
প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা বুলিয়েই ভাবি লয়। কিন্তু মোৰ মতে সেইটো তুল।
মোৰ মতে দুয়োৰে মাজত তেনে সম্পৰ্ক নোহোৱাকৈওতো দুয়ো
দুয়োৰে বন্ধু হ'ব পাৰে, নহয় জানো?" অয়নে তাইৰ কথাত সমৰ্থন
জানাইছিল।

তাৰ পিছত তাই কৈছিল সোণাবীত থকা তাইৰ মৰমৰ ঘৰখনৰ
কথা। সকলো ম'তুহীন আৰু ভাতুহীন হোৱা নয়না প্ৰলয় হাজৰিকাৰ
একমাত্ৰ বুকুৰ মণি। দেউতাকে যে তাইক লৈ কিমান সপোন ৰচিছে,
কিমান দুখ-কষ্ট স্বীকাৰ কৰিছে তাৰ হিচাপ নাই। সেইবাবে তাইৰ
একমাত্ৰ উদ্দেশ্য হৈছে পঢ়ি শুনি নিজৰ জীৱন গঢ়ি দেউতাকক শান্তি
দিয়া। নয়নাৰ চিন্তাধাৰা আৰু উচ্চনৈতিক আশ্ৰয়ৰে অয়নক আকৰ্ষণ
কৰিছিল। সি ভাবিছিল, "ছি ৰাজ আউনাৰ অফ ৫ বিউটিফুল মাইণ্ড"

আৰু সি নয়নাক বন্ধু হিচাপে পোৱাৰ বাবে গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছিল।
"লাইফ ইজ নট বিউটিফুল উইদাউট এ টু ফ্ৰেণ্ড"। সি নয়নাক প্ৰকৃত
বন্ধু বুলি স্বীকাৰ কৰিছিল।

সেই নয়নাই আজি কিছুদিনৰ পৰা অয়নৰ মতি গতি বিলাক
সম্বন্ধ কৰি আহিছে। তাৰ আচৰণ বিলাক তাইৰ ভাল নলগাইহে আহিবলৈ
ধৰিছে। অয়নৰ আচৰণ বিলাক যেন তাইৰ অচিনাকিৰ দৰে লাগিল।
ইফালে এদিন-দুদিনকৈ ফাইনেল পৰীক্ষা পালেহি। সেইবাবে নয়না
সাহু হ'ল বন্ধুত্ব ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে, তাই অয়নক বুজাবলৈ চেষ্টা
কৰিছিল— "অয়ন, তুমি অসং সংগ ত্যাগ কৰা, দেউতাৰ এটা ভাল
চাকৰি থকাৰ বাবে তোম'ৰ অসং বন্ধুৰ ভিৰ বেছি। সিহঁতে তোমাৰ
ধন সম্পত্তি লুটি উদং নোহোৱা পৰ্য্যন্ত ভাল বন্ধুৰ দৰে ভাওনা কৰি
থাকিব। তোমাৰ ওচৰত ধন টকা থকা পৰ্য্যন্ত তোমাৰ এনে বন্ধু থাকিব।
তুমি উদং হোৱাৰ পাছত ইহঁতবোৰ অৰ্থাৎ তোমাৰ এই মদাহী, ভাঙুৰা
বন্ধুবোৰ অঁতৰি যাবগৈ তেতিয়া তুমি কাৰ স'তে খেলা কৰিব"।
গতিকৈ তুমি এতিয়াৰ পৰা সিহঁতৰ ওচৰৰ পৰা আতৰি আহা কাৰণ
ফাইনেল পৰীক্ষা পালেহিয়েই আৰু মাত্ৰ কিছুদিনৰ বাকী তাৰ বাবে
তুমি এতিয়াৰ পৰাই প্ৰস্তুত হোৱা উচিত। তুমি নিজকে প্ৰস্তুত কৰি
নোলোৱা কিয়? তুমি মাথোঁ পঢ়া অয়ন সকলোবোৰ বাদ দিয়া। দেউতাই
দিয়া ধনৰ সদ্ব্যৱহাৰ কৰা। দেউতাৰ তোমাৰ ওপৰত বহুত আশা
আছে। সপোন আছে। সেই আশা আৰু সপোনবোৰ বাস্তৱত ৰূপায়িত
কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা। বৰ্তমানত এয়েই তোমাৰ কৰ্তব্য।

খং উঠিছিল তাৰ; খং উঠিছিল আজি নয়নাৰ এই কথাবোৰ শুনি।
কথাবিলাক নহয়, মাথোঁ পঢ়াৰ কথা শুনি শুনি.....। নয়না তাৰ ওচৰৰ
পৰা আতৰি গৈছিল; আৰু লগে লগে আহি পাইছিলহি তাৰ সেই
অসং বন্ধুৰ দলটো। দলটোৰ চুলি দীঘল দঢ়িয়া ঋতুৰে কৈছিল
"এজনী সাধাৰণ ছোৱালীয়ে তোকে ইমান বেয়াকৈ কৈ গ'ল তোৰ
লাজ নানাগিলনে? আৰু তাই আমাক মদাহী, ভাঙুৰা বুলি কৈছে।
ব'ল তাইক চৌচৰাই আনোঁগৈ"। অয়নৰ সেইদিনা কি হৈছিল জানো
হঠাৎ সি কৈ পেলাইছিল — "ধৈৰ্য্য ধৰ বন্ধুহত, অলপ ধৈৰ্য্য ধৰ,
ধৈৰ্য্যৰ ফল সদায় মিঠা হয়; মোক দুদিনৰ সময় দে"। নয়নাৰ প্ৰকৃত
বন্ধু হিচাপে সি এইখিনিতে তুল কৰিছিল।

দুদিনৰ পাছত কলেজ কেণ্টিনত; নম্ৰভাৱে বহি আছিল অয়ন। যেন
এইমাত্ৰ মাকে নিচুকাই ধোৱা এটি কণমানি শিশু, সি অপেক্ষা কৰিছিল
নয়নালৈ। নয়না আহিয়েই তাৰ সন্মুখৰ চকীখনত বহি পৰিল আৰু
কলে—

ঃ আজি দেখোন খুউব শান্ত, কথা কি?

সি উত্তৰ দিছিল—

ঃ চেষ্টা চলাইছে তোমাৰ কথা বাৰিবলৈ।

নিশ্বাস এৰিছিল তাই। বিশ্বাস কৰিছিল অয়নে নিশ্চয় তাইৰ কথা বাৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। তাৰ পাছত অয়নে লগ ধৰাৰ বাবে তাই এনেয়েই ওলাই গ'ল। কিন্তু ই কি? অয়নে তাইক ক'লে লৈ আহিলে? ঠাই ডোখৰচোন বৰ নিৰ্জন। মুখত চিগাৰেট লৈ সখুৰৰ ফালে ধোৱা উৰুৱাই অয়নৰ অসং বন্ধু কেইজনে তাইলৈ লুলোপ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিছিল। নয়নাক তাতে ববলৈ কৈ সি খৰখোজোৰে সিহঁতৰ ওচৰলৈ গৈ কাণে কাণে কিবা কোৱাত সেই অসং ডেকাৰ দলটো তাইৰ ফালে আগুৱাই আহিছিল আৰু..... আৰু শেষ কৰি দিছিল তাইৰ জীৱন, কাটি নিছিল তাইৰ যৌৱনৰ সকলো সম্পদ.....।

কটন কলেজৰ প্ৰাঙ্গনত ছলছুল। পুলিচ বাহিনীৰ দ্বাৰা এজনী অৰ্দ্ধচেতন ছোৱালীক গুৱাহাটী চহৰৰ প্ৰায় এক জনশূন্য এলেকাত উদ্ধাৰ কৰা হৈছে। কি দোৰ কৰিছিল ফুলৰ দৰে নিষ্পাপ ছোৱালীজনীয়ে? সিহঁতৰ অন্তৰত অকণো সহানুভূতি নাজাগিলনে? কিয়.....? কিয় সিহঁতে তাইৰ জীৱনৰ সকলো সঁচতীয়া সম্পদ কাটি নিলে? কি.....? সিহঁতৰ কোনো বাই ভনী নাই নেকি? আৰু অয়ন, সি বন্ধুত্বৰ প্ৰতিদান স্বৰূপে নয়নক এয়াই দিবে নেকি?

ঘটনাটো সংঘটিত হোৱাৰ দিনা ৰাতিলৈ সি শিশোগৰৰ নিজা ঘৰলৈ বুলি ঢাপলি মেলিছিল। কিন্তু তাক বন্ধুত্বৰ অভিশাপে বাককৈয়ে মেৰিয়াই ধৰিছিল। তাৰো যে কি দুৰ্ভাগ্য; ঘৰলৈ ঘূৰি যাওঁতে বাছ এম্ব্লিডেওত তাৰ এটা ভৰি ছিগি দেহৰ পৰা সম্পূৰ্ণ বিচ্ছিন্ন হৈ গৈছিল। লগে লগে যেন তাৰ দুখ তীব্ৰতৰ হৈ পৰিল। ভৰিৰ দুখত নহয় মনৰ দুখতহে। সি মনতে ভাবিলে সি নয়নাৰ ওৰত ক্ষমা ভিক্ষা কৰিব। কিন্তু কি বুলি...? কি বুলি সি তাইৰ ওচৰত ক্ষমা ভিক্ষা কৰিব? যি ভুলৰ ক্ষমা নাই। সি জানো এতিয়া তাইৰ প্ৰকৃত বন্ধু হৈ আছে? নয়নইও এতিয়া তাক বিশ্বাসত ল'ব জানো? ইত্যাদি ধৰণৰ নানা প্ৰশ্নেৰে জুমুৰি ধৰিলে। সি হয়তো প্ৰকৃত বন্ধু নিৰ্বাচন কৰাত ভুল কৰিছিল। সি তাৰ মনৰ মাতনা কাৰো আগত প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰা হ'ল। তাৰ শৰীৰ আৰু মন দুয়োটাই দুৰ্বল হৈ পৰিছিল। তাৰ অনুভৱ হৈছিল নয়নাৰ জীৱনটোৰ কথা...। কথাবোৰ ভাবি ভাবি সি কোনো গুৱাহাটী নাপালে। সি মেলি লোৱা ডায়েৰীখন পুনৰ ভালদৰে সামৰি থলে।

ডাক্তৰৰ নেৰা নেপেৰা প্ৰচেষ্টাত নয়না সোনকালেই সুস্থ হৈ আহিবলৈ ধৰিলে। ক্ষোভ, বেদনাত তাই জৰ্জৰিত হৈ পৰিছিল। নিজকে কি বুলি ভাবে এই নিলাজ পুৰুষবোৰে। যি তাইৰ প্ৰকৃত বন্ধু আছিল সিয়েই হৈ পৰিছিল তাইৰ বাবে চৰম শত্ৰু। এনেদৰেই দিনবোৰ গ'ল। তাই সকলোবোৰ পাহৰি আকৌ নতুন ক্লাছ আৰম্ভ কৰিছে। হঠাৎ এদিন পিয়নে তাইক এখন চিঠি দি গ'ল। দিছিল অয়নে নিজৰ ভুলৰ ক্ষমা বিছাৰি। কিন্তু সি ভাবিছিল যে নয়নাই তাক কেতিয়াও ক্ষমা

নকৰে। কাৰণ সি কৰা ভুলৰ ক্ষমা নাই। চিঠিখন পোষ্ট কৰিবলৈ ৰাধিকা বাহক দি সি আত্মহত্যা কৰিছিল। পিতৃৰ অপত্তা চেনেহত লুতুৰি পুতুৰি কৰি যি জন পিতৃয়ে তাক জীৱনৰ বাটত কোনো অসুবিধা, বাধা বিধিনি নোহোৱাকৈ আগুৱাই নিছিল সেইজন পিতৃকেই এৰি সি এই সংসাৰৰ পৰা ওচি গ'ল। সি শিফলগুৰু আৰু দেউতাকৰ দুখ, মান-মৰ্যাদাৰ কথা এবাৰো ন'ভাবিলে।

দেউতাক শবৎ গোহামীয়ে পুতেক অয়নৰ স্বভাৱ চৰিত্ৰৰ বিষয়ে একো জনা নাছিল। কিন্তু অয়নে আত্মহত্যা কৰাৰ এসপ্তাহ মানৰ পাছত নয়নাৰ পৰা পোৱা চিঠিখনে তাৰ স্বভাৱ চৰিত্ৰ দেউতাকৰ আগত উদঘাটাই দিছিল। নয়নাই দিয়া চিঠিখনত লিখা আছিল—

মৰমৰ

বন্ধু

অয়ন,

আশাকৰো তোমাৰ ভাল। মোৰো ভাল বুজিয়েই ধৰিবা। মই এতিয়া নতুন ক্লাচ আৰম্ভ কৰিছো। পিছে অয়ন, তুমি বাক কিয় এনে হ'লা? মইতো তোমাৰ প্ৰকৃত বন্ধু আছিলো। তুমি কিয় এনে কৰিলি? তুমি মোক বিশ্বাসঘাতকতা কৰিলা, নহয় জানো? কিয় তুমি মোৰ জীৱনৰ সকলো সম্পদ হৰণ কৰিলা? কি.... মই তোমাৰ প্ৰকৃত বন্ধু নাছিলো? তুমি কিয় এনে হ'লা? বাক এতিয়া সেইবোৰ থাকক দিয়া। জানা অয়ন মই এতিয়া যথেষ্ট সুস্থ। তুমি যে কৈছিলো তুমি কথা বাখিবা বুলি নিশ্চয় পৰিবা নহয় জানো। তুমিতো মোক বন্ধুত্বৰ প্ৰতিদান দিলাহি। কিন্তু মই কি দিছো শুনা তোমাৰ সেই বন্ধুৰ দলটোক পুলিচে এৰেষ্ট কৰিলে। কিন্তু মই তোমাৰ কথা নকলো কিয় জানা? কাৰণ তুমি মোৰ প্ৰকৃত বন্ধু আছিলো সেইবাবেই। সেইবাবেই মই তোমাৰ কথা নকলো। তুমি মাথো মন দি পঢ়া অয়ন। দেউতাৰ সপোনবোৰ বস্ত্ৰত পৰিণত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা। এতিয়াও বহু সময় বাকী আছে। এইবাৰ নোহাবিলা কি হ'ল অহাৰালৈ চেষ্টা কৰা। মই মোৰ সৰ্বস্ব হেৰুৱাই পুনৰ সৰ্বস্ব পাবলৈ সক্ষম হৈছো। তুমিও যেন তাত ক্ৰটি নকৰা। মই বাক বুজিলো এয়াই আছিল মোৰ প্ৰতি তোমাৰ বন্ধুত্বৰ প্ৰতিদান। কিন্তু মোৰ এতিয়াও সন্দেহ হয়। এয়াই নেকি প্ৰকৃত বন্ধুত্বৰ প্ৰতিদান?

ইতি

তোমাৰ ৰাধৰী

নয়না

****

অন্য এক যাত্ৰা

মঃ বিয়াজ আলি
বি,চি,এ, পঞ্চম চেমিষ্টাৰ

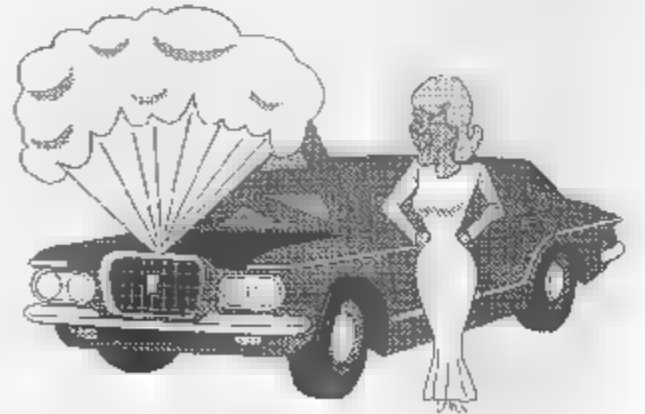
“অনু হ’লনে?” হঠাৎ মাকৰ মাতবাক্যত অনুপমাই নিজৰ নামটো শুনি তাইৰ সন্ধিৎ ঘূৰি আহিল। তাই অলপ সময়ৰ বাবে সপোনৰ অন্য এক জগতত আছিল। তাই সোনকালে গা ধুই বাথকমৰ পৰা ওলাল। আজি তাইৰ বিয়াৰ কথা পাতিবলৈ সিদ্ধাৰ্থ আৰু তাৰ বাপেক-মাক আহিব। আজি যেন সদায় দেখি থকা সিদ্ধাৰ্থক তাই এক নতুন ৰূপত দেখিব। সিদ্ধাৰ্থৰ বাপেকে প্ৰথম অৱস্থাত সম্পৰ্কটো মানি লোৱা নাছিল। কিন্তু সিদ্ধাৰ্থৰ স্থিৰ সিদ্ধান্তত দেউতাকো হাব মানিলে। আজি অনুৰে গা-ধোৱাত এক ঘণ্টামান লগালে। আজি তাইৰ আইনাখনৰ আগত নিজক চাবলৈকো সাহস হোৱা নাই। হঠাৎ কলিং বেলটো বাজিল। তাইৰ বুকুখন কিবা ভয়ত কপিৰ ধৰিলে। সদায় দেখি থকা, লগ পোৱা সিদ্ধাৰ্থৰ বাবে তাই নিজকে আজি বেলেগ ৰূপত সজাব। একেবাৰে শেষত সেই সময়টো আহিল যিটো সময়ত তাই চাহৰ ট্ৰে খন লৈ ড্ৰয়িং কৰ্মলৈ ওলাল। সদায় দেখি থকা সিদ্ধাৰ্থক আজি তাইৰ অচিনাকি যেন লাগিল। তাই লাজত ৰঙা পৰি গ’ল; তাই দৌৰ মাৰি ভিতৰলৈ সোমালগৈ। তাই সিদ্ধাৰ্থক বহুত ভালপায়। সিদ্ধাৰ্থয়ো তাইক বহুত ভালপায়; কিন্তু তাইৰ মনত এটা ভয় সদায় থাকে যদি এই প্ৰেম কেতিয়াবা নহিকিয়া হয়।

তাই যদিও আজি বহুত সুখী তথাপিও তাইৰ মনটো যেন কিবা এটা অচিনাকি ভয়ত আছে। তাই সৰুৰে পৰা এবাৰ কথা তাই পেহীয়েক মধুৰ পৰা বহুবাৰ শুনিছে। তাইৰ জন্মৰ তিনিদিনৰ পাছত আইতাক ঢুকাল। মধুৰে তাইক সকলোৰে ওচৰত একো নক’লেও অকলে সুবিধা পালে তাইক কয়। তাই এইবোৰ কথা সিদ্ধাৰ্থ বাহিৰে আজিলৈকে কাৰো কোৱা নাই। তাইৰ বিয়াৰ কথা শুনি পেহীয়ে তাইক কৈছিল এইবাৰ বা কি হয়। তাৰ পাছত সকলো ঠিক হোৱাত সিদ্ধাৰ্থৰ বাপেকে কুণ্ডলী মিলোৱাত মিল নাপালে। সেইবাবে সিহঁত দুটাৰ বিয়া নহ’ব বুলি ক’লে। এইবাৰ সিদ্ধাৰ্থই কোনোপধ্যেই দেউতাকক মনাব নোৱাৰিলে।

আজি চৈধ্য বহাগ। অনুৰে সিদ্ধাৰ্থৰ কথাষাতে চাৰিআলিলৈকে ওলাই আহিল। অলপ সময় পাছত ৰঙা ইণ্ডিকা এখন অহাত তাই উঠি বহিল। তাই যদিও আজি সিদ্ধাৰ্থৰ লগত যাব ওলাইছে তাইৰ আজি এৰি অহা ঘৰখনলৈ খুব মনত পৰিছে। অন্তত তাই এবাৰ খুলি কান্দিবও পৰা নাই। তাইৰ এবাৰ চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবৰ মন গৈছে। সিদ্ধাৰ্থও গম পাইছে তাইৰ পৰিস্থিতিৰ কথা সেইবাবে

পৰিস্থিতিটো পাতল কৰিবলৈ সিদ্ধাৰ্থই ক’লে “তুমি বিয়াৰ পাছত শাৰী পিন্ধিবানে, চেলোৱাৰ কামিজ পিন্ধিবা, মই পিছে শাৰীয়েই ভালপাম।” তথাপিও অনুৰ মুখত হাঁহি নেদেখি সিদ্ধাৰ্থই মনে মনে থাকিল। অনুৰ মনত মাত্ৰ এটাই চিন্তা যিজন মানুহৰ বাবে তাই সকলো ত্যাগ কৰিলে আনকি নিজৰ মাক-দেউতাককো এৰি আহিলে, সেই মানুহজনৰ লগত মাক-দেউতাকক অভিশাপ লৈ গোটেই জীৱন সুখেৰে থাকিব পাৰিবনে বা তাই আজি গৈ সিদ্ধাৰ্থৰ মাক-দেউতাকৰ আশীৰ্বাদ ল’ব যাওতে কি বুলি ক’ব? তাই এক অভিশাপ হৈ যাব নেকি সিদ্ধাৰ্থক ঘৰখনৰ বাবে নে পেহীৰ কথাষাৰ সঁচা হ’ব। তাই যেন একো ভাবিবই পৰা নাই।

অলপ আগত গৈ অনুৰে হঠাৎ চিঞৰিলে “সিদ্ধাৰ্থ গাড়ী”। অলপ সময়ৰ পাছত যেন সকলো নীৰৱ। দুৰ্ঘটনাক্ৰমে অনুৰে বৰ বিশেষ আঘাত পোৱা নাই যদিও সিদ্ধাৰ্থৰ অৱস্থা বৰ ভাল নহয়। চিভিল হাস্পাতালৰ এটা চুকত বহি তাই উচুপি উচুপি কান্দিবলৈ ধৰিলে। তাই শেষবাৰৰ বাবে সিদ্ধান্ত ললে তাই একেবাৰে ইয়াৰ পৰা ওচি যাব, সিদ্ধাৰ্থৰ জীৱনৰ পৰা ওচি যাব। অলপ সময়ৰ পাছত সিদ্ধাৰ্থৰ কেবিনত গৈ দেখে যে সিদ্ধাৰ্থ অসহায়ভাৱে বিছনাখনত পৰি আছে। তাই অন্তিমবাৰৰ বাবে সিদ্ধাৰ্থক হেপাঁহ পেলাই চাব বিছাৰিছে। যাৰ স্মৃতি লৈ তাই গোটেই জীৱন কটাব লাগিব। তাই এবাৰ সিদ্ধাৰ্থৰ কাষলৈ গৈ কপালত চুমা এটা খালে আৰু দৰ্জাখন খুলি তাই বাহিৰলৈ ওলাই গৈ এটা সময়ত কৰিড’ৰটোত অদৃশ্য হৈ গ’ল....।

নিয়তিৰ পৰিহাস

মহুৰী কুৰ্মী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

ফুটপাথৰ পৰা চিঞৰা মানুহগৰাকীলৈ এব'ৰলৈ হ'লেও প্ৰায় সকলোৱে ঘূৰি চায়। তাই দৈনিক কৰ্ম্য মতে সেইদিনাও স্কুল-কলেজলৈ যোৱা ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক উদ্দেশ্য কৰি— "নাযাবি নাযাবি, সেইফালে নাযাবি। তইতক অপদেৱতাই ভীৰনৰ আঘাতে লৈ যাব"। তাইৰ কথা শুনিবৰ কাৰে ধৈৰ্য্য নাই। সকলো গুছি যায় নিজ নিজ ক্ষেত্ৰলৈ। নাই; কাৰো সময় নাই তাইৰ কথাৰ ভাৱ বিচাৰিবলৈ। কাৰণ তাই আজি নাম পাইছে— 'পাগলী'।

কিন্তু কিয়? তাইৰতো এখন সুখৰ সংসাৰ আছিল। তাইৰ সুখ দেখি বিধাতাৰ ঈৰ্ষা জ্বলিল। সেইবাবেই হয়তো তাই আজি এই স্থানত। তাইৰ স্বামী 'বিকাশ' ডাকঘৰত এটা সাধাৰণ চাকৰি কৰে। অফিচলৈ যোৱাৰ সময়ত সদায় বিকাশে তাইৰ কপালত চুমা এটা আঁকি দি কয়, "তোমাৰ বাবেই মই আজি ইমান সুখী"। একমাত্ৰ ল'ৰা অচ্যুতক স্কুলত থৈ বিকাশ অফিচলৈ যায়। সি অফিচৰ ব্যস্ততাৰ মাজতো তাইৰ খবৰ ল'বলৈ নাপাহৰে। বিকাশৰ কামত অনপ আহৰি দিবৰ বাবেই অচ্যুতক স্কুলৰ পৰা আনিবলৈ তাইয়ে যায়। এনেদৰেই চলি আছিল সিহঁতৰ সুখৰ সংসাৰখন।

কিন্তু বিধাতাই সিহঁতক বোঁছদিন সুখ-অনন্দ ভোগ কৰিবলৈ নিদিলে। সেই দিনটো আছিল খুব সপ্তৰ ২৪/২৫ জানুৱাৰী। প্ৰায় ৯ বাজিবৰ হ'লেই। খবৰখোদাকৈ অচ্যুতক স্কুলত থৈ বিকাশ অফিচলৈ যাব বুলি ভাবি গাড়ীৰ স্পীড বঢ়াই দিলে। ইফালে ঘৰত জাহ্নবীৰো গাটো ভাল নহয়। তাইকো অকলে এৰি থৈ অহাৰ বাবে তেওঁৰ মনটোও দুখ লাগি আছে। সি ট্ৰেফিকত বজা লাইট জ্বলা দেখি খবৰখোদাকৈ পাৰ হ'ব খুজোতেই সিফালৰ পৰা অহা বাহ এখনত খুন্দা মাৰিলে। মুৰত খুব জোৰকৈ দুখ পোৱাৰ বাবে সি অচেতন হৈ পৰিছিল। তাক আৰু অচ্যুতক কোনোবাই নি হস্পিটেলত ভৰ্তি কৰাইছিল। সি যেতিয়া চকু মেলিছিল জাহ্নবীৰ কান্দি কান্দি ক'লা পৰা মুৰখন দেখিহে গম পাইছিল যে ডাঙৰ কিবা এটা ঘটি গ'ল। তেনেতে এগৰাকী নাৰ্ছে আহি জাহ্নবীক ক'লেই অচ্যুতক কিডনীৰ আৱশ্যক। এইবাৰ তাই দৌৰি অচ্যুতৰ ওচৰ পালেগৈ। সিহঁতৰ জানো কিডনী কিনিব পৰা নাঅৰ্থ্য আছে। বহু চিন্তা কৰি নিজৰেই কিডনী দি অচ্যুতক বন্ধা কৰিলে। এদিন সুস্থ হৈ তিনিও ঘৰলৈ উভতিছিল। কিন্তু সকলোৱে এৰি থৈ আহিছিল শৰীৰৰ একোটাকৈ অংগ। ডাক্তৰে বিকাশক মগজুত অধিক চাপ পৰা কথা ক'বলৈ জাহ্নবীক হাক দিছিল। দিন যোৱাৰ লগে লগে তয়ো সেই কথা পাহৰি পেলাইছিল। এদিন কথাৰ মাজতে তাইৰ মুখত অচ্যুতৰ কথাটো ওলাই পৰিছিল। সঁচা জনাৰ পিছত সেইবোৰ কথাকে চিন্তা কৰি কৰি সি আকৌ বেমাৰত পৰিছিল। প্ৰায় এমাহমান

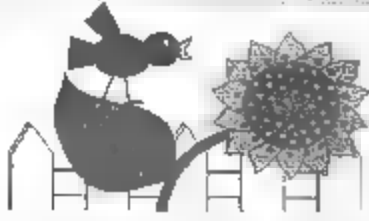
অচিন বেমাৰৰ লগত যুঁজি যুঁজি এদিন দোকমোকালিতে তাইক মাত্তি কৈছিল, "জানক ভালদৰে ৰাখিবা"। আৰু সিহঁতক এই সংসাৰত অকলে সংগ্ৰাম কৰিবলৈ এৰি দি এই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় মাগিলে।

তাই বহুত ধৈৰ্য্যৰে কণমানি অচ্যুতক বুকুত বান্ধি ভীৰন সংগ্ৰামত নামি পৰিল। সিও লাহে লাহে ডাঙৰ হৈ আহিছিল। কণমানি অচ্যুত এদিন জিলাৰ ভিতৰত প্ৰথম হৈ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিজ্ঞান শাখাত উত্তীৰ্ণ হয়। তাৰ এজন সুদক্ষ চিকিৎসক হোৱাৰ মন। কিন্তু মন গ'লেই জানো হ'ব...। এজন ভাল চিকিৎসক হ'বলৈ বহুত টকাৰ প্ৰয়োজন। সিহঁতে ইমান টকা ক'ত পাব। এনেতে চহৰৰ এজন বিখ্যাত মানুহৰ চকু দুটা কিবা প্ৰকাৰে নষ্ট হৈ যোৱাত চকুৰ বাবে তেওঁ দহ লাখ টকা দিবলৈ প্ৰস্তুত। জাহ্নবীয়ে সেই কথা জনাৰ পাছত তেওঁৰ ওচৰলৈ ঢাপলি মেলিলে। অচ্যুতে গম নোপোৱাকৈ তাই নিজৰ এটা চকু দি এসপ্তাহৰ ভিতৰতে অচ্যুতক পঠিয়াই দিলে বিদেশলৈ। সি কেৱল মাকৰ কথামতে যাত্ৰা কৰিলে ট্ৰেইণেৰে এজন সুচিকিৎসকৰ ঘোঁৰাৰ আশাৰে।

মাকে পিছদিনা শুনিবলৈ পাইছিল যে ক'ৰবাত এখন ট্ৰেইণৰ ডবা লুটি খাইছিল। কিন্তু সেইবোৰ কথাও শুকুত দিবলৈ তাইৰ সময় নাছিল। তাই কামৰ বাবে ওলাই গৈছিল। যিটো ডবা লুটি খাইছিল তাতে আছিল নিৰামগ্ন হৈ জাহ্নবীৰ পুত্ৰ অচ্যুত। গধূলি ঘৰলৈ উভতি আহি পদূলিৰ মুখত মানুহৰ জুম দেখি তাই ভয় খালে। তাই মানুহৰ জুম ফালি আগবাঢ়ি যাওঁতে সকলোৱে বাট এৰি দিছিল তহিক মাৰলৈ। তাই আচৰিত হয় আন ঠাইত কেতিয়াবা মানুহৰ জুম ফালিবলৈ গ'লে কোনোবাই ডেঙুচালি কৰে, কোনোবাই গালি পাৰে। কিন্তু আজি তাইক কিয় এনে ব্যৱহাৰ কৰিছে। তাই খব খোজেৰে আগবাঢ়ি যায়। বগা কাপোৰেৰে ঢাকি থোৱা এটি মৃতদেহ দেখাৰ পাছত তাই আৰু একো বস্তু নেদেখা হৈ গ'ল। এটা চকু থাকিও তাই নিজকে অন্ধ যেন অনুভৱ কৰিলে। তাইৰ মুখৰ মাত হেৰাই গ'ল।

তাৰ পাছত কেইবাবছৰ তাইক সেই ঠাইত দেখা নগৈছিল। মানুহে ভাবিছিল তাইয়ো ছাগে নংসাৰৰ যন্ত্ৰণা সহিব নোৱাৰি আত্মহত্যা কৰিলে। কিন্তু আজি এমাহমান হৈছে তাই উভতি আহিছে সেই ঠাইলৈ। কিন্তু আগৰ জাহ্নবীৰ ৰূপত নহয়। এজনী পাগলীৰ ৰূপত।

নিয়তিৰ কি পৰিহাস এটি এটি কৈ সকলোকে বিধিয়ে তাইৰ পৰা কাঢ়ি নিলে। তাই বাক এনে কি দাব কৰিছিল যাৰ বাবে বিধাতাই তাইক এনে শাস্তি দিলে। তাই বাক এনে শাস্তি পোৱাৰ যোগ্য আছিল নে.....?

স্মৃতি মাথোঁ বৰ্ণালী

নবজ্যোতি বৰা
উচ্চ মাধ্যমিক ১ম বৰ্ষ

আশা মোৰ এক সঁচা অনুভূতি

অনুপ কলিতা
উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ

তুমিয়েই কৈছিলো এদিন
জীয়াই থাকিবলৈ শিকা।
সংগ্ৰাম কৰা
প্রতিটো বাধাৰ বিপৰীতে,
প্রতিটো নোপোৱাৰ তাগিদাত।।
এক দুবস্তু প্রচেষ্টাত,
কান্দি লাভ নাই
মাথো হাঁহা আৰু হুঁওৱা।
পাহৰি যোৱা সকলো দুখ,
যি ইচ্ছা তাকে কৰা,
আৰু যি ভোমাৰ বিবেকে কয়
সেয়া ব্যক্ত কৰা নিঃসংকোচে।
পিছৰ কথা ভাবি
নিজৰ ইচ্ছাৰ বিৰুদ্ধে নাযাবা,
যদি জীয়াই থাকিব বিচাৰা
তেন্তে নিৰাশ নহব।
প্রতিটো পুৰা, প্রতিটো নিশা,
প্রতি পল, অনুপল
আশাৰে সজোৱা
সঁচা মানুহ হোৱাৰ আশাৰে.....।

তুলাচোন কাণপাতি
হেৰা বাটবন্দা;
তুলানেকি কৰ'বাত মাজবাতি বৰ্ণালীৰ
জিঞৰ .....।
নপৰে জানো মনত?
কুটুকীয়া ফুক পিছা,
কণমাৰি বৰ্ণালীজনীৰ কথ'.....
মাথো পাৰ কৰা কেইটামান বসন্তৰ কলি,
মৰহালে সেই পিলাচ দানৱে।
নাৰী হেনো পূজনীয়
ভাৰতীয় শাস্ত্ৰই কয়,
তেন্তে কিয় দিলে সেই নাৰীকে
যাভনা অবগলতে?
অকল জানো সিমানেই।
হাজাৰ হাজাৰ বৰ্ণালীৰ আৰ্তনাদে
মোৰ টোপনি ভাঙে।

দুঃসময়ৰ গান

কৈলাশ বৰা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বৰ্ষ

এতিয়া পৃথিৱীত পাপৰ প্ৰয়োভব,
আন্ধাৰ গলিত কিশোৰী বেশ্যাৰ চিৎকাৰ,
গণধৰ্ষণৰ বলি গৰ্ভৱতী মাতৃ,
অকালতে প্রসৱ কৰা মাংসপিণ্ডৰ
কি বিভৎস ৰূপ।
পোহৰ আৰু কিমান দূৰৈত
পোহৰ.....??

মানুহ

হোমেন গগৈ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বৰ্ষ।

মানুহ কবিতাৰ দৰে
সজ্জাতীত

মানুহ শব্দটো কিমান গৌৰৱময় আৰু অৰ্থপূৰ্ণ
অথচ মানুহ কি ভয়ানক! কি বিভৎস!

মানুহ মহত্বম আনন্দ আৰু অলিখিত যত্নশাৰ বাহক
ভাল-বেয়া, সুন্দৰ-অসুন্দৰ, সং-অসং, সবলতা,
কপটতা, জটিলতাৰ সমাহৰ।

মানুহ হ'ল প্রজ্ঞা, সহৃদয়তা আৰু আত্মিক সৌন্দৰ্যৰ
মূৰ্ত্তিমান প্ৰতিৰূপ।

জগতৰ যতমান জঘন্য কৰ্ম আৰু পাশবিক আচৰণ
তাৰ দ্বন্দ্ব আৰু কৰ্তা এই মানুহ।

মানুহ সমস্ত মহৎ, ন্যায় আৰু মহিমাৰ উৎস।

মানুহ উতপ্ত বাগ্ৰিময় মৰুতৰ দৰে
মানুহ শান্ত সমাহিত নদীৰ দৰে
মানুহ কবিতাৰ দৰে
সজ্জাতীত।

জন্মদাত্ৰী মাতৃ

কল্যাণ বৰা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বৰ্ষ

হে জন্মদাত্ৰী মাতৃ
তোমালৈ যাচৌ সহস্ৰবাৰ সেৱা
লোৱাচোন হাতপাতি তুমি মাতৃ
তোমাৰেই সন্তানৰ এই ফুলপাহী।।

যাওঁ আমি জীৱনৰ পোহৰ বিচাৰি
আলীবাদ দিয়া আমাক হিয়া উজাৰি।
কাহিটীয়া অৰণ্যখন আতৰাই মাতৃ
আমি আনিম দেশলৈ শান্তি।

আহা আহা সকলো সন্তান যাওঁ আগবাঢ়ি
জন্মদাত্ৰী মাতৃক দিওঁ আমি সুখৰ বাতৰি।।

কবিতা

সোমা চাহা
মাতৃৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক

হৃদয়ৰ কেনটো সুকণ্ঠাইদি
গুছি গ'ল গমেই নাপালো।
আজি ফুলবোৰৰ সুবাস নাই
সাৰ পাই বাঢ়ি অহা ফুলবোৰ
নিভেজ হৈ পৰিছে।

ক'ত নিশা তোমাৰ প্ৰতীক্ষাত ক্লান্ত হৈ পৰিছে
অথচ তুমি আজি মৰুভূমিৰ মৰীচিকা
নপৰেনে তোমাৰ মনত
সেই আঁউসীৰ নিতাল নিশা
নিঃশব্দে সোমাই আহিছিলো নিঃসঙ্গ মোৰ
কোঠালিত।

তোমাৰ মিঠা পৰশত
মোৰ পৃথক্ৰূপ পৰিশ্ৰুত আত্মাই সাৰপাই উঠিছিল
সাৰপাই উঠিছিল সৃষ্টিৰ বাসনা
তোমাৰ সুবাসত পাহিছিলো
নৱ নৱ সৃষ্টিৰ প্ৰেৰণা।

নিম্প্ৰভ নিকৰসাহ আত্মাত
তুমিয়েই সাঁচিছিলো সৃষ্টিৰ বীজ।
সেই আঁউসীৰ নিতাল নিশাত
মোৰ সমস্ত দুৰ্বিসহ জীৱনে কৈছিল
কবিতা। মোৰ হৃদয়ৰ গভীৰতালৈ
এবাব ঘূৰি আহা।

মোৰ অবসৰ হৃদয়ত ঢালি দিয়া তোমাৰ সুবাস
নিৰব নিঃসঙ্গ ৰাতি বাট চাই থাকিম
মাথো তোমাৰ বাবে।
তোমাৰ বাবে খুলি থম শব্দৰ দুৱাৰ
গাঁঠি থম শব্দৰ মালা।

অবৈধ

জ্যোৎস্না বড়া
স্নাতক প্রথম বাৰ্ষিক

তোমাক এবাৰ লগ পাবলৈ বিচাৰো
এখন জনশূণ্য পৃথিৱীত
য'ত প্ৰকৃতিৰ সকলো নিৰ্জনতাই একেলগে বাস কৰে
তোমাৰ সতে এদিন বিলীন হৈ যাব বিছাৰো।

সেইদিনা মই তোমাৰ অতীতৰ কোনো কথাই নোসোধো,
মোৰ অতীতৰ কোনো কথাও তুমি নুগুথিব।
সেইদিনা আমি দুয়ো স্মৃতিবোৰ আঁতৰাই বিলীন হম,
আলফুলে শুৱাই থম দুয়ো দুয়োৰে দুখন হৃদয়,
মোৰ হৃদয়ৰ দুৰূ নুক, খাবলৈ বন্ধন শব্দ
নুপুৰৰ কণুক জুনুক সকলো নিলগাই থম।

সেইদিনা কোনো জনা নজনা ভুলৰ বাবে আমি
দুয়ো দুয়োকৈ নোসোধো, অনুভাপো নকৰো।
আমি দুয়ো এদিনৰ বাবে চৰাই হৈ যাম দিয়া,
কিচিৰ-মিচিৰকৈ কথা পাতিম, গছৰ গটিকে খাম,
দুয়ো দুয়োৰে ওঁঠত ঢালি দিম মৰমৰ সুবাস।

আমি চুই চাম পৃথিৱীৰ সকলো নিৰীহতা,
সেইদিনা আমি পণো নকৰো,
কোনো প্ৰতিশ্ৰুতিও নিদিওঁ
চৰায়ে জানো কেতিয়াবা শপত খায়? প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে?
মাথো এদিনৰ বাবে আমি দুয়ো একেটা নীড়লৈ উৰি যাম দিয়া.....

এখন অবৈধ পৃথিৱী গঢ়ি তুলিম, কিন্তু
বৈধতাই যে আঁজুৰি আনিব আমাৰ অতীত, জগাই তুলিব স্মৃতি
গঢ়ি তুলিব কৃত্ৰিমতা, সিচি দিব অলেখ দায়বদ্ধতা
বৈধতাই জানো আমাক চৰাই হ'বলৈ দিব?

হতভগীয়া

হাশিকেশ গোঁহাই
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বৰ্ষ

শুকুলা ডাবৰ ফালি পোহৰৰ চমকনি
সেয়াই হেনু বিজুলি
শুকম্ শুকম্ কৰি মেঘৰ গৰ্জনে
নমালে ধাবাবাৰ বৰষুণ।

শস্য শ্যামলা সেউজী ধৰাখনি
কক্ বকালে এডিঙি পানীত
নিমিষতে চূৰ্ণ বিচূৰ্ণ হৈ গ'ল
বহুতৰে আশা, হেপাঁহ
আৰু সপোনৰ ঘৰখন।

অম, বস্ত্ৰ আৰু অশ্ৰুৰ সন্ধানত
চাতক পক্ষীৰ দৰে হাঁহাকাৰ কৰিলে শতজন হতভগীয়াই।

পেঁজৰ ভোকত তন্দনৰত শিশুৰ
তকণ মুখে কোন দিশে লৈ যায়
সিহঁতৰ ভবিষ্যত?

পাবনে সিহঁতে কোনোবা দিনা
সুজলা সুফলা শস্য শ্যামলা
অসমৰ এই ছবিটি???

হৃদয়গম

শিখা চেতিয়া
স্নাতক প্রথম বৰ্ষ

এদিন ইঠাং তুমি আহিলি
মোৰ জীৱনলৈ,
কেইপাহমান গোলাপৰ ভগা পাহি লৈ।
গোলাপ যিহেতু শ্ৰেয়ৰ প্ৰতীক
পাহিকেইপাহে কৈছিলো তোমাৰ হৃদয়ৰ ভাষা,
তুমি মোৰ হাতত তুলি দি কৈছিল।
পাহিকেইপাহত প্ৰাণ দিবলৈ,
কিন্তু তাত প্ৰাণ দিয়া নহ'ল।
সিহঁতে প্ৰাণোজ্জীৱিত হৈ
সাব পাই নুঠিল।
তুমি বাক অগোয়ে জনা নাছিলানেকি
মই যে শিল্পী নহয়?

শহীদ

খিনু বহিদিহিছিয়া
স্নাতক প্রথম বাৰ্ষিক

জ্বালা তেজেৰে বশি
মাতৃৰ চৰণ বেদীত,
আঁকি গ'লা সোণালী আৰবে
নাম যাৰ শহীদ।
পূজো বুলি আইৰ চৰণ কমল
তুমিয়েই জ্বলিছিলো বিপ্লবী অনল
দাসত্বৰ শিকলি ছিঙি
স্বাধীনতাৰ মন্ত্ৰ ৰচি
আনিব খুজিছিলো
অদেশলৈ শান্তি।
ৰাখো বুলি জননীৰ মান,
হাঁহি হাঁহি এৰি গ'লা প্ৰাণ
এইয়াই তোমাৰ মান
হে, শহীদ তোমাক প্ৰণাম

এটি পথৰ সন্ধানত

প্ৰকাশ কুমাৰ চেতিয়া
স্নাতক প্রথম বাৰ্ষিক

বহুদূৰ আগুৱাই গ'লো
কিন্তু ইঠাৎ থমকি ৰ'লো
চমৎকাৰ।
মোক যেন কোনোবাই হাত ৰাউল দি মাতিছে
আৰু কৈছে,
আহা বন্ধু
ইয়াত কিমান যে সুখ,
মই খন্তেক থমকি ৰ'লো
আৰু নিজৰ অন্তৰত এবাৰ বিচাৰি চালো।

নাই। ই মোৰ পথ হ'ব নোৱাৰে,
যি পথে ৰঙেকৰ বাবে মানুহক সুখ দিয়ে,
যি পথত মানুহৰ অস্তিত্ব ক্ষুণ্ণ হয়,
সি মোৰ পথ হ'ব নোৱাৰে।

যি পথে মানুহৰ জীৱন ব্যতিভ্ৰষ্ট কৰে,
যি পথত মানুহ দিশহাৰা হয়,
সি মোৰ পথ হ'ব নোৱাৰে

ৰ'ত নেকি থাকিব এক অনাবিল সুখ
নাথাকিব তাত কোনো বেদনা হিংসা-আসুয়া,
ভেদভাৱ.....
সেই পথৰ সন্ধানত.....।

কি নাম দিম?

অনামিকা বুঢ়াগোঁহাঁই
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।

মদী মাথো বৈ যায়
অবিবতভাৱে সাগৰলৈ।
জীৱন-সংসাৰ নদীত
বৈ যাওঁ আমি,
অজানিতে মৃত্যুলোকলৈ।

ঘাটে-ঘাটে লগ পাওঁ
চিনাকী-অচিনাকী বহুতক।
সময়বোৰ বৈ যায়
নিৰলে-নিশাৰে।

হাঁহি-কান্দোনেৰে, হৰ্ষ-বিৰাসেৰে
কিছু বুজো, কিছু নুবুজো
এনেদৰেই বৈ যায় আমাৰ
জীৱন সংগ্ৰামৰ নদী।

বৈ নাথাকে
আমাৰ বাবে
এৰিবলগীয়া হয় সেই ঘাট।
সেই ঘাটেই কাবোৰাৰ বাবে হৈ বয়
যেন স্মৃতিৰ চাপৰিৰ জোঁতা।

স্মৃতি সদায়েই স্মৃতি।
সেই স্মৃতিৰ চোকা তৰুলালখনত
নিদিব কেতিয়াও ধৰিবলৈ ম'মৰ
সময় পালেই ঘঁহব
অতীত শিলত,
স্মৃতিক ঢাকি ৰখা
মকৰা জালবোৰ আঁতৰাই
জুমি চাব আমাৰ সেই
সুখ-দুখৰ স্মৃতিৰ জোঁলোঙা।

কেতিয়াবা ইহা, কেতিয়াবা কন্দা
কেতিয়াবা অভিমান কৰা।

শৰতৰ সুবাস

চৈয়দ আচাৰুল হুছেইন
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

মায়াননা এক মধুৰ নিশা
বহি আছিলো.....
জোনাকৰ লগত
নুকাভাকু খেলি
এজাক বতাহে দি গ'ল
ভোমাৰ আগমনৰ বতৰা,
চুই গ'ল
মোৰ খালী হৃদয়।
অধীৰ আগহেৰে
বাট চাই আছিলো.....
তুমি আহিবা বুলি
দূৰৰি নিয়াৰ সনা
সেমেকা ৰাতি.....
ভোমাৰ সুবাসেৰে
মিহু কৰিবলৈ!

অস্তিত্ব

মৃদুপৰন কোঁৱৰ
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

আছে জানো কোনোবা জীৱিত
এই কবৰমোখত?
আছে, ক'ববাত এটা দুটা
কিন্তু অতি নগণ্য কিয়?
হব পাৰে কোনোবা
মৰা শ;
কিন্তু, এয়াই নেকি নিয়তি!
ধূলি কণাই দিবজানো
মাত এষাৰ শূণ্যত ওপঙি।
দিবজানো, জাৱৰত পোত খাই থকাজনৰ
সন্ধান?
গাঁৱ জনো জীৱনৰ গান?

নিৰাশাৰ মাজতো আশা

চিম্পী ফুকন
মাতক প্ৰথম বৰ্ষ

কিহবাৰ ভাবনাত অস্থিৰ হৈছিলো
হঠাৎ এজাক মন পৰশা মৌচুমীবতাহে
কোবাই গৈছিল মোৰ হৃদয়খন,
আৰু সেই অচিনাকি বতাহজাকৰ বাবেই
মোৰ জীৱনটো হৈ পৰিছিল
ৰামধেনুৰ দৰে সাতোৰঙী।

মোৰ বিস্তৃত হৃদয়লৈ আনিছিল
ফাগুনী মলয়াৰ দৰে চঞ্চলতা
মোৰ আশা-নিৰাশাৰ মাজত
দুদোল্যমান মনলৈ স্থিৰতা নাহিছিল
কেৱল সেই অচিনাকি বতাহজাকৰ বাবেই,
গভীৰ কল্পনাৰ মাজত সোমাই গৈছিলো,
কিন্তু হঠাৎ থমকি বৈছিলো,
যদি মই ক'বা কল্পনাবোৰ এখন
ডক্তা আইনাৰ দৰে হৈ পৰে ॥

ক্লিষ্ট সুবাস বিলাই দিয়া
মোৰ পদূলিৰ শেৱালিজোপা
অস্থিৰ হৈ পৰিছিল।
হঠাৎ, মোৰ জীৱনটো হৈ পৰিছিল
এখন বঠাবিহীন নাৱৰ দৰে।
বৈ যায় অশ্রু দুগালে দুধাৰি
এতিয়া মই সম্পূৰ্ণ অকলশৰীয়া
আজি মোৰ কাষত কোনো নাই
কিন্তু! অপেক্ষা কৰা নাই মই,
কাৰণ মই বিচাৰো এটা
স্বাধীনচিহ্নীয়া আৰু নিঃসংগতাপূৰ্ণ জীৱন
ব'ত থাকো কেৱল মই,
আৰু নিৰবতা— ॥

অনুভৱ

বিমি চুতীয়া
মাতক প্ৰথম বৰ্ষ

জীৱন নদীত ডিঙা মেলি
লক্ষ্যহীন ভাবে আগুৱাইছো,
বঠাইন নাৱৰীয়া মই;
নদীৰ একষ বেকা গতিৰে মোৰ স্বাভাৱ,
এই স্বাভাৱ নাই কোনো পৰিধি;
নদীৰ প্ৰচণ্ড উৰ্মিৰ হেঁচাত
উটি ভাহি যাওঁ,
নদীৰ গভীৰতাৰ মাজত।
আৰু কেতিয়াবা.....
হেঁতুল হাইতাল বুলোৱা সুকুৰ পোহৰত,
কল্পনাৰ পানশৈত উটি ভাহি যাওঁ,
ভাতে অনুভৱ কৰো
প্ৰকৃতিৰ নিৰল সান্নিধ্য।
লীন হৈ বাব বিচাৰো
দূৰ দিগন্তৰ মাজত;
সংসাৰৰ মাদকতা পৰিহাৰ কৰি
প্ৰকৃতিৰ মুক্ত আলিঙ্গনৰ মাজত।
আৰু দিঠকত .....
হৃদয়ৰ বাহিৰে ভিতৰে
অপভংগৰ কিষে হাহাকাৰ,
বৈ আহে দুচকুৰ দুধাৰি নীৰ।
শোকাকুল দিনতো নিজকে বিচাৰি চাওঁ
কিজানিবা হেৰাই যাওঁ মৃত্যুৰ উপত্যকাত;
ভয়াল অন্ধকাৰত থহি পৰে,
মানৱীয় পোহৰৰ দোকমোকালি
তথানিও ধূসৰ কুঁৱলী ফালি জিলিকি উঠে
মানৱীয় জীৱনৰ ইন্স্পিত উপলব্ধি।
শ্বাসবদ্ধ হিংসা প্ৰতিহিংসাই
নিৰ্বিৰদে বধ্যভূমিত লুপ্তন কৰে,
পৃথিৱীৰ সেউজীয়া সপোন
ক্ৰমাৎ দুৰ্ভাগে আতৰি যায়.....।

বিষাদৰ সিপাৰে

জোনালী চেতিয়া
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

মেঘাহন সন্ধ্যাৰ বুকুলৈ চাহ নেদেখিলো আজি,
মোৰ জোনাকত সজা কল্পনাৰ বাৰ্মধেন।

অ' মই পাহৰি গৈছিলো কিজানি-
তুমিটো এতিয়া নাই মোৰ ডাঙৰ সৈতে ক'ৰি বদৰে।

সেয়ে জানা আজি বচিছে—
কিছুমান কবিতা যি অথবীহীন মাতাল শব্দ,
কিছুমান গান যি বসবীহীন কঠোৰ সুব্দ,
কিন্তু আজিও কিয়??

তেজবোৰ বঙা, চকুলোবোৰ তপত, দুখবোৰ গধুৰ,
মোৰ জীৱনটোৰো অস্তিত্ব সচাঁয়ে, শলিতাহীন চাকিব দৰে,
তুমি আঁতৰি যোৱাৰে পৰা কলিজাৰ তেজবোৰো পানী হ'ল।

বুকুৰ মাজৰ কোমল অংশবোৰ প্ৰবঞ্চনাৰ তাপত জ্বাহ গ'ল,
তোমাৰ সৈতে লিখি থকা গল্পটো কিছুদিনৰ আগতে উইয়ে কুটিলে,
কিজানিবা আধৰুৱা ৰূপ দেখি সিহঁতৰো চকুলো ওলাল।।

এতিয়া মাথো চকুলোৰ ঢোপাল গগি আছে জীয়াই,
তোমাৰ স্মৃতিবোৰক বুকুত সাৰতি দিন কটাইছে,
যিহেতু তোমাক কাষত ৰিছৰাটো অবাঞ্ছনীয় কল্পনা।

মই ক্ৰমে ক্ৰমে হেৰাই গৈছে তোমাৰ অপ্ৰিয় পৃথিবীখনত,
য'ত মই যুঁজি আছে মৃত্যুৰ সৈতে একেবাৰে অকলশৰে।।

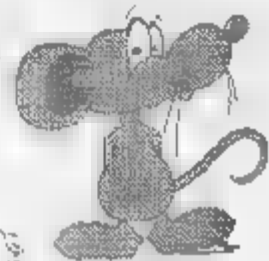

স্মৃতি

গীতাস্বামী বাজখোৰা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

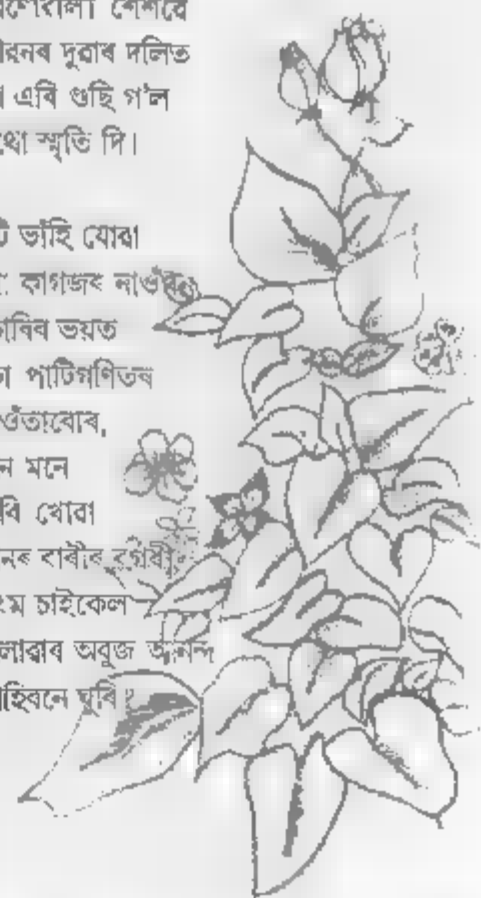
ৰে যোৰা নদীৰ পানী,
উভতি নাহে,
পাব হে যোৰা দিনবোৰো
ঘূৰি নাহে।

মাথো ৰে যায়
স্মৃতিৰ দলিচা
কিন্তু.....
সময়ৰ সোঁতত
হেঁদলিচাও
নিৰ্গচ্ছিন্ন হয়।

সোণেশ্বৰালী শৈশৱে
যৌৱনৰ দুৱাৰ দলিত
লগ এৰি গুছি গ'ল
মাথো স্মৃতি দি।

উটি ভাহি যোৱা
বগা কাগজৰ নাওৰো
এচাবিৰ ভয়ত
পঢ়া পাটগণিতৰ
নেওঁতাৰোৰ,
মনে মনে
পাবি ধোৱা
আনৰ বাৰীৰ বগৰী
প্ৰথম চাইকেল
চলোৱাৰ অবুজ আনন্দ
আহিবনে ঘূৰি?

ব্রাসিত স্বাধীনতা

শিল্পীকা বৰা
প্রাক্তন ছাত্রী

তেজ! চাৰিওফালে তেজৰ নদী
আদিম মানৱৰ বৰ্বৰতাৰ চানেকি,
ধোঁৱা, হাঁহিৰে ধূসৰিত জননী
নিৰীহৰ তেজৰে হ'ল ৰাঙলী।

সূৰ্য উদয় হয়,
আদিম আনে এটা নতুন দিন,
জীৱনবোৰো যেন হৈ পৰে শূণ্য ফেনভাছ
কেমল বুকুবোৰে ঢপঢপায় থাকে তাত।

লশোনবোৰ যে মৰহি যায়
আশাবোৰো শূণ্যতে ধমকি ৰয়,
দুচকুত ফুটি উঠে বস্ত্ৰাৰ চিন,
এটি অক্ষৰৰ ভৱিষ্যতঃ আগমনৰ বাবে।

অতীত হৈ যোৱা দিনবোৰে আমনি কৰে
হেৰাই যোৱা শান্তিবোৰ শান্তিৰ বাতৰাহকে
ধৰি অনিৰ নোৱাৰে,
বেলিটোৰ তেজাল ৰগিবোৰে
উৰা কাগজত ছটিয়াই যায় তেজৰ ৰং,
ভাঁহি আহে কেঁচা তেজৰ গোস্ব
হৃদয় নাইকীয়া এদল বস্তপিপাসুৰ
সজোৰ কৰাঘাতত,
বাকবদ্ধ হৈ পৰে নিৰীহৰ স্বাধীনতা
ভাঁহি আহে কৰুণ আৰ্তনাদ।

আপোন মানুহবোৰ নিজেই পৰ হয়,
হাঁহিৰ নিজৰাবোৰে শুকাই যায়
নালাগে আৰু ব্রাসিত স্বাধীনতা
কল্প বতাহ অথবা বাকদৰ শব্দ
নালাগে তেজৰ চেকুঁৰা,
মৃত্যুৰ ভয় অথবা যন্ত্ৰণা।

অলপ মুক্ত বতাহ লাগে
শান্তিৰে উশাহ পাইলৈ
জীয়াই থাকিবলৈ.....

যাত্রা

বিতোপন চুতীয়া
বি.চি.এ. ফাষ্ট চেমিষ্টাৰ

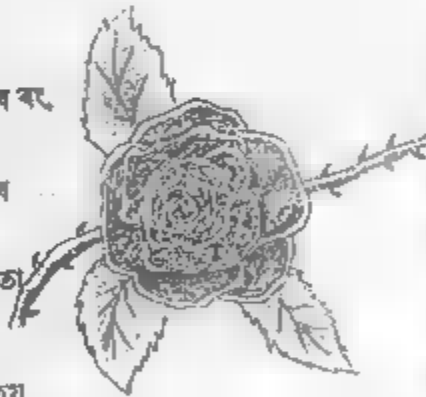
যাত্রা মোৰ এটি দীঘলীয়া বাটত
হেৰাই যাব খোজা কিছুমান স্মৃতিৰ সতে
অজস্র সপোনৰে সমৃদ্ধ হৈ।

উজুটি খাও বাৰে বাৰে
ভাঙা দলঙৰ কাঠবোৰত,
হাঁহি মাৰে শব্দটোৱে
সীমাহীন পথ।

নাজানো কিমানদূৰ,
বিগিকি বিগিকি দেখো
ৰক্ষা কৰচটো।

আকৌ হেৰাই যায়
এটি বিচলিত মনত,
ভাগবতা দেহাই বিচাৰে
অসপ জিৰণি,
জিৰাম তোমাৰেই সৃষ্টিত,

হে আই, অলপ জিৰাবলৈ দিয়া।
ভাগব এৰিলে আকৌ যামগৈ
অনন্ত কাললৈ,
এক অবিৰত যাত্ৰাত।

Faculty Members of the College

Sitting (L to R) S. Chetia, S. Doullah, K.C. Dutta, P.K. Moitra, H.N. Lahon, S.K. Karmakar
Standing 1st Row (L to R) P. Gogoi, A. Khandelia, K. More, J. Pator, M. Mahanta, R. Borthakur
2nd Row B. Saikia, H. Hazarika, P. Hazarika, M. Dutta, P.N. Sarma, D. Saharia, R.M. Sarma, C. Borthakur, J. Bora

Various events of the College

Welcoming Satriadhar Sri Phambor Devgoswami
to the College College

Honouring Satriadhar & receiving his blessings

Honouring the Deputy Commissioner during the National Seminar

Inauguration of College Magazine for the session 2005-06
by Dr. K.K. Deka, Registrar D.U.

Medical Camp at Palashani Village

Environmental Study Trip to Majuli

Editorial Board

Sitting (L to R) Prodip Gogoi, S.K. Karmakar, Pnnicipal K.C.Dutta, Padmanath Sharma, Juntli Palai,
Standing (L ■ R) Prodip Baruah, Md. Ayub, Minnal ■lla, Pankaj Hazenka, Haren Hazenka & Debojit Sahaia.

Students Union

Mr. K.C. ■■■■ (President)
Standing (L-R) Prodip Baruah (AGS), Md. Ayub (Literary & Debating Secy),
Amab Raj Dutta (Secy for Major Games), Nupur Khemka (Secy. for Girls' Common Room),
Anjan Kalita (Vice-President) & Nayanjyoti Baidung (Cultural Secy)

English Section

English Section

Credit Flow to Small and Medium Enterprises - A Case Study	Ratul Sarmah	39
Letter From ■ Teacher	Lakhimi Dutta	46
Importance of Commerce in context of Economic Growth	Prafulla Saikia	47
Informational Technology and Assam	Mrinal Dutta	51
Burha Biya : A queer Custom of Marriage	Anjushri Das Dutta	53
Impact of Globalisation	Himanshu Mahanta	56
Emergence of "Brand India"	Saurav Chanda	57
■ Proud to Say, "I am an Indian"	Sneha Gattani	59
Harmful Effects of Smoking	Hrishikesh Gohain	59
An Unseen War Between Euro and Dollar	Swaleh-ul-Islam	60
The Problem of Over Population	Abhijit Bhattacharya	62
Fears - Our Subtle Enemy	Khushboo Harlalka	■
A Journey From Womb to Tomb	Debojit Dey	65
Walt Disney	Anuj Kumar Singhanla	67
Global Warming	Pritika Agarwal	68
Kalpana Chawla A Biographical Data	Smrita Mohan	70
Status of Women in today's Society	Neelam Chandak	71
National Sprit	Sonashree Das	72
Poem	---	73-79
Result in B.Com Final year-2008	---	80
Result of the events of College Week 2007-08	---	85

Credit Flow to Small and Medium Enterprises by Bank and Financial Institutions Some Problem and Prospects A Case Study

Ratul Sarmah
■. Grade Lecturer,
Dept. of Accountancy

INTRODUCTION

The SME sector today occupies a pivotal position in building our country's economy. Today SME Comprises 90 percent of the total Industrial Unit in the Country accounting for 40 percent of total Industrial production, generating over 80 percent of Industrial employment and 30 percent of export.

NE Region with its rich natural resources biodiverse, rich in flora and fauna has vast scope of Industrial development. Apart from Crude Oil, Tea, Coal, Limestone, Clay, Granite, Mica, Sillimanite, Gypsum, the geo-climate conditions are highly favourable to large scale production of fruits specially banana and pineapple which could offer ■ great scope for development of manufacturing sector. Sericulture and Khadi Industries based on handicraft product could provide a good market. Tourism Industry has a vast scope of developing a wide

market for export of invisible items. Proper infrastructure for tourism Industries and fiscal incentives for hotelling development could enable the state to export tourism in a big way. The development of Information technology has also occupied the attention of government and private sector and has been considered one of the bright area for industrial development in the state.

Assam Economy is mainly based on oil and mining sector and on tea processing and plantation sector. Assam occupies ■ important position in the history of oil industry in India. The state has the highest success ratio (i.e.70%) in the world with respect to oil exploration. As on date Assam has highest number of refineries located any state in the country and account for four refineries. Beside this Assam has rich deposits on Oil and Natural Gas, lime stone, clay, glass sand Coal, Granite, Mica, Gypsum base metal etc.

Assam is the largest state of the North East in terms of population with 266.38 lakhs ■ per 2001 Census. The state has ■ geographical area of 78,438 Sq. Kms. The state per capita income at current price was Rs.10,198 as compared to All India average of Rs. 16,487. The per capita income grow at ■ compared annual growth rate of 8.62% as compared to national average of 11.5%. The Net state domestic product of Assam at current prices for the 2000-01 was Rs. 2689141 Lakhs.

Inview of manifold advantages of industrial sector in Assam. The Government has been emphasising the role in Industrial policy announce from time to time. The industrial policies of 1956 and 1977 may be regarded as policy for the SSI sector.

The Industrial Policy 1980 however made fundamental departure from 1977 policy and this policy wanted to have a harmonious growth of SSI Sector both large and medium sector. The 1991 policy announced specially for promoting and strengthening small tiny and village enterprises.

The Industrical Policy 1997 has been formulated with experience of implementation industrial policies declared by Govt. of Assam in 1982, 1986 and 1991. This policy was announced ■ 24th December, 1997 containing new and synergic incentives packages. The policy outlines numerous incentives including tax holidays, excise exemption, subsidies on transport, capital investment, working capital interest etc. It is unfortunate and needless to say that no industrial policy since 1948 have been executed properly so far.

SIGNIFICANCE OF THE STUDY

Finance is one of the vital and prime sector has been identified by the Government of Assam that need to be functioning properly to implement the Industrial Policy of Assam. It has been observed that a large number of Industries established during the policy period either became sick or close down due to lack of proper credit facility.

India has a larger and more widespread financial sector than most developing country. Till March 31st 2001 the number of commercial scheduled bank branches operating in the state of Assam are 1239. Besides the Nationalised Schedule banks branches its regional offices are located in the state of Assam. In addition to this the Industrial Development Banks of India (IDBI) (IFCI), small Industrial Development Bank of India (SIDBI), ICICI in 1995, NEDFI has set up specially for financing industrial project in the North Eastern Region. These institutions provides financial assistance in the shape of Micro and Macro credit to the entrepreneur located in this part of the country. Keeping in mind the slow rate of flow of credit to the local entrepreneurs and the problem facing by them in getting terms loan and working capital loan, the government has been taken remedial measures by instructing the officers of DIC to liaise on their behalf with banks and financial Institutions.

In an important development the RBI has accorded the micro credit institutions and SHG, it has advised the bank to provide maximum support to SHG while simultaneously setting up panels to look into the infrastructure,

sustainability, funding, regulations and capacity building for micro finance delivering of the SHG. In Assam large number of SHG ■ carrying up but the sustainability and viability of many institutions have been placed under suspended animation by the banks. Many ■ banks still consider lending to SHG, a risk propositions. Recently RBI has announced a new guidelines for infrastructure financing and said bank and financial Institutions. Institutions are free to finance technically feasible projects undertake by both public and private sector subject to fulfilling certain conditions.

Credit is the prime importance in implementation of Industrial policy and promotion of SME in the North-East. Credit institution in this region have not performed upto the expectation and this is an area need to be take into consideration in promotion of SME in this part of the country.

OBJECTIVES

The objective of the present study is to identify the gap between the demand and supply of credit provided towards the SME in the District of Sivasagar and role played by the Bank and Financial institution in providing credit to them during the period of Industrial policy of Assam 1997. This study carefully examined the problem faced by the parties interested in promotion of SME in the District. The present study shows the impact of Institutional Finance on generating of employment among the small entrepreneurs.

METHODOLOGY AND COVERAGE

The study is based on secondary data

that obtained from Annual Report and periodicals of the banks and financial Institutions, DIC, and from the entrepreneurs. The study is mainly confined to the period of Industrial policy of Assam 1997. The entrepreneurs whose total investment is more than Rs. 5 lacs, are taken into consideration and who have established their enterprises within the jurisdiction of the District of Sibsagar. Covering all the nine blocks in the District. The study is divided into four parts shows the status of SME in the District in the First part. The second part shows the status of Bank and Financial Institution in the District and third part shows the analysis of data obtained from the interested parties and interpreting the result their of and finally it concludes with some suggestion based on interviewed taken with the bank officials and entrepreneurs.

Definition of SME:—

Prior to the SME Act 2006

Micro	-	upto 2Lakhs
Small	-	upto 1Crore
Medium	-	above 1 Crore

According to SME Act 2006; the earlier concept of Industries has been changed to "Enterprises". Enterprises are classified into engaged in manufacturing or production of goods pertaining to any industry. And engaging in providing or rendering services. Manufacturing Industries whose investment in plant & machinery excluding L & B is upto 25 lakhs is considering ■ Micro and in case of service provider it is up to Rs. 10 lakh. Enterprises whose total

investment is between Rs. 15 lakh and 5 Crs is considered ■ Small in case service provider it is Rs. 10 lakh to 2 Crs. And Enterprises whose total investment is between 5 Cr to 10 Crs is considered ■ Medium size and in case of service provider it is between Rs 2 Crs to Rs 5 Crs.

Definition of Credit- The policies and Practice in respect of Credit to the NSME's shall be progressive and such as may specified in guidelines or instructions issued by RBI with aims of

- (i) Ensuring smooth credit flow to NSMES.
- (ii) Minimising Sickness among them
- (iii) Ensuring enhancement of their competitiveness.

Industrial Policy of Assam - 1997

In context with the New Industrial Policy for North East India 1997, the Industrial policy of Assam 1997 was declared in April 1997. The basic purpose of the policy is to create necessary conditions for maximum possible utilization of locally available raw materials and thereon resources for industrialization; other comparative advantages to investment to developed of local skill and entrepreneur, create medium employer operations for local people development of food processing industry, export oriented, promotion of village and khadi Industry etc.

The policy emphasizes on-

- i. Provide basic infrastructure facilities.

- ii. Provide an attractive incentive package in respect of terms loan, interest on working capital, raw material, IT sector.
- iii. Build up responsible industrial network.
- iv. Ensure a preferential treatment to local entrepreneurs from banks and financial institutions.
- v. Take up with major Industries like tree, Oil, Coal, and paper for providing help to setting up of ancillary units.
- vi. Provide financial assistance and technical assistance to SME of Assam to setup diversified jute industries.
- vii. Make available service of DIC offices to liaise with Bank and financial institute on behalf of entrepreneurs to sort out the problems of enterprisers.

Profile of the Sivasagar District and SME status in the district:-

Sivasagar is located in the eastern part of the Assam spread over in on area of 2668 sq. kms. With a total population of 1052802 which is 3.95% of total population of Assam at literacy rate 75.33% as per 2001 census. Sivasagar economy is mainly based on tea, oil, with countless temple and palace of sculptured excellence speak volume of Assam past glory. Some 18000 families are engaged in the production of aree, mugga which satisfied demand of their own.

General information of Sivasagar District

Area	2668 sqm.
Sub-division	3
Blocks	9
Revenue Circles	6
Mahkuma parishads	3
Gaon Panchayats	118
No of villages	886

The number of small and medium size Industries registered with the DIC, Sivasagar as on March, 2007

Particulars	Industry Sector	Registered units	% of total
Up to 31-3-07			
Permanently			
1. Repair & registered Services.		23.1%	
2. Agro base		10.6%	
3. Engineering		9.6%	
4. Forest based		9.1%	
5. Textiles		7.9%	
6. Printing & book Industries		5.2%	
7. Chemical		3.1%	
8. Building material		1.9%	
9. Miscellaneous		29.4%	

The table shows that Repairing and service has the highest share among the SME industries registered in DICE in terms of number of established or units. In addition to that some 18000 families are engage in aree and muga which they considered as their finally business.

Status of Bank and Financial Institution:-

Till March 2001 the member of Scheduled Commercial bank branches operating in

the state of Assam was 1239. The credit deposit ratio was 32.37% as on 31st March 2001.

Banks and Credit Agencies in block wise under Sivasagar District.

	Sivasagar	Narba		Gamtsagar & Aunguri	Sapokhall & Lakwa	Sanari	Total
UGB	7	1	3	2	8	5	21
UBI	8	3	2	3	2	2	15
SBI	4	6	1	-	1	1	13
UCO	1	-	-	1	-	2	04
MLDE	1	1	-	-	-	1	03
DOCE	1	2	-	1	-	1	05
SCD	1	-	-	-	-	-	01
INDIAN	1	-	-	-	-	-	01
CANARA	1	-	-	-	-	-	01
Allahabad	1	-	-	-	-	-	01
VJAYA	1	-	-	-	-	-	01
COI	1	-	-	-	-	-	01

Besides the above commercial banks in the district the other credit agencies are AFC, NABARD, GPSS (Gram Panchayat level Samabai Samittes) Assam Co-operative Agriculture and Rural development Bank (SLDB), Sibsagar District Central Co-operative Bank all of which are however presently defunct, of the Commercial banks the United Bank of India has the highest member of branches followed by SBI with 13 branches UCO bank with 4 branches, India Bank, Canara bank, Allahabad bank which have 1 branch each located at the district Head Quarter. It is observed that almost all the banks C.D. ratio and necessary performance relatively low.

Observations:-

It has been observed that more than 600 enterprises become sick or sustained losses due to reasons insufficient flow of credit assistance,

lack of exposure, limited market efforts, inability to compete with larger farms, high production cost due to poor infrastructure, non-availability of raw material, constant power supply, sophisticated technology. Most of the bank officials opined that though there is a vast scope for promotion of SM Enterprises yet recovery rates of loan are not upto the expectations.

There is a need of proper Counseling support from Government agencies in respect of obtaining loan from banks and financial institution as well as repayment procedure. Most of the enterprises are in not in position to availed the incentive package provided during the Industrial Policy period.

It has been again observed that 25% of the enterprises registered under DIC could only availed the bank Finance Reasons for not availing bank Finance are

Reasons	Percentage
1. Procedure for obtaining loan is lengthy and not hazard free.	23%
2. Because Bank officials are no co-operative as per expectation.	21%
3. Because of Bank insisted on Collateral security	19%
4. Because of Bank official demanded bribe	7%
5. Because repayment period is too short	3%
6. Bank refused to lend because enterprise is not registered	2%
7. Because Bank is far away	2%
8. Any other reason	2%

List of entrepreneurs for sample

Name & Address Unit	Product	Total Investment	Total employed	Remarks
1. M/s New Ambika Food	Bakeries & Con	35,36,000		
2. M/s Tirupaty Jut Industry	Jut Bages	9,60,000	60	
3. M/s Hightech Industry	Gate Grill	19,75,000	07	
4. M/s Nikit Food	Rice Mill	6,04,715		
5. M/s Sharma Rice Mill	Rice Mill	33,18,000	03	
6. M/s Swagat Steel Furniture	Steel Fabrication	13,00,000	04	
7. M/s Borah Bakery	Bakeries	6,00,000	06	
8. M/s Deka Concrete	Cement concrete	13,50,000	04	
9. M/s N.E. Paints	Painting & coating	63,21,000	21	
10. M/s Doodhram Fabric	Fabrication	11,40,000	04	
11. M/s Ambe Soap Fact	Washing Soap	19,66,000	08	

12. M/s Rohan Spize	Spize Grinding	6,09,000	03	
13. M/s New Anam Body	Body Truck body	9,51,000	08	
14. M/s Dorah Textile	Decorative Text	5,80,000	11	
15. M/s Jagannath Mold Products	Knitting & Emb	7,68,000		
16. M/s Day Cardle Fact	Cardle Sticks	18,80,000	04	
17. M/s New Brick Indust	Brick Manufact	48,00,000	28	
18. M/s Dorah	Cardle Sticks	25,20,000	04	
19. M/s Utsey E	Handloom	15,00,000	05	
20. M/s Trishu Trading	Handloom	21,80,000	06	
21. M/s B. H. P. Udyog	Readymade Garnt	11,40,000	08	
22. M/s Eastern Steel	Steel Fabricator	6,00,000	06	
23. M/s Ganapally Handloom	Decorative Text	18,71,000	03	
24. M/s Subhadra Weaving	Handloom Prod.	9,00,000	14	
25. M/s Phukan Industries	Handloom Assoc	24,00,000	10	
26. M/s Swagat Handloom	Handloom Prod.	10,88,000	12	
27. M/s Wood Fair	Wooden Furniture	11,64,000	06	
28. M/s Ganesha Stone	Stone Crusher	18,00,000	23	
29. M/s Prince Laid	Wooden Furniture	21,90,000	08	
30. M/s DG Industries	School Stationary	21,60,000	09	
31. M/s Sivam Industries	Handloom	15,00,000	05	
32. M/s Spine Soft	Computer, Data Pro	8,40,000	04	
33. M/s Hat Industries	Handloom	15,00,000		
34. M/s Saptarishi Yarn	Rice Mill	6,00,000	04	
35. M/s Jyoti Handloom	Jut Product	7,90,000	04	
36. M/s Deka Concrete	Cement Furniture	5,40,000	04	
37. M/s Deka Concrete	Soft ware Develop	10,20,000	04	
38. M/s Trishu Trading	Tyso Threading	10,80,000	06	
39. M/s Lipi prakash	Screen Printing	6,80,000	07	
40. M/s Bani Ede	Silk Cloth & Muga	5,00,000	07	
41. M/s Brindrapur Industry	Cane Furniture	8,00,000	10	
42. M/s Tusha Trade	DI. Fencing	49,00,000	06	
43. M/s Krishna Jut	Jut Bages	23,00,000		
44. M/s Raghunath Industry	Decorative Text	7,82,000	08	
45. M/s ABP Enterprise	Handloom Assoc	15,00,000		
46. M/s Jyoti's	Cement concrete	6,33,000	10	
47. M/s Priya Pottery	Weaving & Tailoring	5,20,000		
48. M/s Ashwin Kotli Shipa	Handloom	4,80,000	06	
49. M/s Drejng Steel	Steel Furniture	5,53,000	08	
50. M/s Fashion Tailor	Readymade Garnt	5,34,000	04	

Conclusion:-

Considering the present sky high inflation rate (i.e. 12% plus) there is a need of rapid growth of SME specially food industries to control the inflation. The RBI had predicted that real GDP would grow by 8 - 8.5% in Financial year 2009, but the Economy Advisory Council of the Prime Ministry project that the economy would grow by 7.7% which expect

to see both investment and consumption of expenditure growth to slow down a bit. There is a strong need for capital and institutional support to prop up the entrepreneur in the district. Bank and Financial institution of the district have not performed very remarkably and this is an area of concern and unfortunately it appears true that recovery of loans is not upto the marks. Government should folded up the red carpet to welcome the financial institutions as well as potential investments to set up industrial base in this part of the country.

Suggestions:-

- 1) Proper training may be given to SME in regards to terms and conditions of providing loan which enable entrepreneurs in getting loans and repayment of loan.
- 2) Counseling support from Government agencies should be provided to the borrowers specially about finance schemes and market linkages.
- 3) Technical training should be provided to SME as and when required which enable to produce superior quality product.
- 4) Refinance facility may be provided to the needy and committed youth.
- 5) Bank and Government agencies may support to SME in developing healthy marketing atmosphere.
- 6) Bank official may be liberal of collateral security regarding the finance of loans for selected entrepreneurs.
- 7) There is a need for regular training to SME in respect of new technology, market conditions, legal formalities for cross border transportation etc.

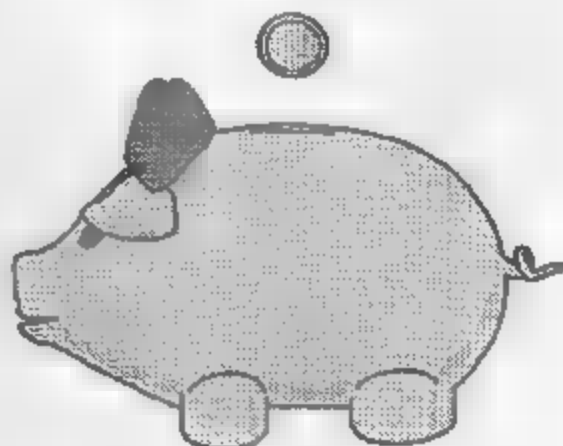
References:-

- i) Micro, Small and Medium Enterprises development (MSMED) Act 2006
- ii) North-East Industrial policy 1997.
- iii) Industrial policy of Assam 1997.
- iv) NEDFI Data bank.
- v) Notification under North East Industrial policy.
- vi) Offices memorandum NEIIPP - 2007
- vii) Central Capital Investment Subsidy Scheme - 1997.
- viii) Notification NO EA/1/2/96./PD Government of India Ministry of Industry.

Web site

- i) www.dipp.nic.in.
- ii) ipp_div_stat@nic.in

(The paper is ■ Seminar Paper presented in the National Seminar on "Credit Flow to small and Medium Enterprises by Bank and Financial Institutions : Some Problems and Prospects" held ■ .....at C.K.B. Commerce College, Jorhat, Assam.)

Letter From ■ Teacher

Lakhimi Dutta
Head, Dept. of English

Dear Learner,

Each one of you is like ■ uncut diamond, put in my hands to be polished to perfection. The sheer magnitude of my responsibility overwhelms me. I need to tread carefully into the horizons of your being, to polish the good in you, till it is the best. To also curve out the negatives, till they leave no trace.

Each one of you is unique, and still so alike. Uncertain about yourselves and what the future holds for you, wanting to dream and to achieve and yet ■ little apprehensive about failing.

I would like to share some thoughts with you. If left unsaid, you would probably learn these lessons the hard way and the thought scares me.

Here we go-

BELIEVE IN YOURSELF. if don't no one else will ever do,

FIGHT FOR WHAT U B' LIEVE. The world is full of people who just tow the line, it takes a leader to change.

BE NICE - In the long run, regardless of losing or winning, it is good to be remembered with ■ smile.

HONOR YOUR COMMITMENTS.

Build a reputation of dependability, others seldom do.

ENJOY WHAT YOU DO. Just follow your heart and do what you are good at. Name and fame will follow you.

DO NOT STEAL SOMEONES SHOW.

Be gracefull in others victories, and be generous with your complements, you will be respected.

DREAM BIG .You are never given a wish without also being given the power to fulfill it. So dream and dream big.

START SMALL. Sow a seed of good actions in the fertile soil of your thoughts every day. You will reap the dividends.

SEEK HELP. You are good ! But find someone to mentor you into, the very best.

Soar ligh and make a mark for yourself. Best wishes always.

***

Importance of Commerce in Context of Economic Growth & Challenges in Future

Prafulla Saikia
Sr. Lecturer, Dept. of Banking

INTRODUCTION :

Commerce plays a vital role in the economic growth of nation. Infact commerce and economic growth are inter related and integral to prosperity of a nation. Commerce is related to economics trade environment, stewardship, technology and information. It is also concerned with issue surrounding our domestic and international trading capacity, nation's job creation ability, support for business communities, technological innovation and improvement in production, the economic health of communities, nation's production capacities information and infrastructure.

Economic growth has been defined many Economists in different ways but the most significant definition was given by Economist Kindleberger, "Economic growth means more output while economic development implies both more output and changes in the technical and institutional arrangement by which it is produce and distributed. Growth may well involve

not only more output derived from greater amount of inputs but also greater efficiency i.e. an increase in output per unit of input. Development goes beyond this to imply changes in the composition of output and in the allocation of inputs by sectors."

Thus economic growth is related to ■ quantilative sustained increase in the country's per capita output or income accompanied by expansion in its labour force, consumption, Capital, and volume of trade and Commerce. On the other hand, economic development is a wider term. It is related to qualitative changes in economic wants goods incentive and institutions. An economy can grow but it may not develop because poverty, unemployment and inequalities may continue to persist due to the absence of technological and structural changes. But it is difficult to imagine development without economic growth in the absence of an incerease in output per capita, particularly when population is growing rapidly.

Despite these apparent difference, some economist use these term as synonyms, Arthur Lewis in his book, "The Theory of Economic Growth" write that most often, we shall refer only to growth but occasionally for the sake of variety to progress or to development.

During the pre globalization period in India we have seen that there was a steady growth in country's economy particularly in infrastructure sector. But the growth rate was not sufficient enough ■ make the country globally competitive as well as economically prosperous. Moreover with in open economy, liberalization in trade and policies, India has made a phenomenal growth with country making ■ steady about 9% growth rate and increase growth rate in almost all sector. These have lead to development in all spheres particularly in raising the standard of living of common people.

IMPORTANCE OF COMMERCE :

1) Commerce is the largest sector of economic activities. It provides employments to a very large proportion of the population. The improvement or changes in the national output depend on the trade and commerce. There is a legitimate aspiration of the people to improve their standards of living and to share the fruits of developments. So this points out the importance of Commerce in context of economic growth.

2) Development of tread and commerce seems to hold to the growth of the economy as ■ whole and received due emphasis in the economy. Trade and Commerce facilities the

interaction among the various economic sectors which stimulate the growth of all the sectors. Commerce has both direct management responsibilities for specific national resources and set-backship responsibility to ensure the optimal use of national assets which is very much essential for the growth of economy.

3) Contribution to Employment :- Commerce promote job creation, Economic growth, improve living standard of people which are basic objectives of economy. Trade and Commerce directly or indirectly has continued to be the source of livelihood for a part of the population in India . So the growth of trade and commerce in the country able to solve the problems of unemployment's, and able to increase the per capita income and national income Moreover it relieves the pressure of population on land. Moreover commerce can create enough opportunities for additional employment.

4) Capital Formation :- Capital formation is of crucial importance in the process of economic development/economic growth. It is quite necessary to step up the rate of capital formation. So that the community accumulate ■ large stock of machine, tools and equipment which can be geared into production. Not only that, Capital formation requires the ceration of skill formation, so that the physical equipment created can be utilized to raise the level of productivity. So in this case commerce is taking very much important role in the field of capital formation.

Experience of development in other countries suggests that a high rate of trade and commerce incerase the rate of capital forma-

tion and trigger rapid economic growth.

5) Capital output ratio :- Capital output ratio reflects the productivity of capital in various sector of the economy at a point of time and it is one of the determinants of economic growth i. e. growth rate of economy can be measured in terms of Capital output ratio.

So commerce is also important in productivity in economy.

6) Resources :- An important determinant of economic growth in the optimal use of existing national and human resources in the economy. The trade and commerce improve the way of communication about the existing resources. The means of communication which are so necessary to commerce and increase the production and consumption of the economy.

7) Increase purchasing power of the entire population :- Commerce provides purchasing power not only to those directly engaged in it, but to others also who have gone to other primary sector (cultivation, agriculture labour, forestry) and Secondary Sector (mining and quarrying, manufacturing, construction). When people earn more then they also spend more. In the process they create new market and new opportunities and new area of trade and commerce. There are many industries, the prosperity and employment of which are dependent upon the purchasing power of the people. In this way development of economy will be achieved.

8) Building human capital :- It is also another important factor for economic growth. By building up of human capital by focusing on education and health and thereby increasing

the productivity of economy. Education in commerce has a key role to play in developing competencies in trade and commerce in present global economy and building up of human capital for the growth of economy.

FUTURE ROLE AND CHALLENGE OF COMMERCE IN CONTEXT OF ECONOMIC GROWTH :

Let us now discuss the role of commerce which it has to play in future for the economic growth of the economy. The factors which determine the future role of commerce are tasks and challenges which the commerce has to face in future. These tasks and the challenges also point out the necessity and importance for the development of trade and commerce.

1) Remove poverty and hunger :-

Trade and commerce are the important tertiary sector of the India economy and it has to play a dominant role in the economic development of the country.

Therefore, a strong foundation of trade and commerce is a necessary condition for sustained and rapid economic progress and social development in India. Without this it would not be possible to accelerate growth and ensure sustained improvement of the economy of the people. So commerce has a more dynamic role in the future economic scenario.

2) Absorption of additional labour force :-

Trade and commerce is able to absorb additional labour force in the various economic sector of the country. In this case economy will get financial support and will be able to in-

crease the growth rate.

3) Meet increasing Demand of raw materials :-

There are some Industries which are depend on the internal availabilities of raw materials. Trade and commerce are very much instrumental to fulfill the demand of raw material of such industries.

4) Best possible utilization of resources :-

For best possible utilization of resources in the economy, the development of trade and commerce is essential. Development of trade and commerce will be able to utilize its resources in the best possible way.

5) Factor productivity has to be increased :

Factor productivity is of almost important for the development of economy. Increase in the factor productivity means increase in the productivity of land, labour, capital and organization. Factor productivity can be substantially increased through institutional and organizational changes and improvement in managerial and labour skill.

E-Commerce has been touted as the darling of the new millennium. As the internet spreads, so spreads e-commerce like wildfire. There is little doubt that the internet and e-Commerce will be hugely beneficial to developing countries. Through this, the professionals in developing countries finally have a real opportunity to conveniently offer their services internationally in a cost effective way. However, in this field certain challenges still exist, for example-

a) How to increase the customer base by bringing the technology within reach of

every citizen.

- b) How to simplify the process of doing business online so that every citizen can use it effectively.
- c) Finding a mechanism of payment which allows every citizen to participate in the online market place.
- d) How to remain competitive at the time when other countries will penetrate our market using e-commerce.
- e) Developing the suitable e-commerce policy in the era of globalization including the legal and commercial framework and taxations.

CONCLUSION :

Thus, one can understand that increase in trade and commerce helps in economic growth and increase of wealth of a nation. The more is the trade and commerce and the more is the economic growth. However the increase in trade and commerce also poses new challenges besides the existing one. It is important to identify these challenges and formulate the policies and actions which also helps to counter them and help in distributing the fruits of economic growth from top to the grass root level.

REFERENCES :-

- (1) Indian economy by M.L. Jhingam.
- (2) Rural Banking in India by P.S. Grewal.
- (3) Some topics on commerce published by Dept. of Commerce, U.S. Govt.

***

Informational Technology And Assam

Mrinal Dutta,
Lecturer, Dept. of B.C.A.

In the last five years the Indian IT Industry has recorded a C.A.G.R. (Compounded Annual Growth Rate) of more than 40.5% which is almost double the growth rate of the IT industry in many of the developed countries. Also India's compounded annual growth rate (C.A.G.R) of spending on telecom was around 19.6%. This is a good indicator of where investments are taking place. For IT to play an even greater role to impact. Businesses in India this is a real good start. The business scenario within the country has gradually evolved and the credit goes to the government and the private sector. Business practices, infrastructure, knowledge base have all improved tremendously in the last decade. The Internet has wielded its magic as the great equalizer and in bringing distant places together, has brought India closer to the rest of the world, thereby boosting its development efforts. The overall success of the IT industry in India has to some extent managed to spill over to other industries in the country. The Indian economy has grown at an average rate of 6.0% a year in the last five years. In India, the success of software industry can be attributed in no small measure to the excellent teamwork between Government and Industry. The Government of India, impressed by the excellent performance of the In-

dian software industry has provided all support, including fiscal benefits, the availability of high speed data communications and infrastructure, besides ensuring an almost red tape-free system. The government, in fact, has given the red-carpet treatment to this industry. The fiscal benefits include trade free zones, Software Technology park schemes, zero import duty on software, and 100% exemption on profits from software exports.

In spite of the spreading growth made by Informational Technology (IT) across the globe, Assam is still lagging behind in this regard. IT sector in the state is yet to take off due to lack of initiative from the authorities concerned.

It is not be unreasonable to say that Assam is yet to make a beginning in respect of technology oriented enterprises, in areas such as Informational Technology (IT), Biotechnology, Nanotechnology etc. Government functions, Operation's and basic transaction processing are still largely manual, barring degree of computerization in the sales tax operations and a few administrative functions.

Only one Software Technology Park (STP), at Guwahati, Assam is not sufficient, and as far as other high-technology areas are con-

“Burha Biya : A queer Custom of Marriage”

Anjushri Das Dutta
P.G.D.C.A.

Marriage is one of the most important institutions prevalent in all the societies of the world. It is practised universally in some form or the other. Marriage is common and compulsory feature of the social atmosphere of the villages of Assam. In Assam, a particular kind of marriage known as burha-biya is found to be practised by some Assamese people. It is seen to be prevalent in upper Assam mostly at Jorhat and Sivasagar district.

A small place known as Namkatani village is also providing reliable information with regard to burha-biya. This village is situated at Majuli in Jorhat district. It is to be mentioned that Majuli is the largest rather oldest riverine island in this world which is encircled by the mighty Brahmaputra on the south and its tributaries Lohit and Jorhatia on the north. The village Namkatani is on the south-west direction of Majuli town.

Burha-biya means the marriage of old

people. It is the marriage of already co-habited couple who get married by elopement without performing the marriage rituals. It is believed that, a couple which is not ritually married, their sons and daughter also should not married ritually. Therefore before the marriage of a son or a daughter, a couple who has eloped and living as husband and wife should go through marriage ceremony according to the rule of the society.

In Namkatani village, negotiated type of marriage is the most prevalent marriage. Beside this marriage, marriage by mutual consent and elopement are also present.

The following is a general account of the practice regarding burha-biya among the villages of Namkatani village, who belong to three Assamese castes namely the kalita, the koch and the keot. They believe that marriage is a socially recognized union made by mutual love of one man and one woman and this bond is

expected to last not only till death but in the life thereafter. They also believe that in the heaven the couple gets united after death and this relationship between a couple is bound by the God. Obviously it depends upon their fate which is predetermined.

To perform the burah-biya the already eloped girl is taken back to her parent's house few days before the day of ritual. When the date of marriage is fixed by both the guardians of the bride and the groom, the couple has to live separately. Parents of the girl accept her and allow her to stay in their house till the arrangements are completed. The day of marriage is very auspicious and it is determined by a Brahmin priest by consulting the almanac.

They can perform the marriage ceremony any time after elopment as they prefer. This ceremony is performed as one to six day ritual. In the joron-ceremony, some persons (both male and female) from the groom's side go to the bride's parent's house. The old bride is gifted with many things and a vermilion spot is drawn on her forehead. They take a lot of things along with them. For example, gold or silver ornaments, five pairs of chador-Mekhela (Assamese traditional dress), sweets (sugar, milk, etc), betelnut with betel-vine, a bunch of unripped betelnut, four takeli (earthen pot) full of rice with betelnut, etc. A thread known as Ewa Shuta is tied outside each tekeli. A branch with three or five mango leaves is also kept in each tekeli. A spot is drawn on the tekeli with vermilion like. Two of those four takelis are taken back to the groom's house.

Amdali (where mango leaves are tied with a ewa shuta) is hung over each door. In the

paduli (gate) also two banana plants are placed and amdali is hung there. The groom's mother must accompany the joron party. In absence of mother any aunt or sister-in-law can do the mother's part. The bride has to offer gamocha (hand woven towel) and churiya (an Assamese traditional garment) as gifts to the groom's father. The other guests are also presented with a gamocha.

Water is fetched from the river for three times by the female folk. The bride/groom has his/her bath with this water collected in earthen pots. Each patra calls a priest to regulate the marriage ceremony. Some Bhakata's (devotees) sing Harinaam (prayer) in the courtyard and the groom or bride has to bow down before the congregation of the society by offering a pair of betelnut with a pair of betel-vine leaf, placing in a sarai (dish on stand). The courtyard is decorated with a pandle known as Rabha. The groom practices shradha by remembering his nine foregoing generations. The main priest distributes chowl (rice) among the devotees. After the prayer is over, prasad (made from gram, kidney bean) is distributed among the guests. The kins and neighbours are invited and are offered with jalpan (luncheon) and sweets.

It has to be mentioned here that on the marriage day, both the bride and the groom has to put on new dresses or they can use those things which are offered by each other in the joron ceremony. They are not allowed to have a dinner on that day but can take fruits, milk, kidney bean, gram etc. Their parents also have to observe fasting for that particular day.

At night, the groom goes to the bride's house according to the time that the priest per-

mits by consulting horoscope. The groom's party consists of his kins and friends. The marriage ceremony is completed conducting by two priests from both sides according to the rules of the pristine Hindu norms. The priests regulate the marriage ceremony by singing Vedamantras ('veda' is the great epic of Hindus). The groom's brother asks for the bride by offering a sarai with aniseed, money and chocklates. Bride's party accepts the things. The bride and the groom are tied with a chelleng-chador (Assamese traditional garment) and they have to move for three times around the homar-jui (a sacred fire created by fire wood of mango tree and ghee).

The old bride is taken to her husband's home after the ritual is over. In the groom's house also, they have perform some rituals again. The bride sprinkles chowl into the mainhouse, granary, cowshed, kitchen etc. Her

mother-in-law kisses her. The bride and the groom have to play the game of hide and seek with a ring in a basket full of chowl.

It is a known fact that as an Assamese custom all the rituals connected with barkabiya are adorned with biyanam and uruli (traditional song sung by the femal folk). In general, these rituals are almost same with that of bar-biya (arranged marriage). Though it is said to be the marriage of old people, the enjoyment is not less than that of a bar-biya. Each and every participant enjoy this marriage with joy and merrimakings.

Now-a-days, it is found to be seen that these rituals are going to be disappeared due to the impact of modernization. The cause may be economic also. But all of us must remind it that we must aware of our own culture.

0000

Our duty is to encourage everyone in his struggle to live up to his highest ideal, and strive the time to make the ideal as near as possible to the truth.

- Swami Vivekananda

"Impact of Globalisation"

Himanshu Mahanta

T.D.C. 2nd year

Globalisation means covering and effecting the whole world. Simply stated it means intergration of the domestic economy of a country with the international economy. Globalization is a concept formulated by the World Trade Organisation (WTO) which came into being on the 1st January 1995. Globalization as the fact that the different cultures and economic systems around the world are becoming connected and similar to each other due to influence of MNC's and mobilization of man. The report on Human Development in South Asia (2001) mentions :- "Globalisation is no longer an option; it is a fact."

In modern business world Globalization positively influenced in numerous fields. Globalisation quicken the process of industrial growth. It helps to improvement of technology. It also helps the speedy production and free flow of goods. Globalization has a great influence on commercial and exports sectors.

It is argued that Globalization leads to International specialization and benefits all countries that enter into trade relation. India looks upon Globalization as a means to find access to new market and new technology. The impact of Govt. Policy changes on business and industry in India in the context of 'Liberalization' and 'Globalization' may be highlighted as:

- (1) As a result of Globalization, India's share in world exports has increased over the years.
- (2) The import sector has brought new technologies and product and thereby increased the

quality, availability and choice for Indian consumers.

- (3) The entry of MNC's into Indian untapped market has made competition the order of the day

- (4) The New competition has shown greater need for more reforms in the new sector like Telecommunication, Insurance, Computerisation etc.

- (5) It creates Foreign Direct Investment (FDI) technology transfer with their foreign counterparts according to their own commercial judgement.

The intersection of globalization and technology is driving innovation across the world; a good example of such innovation being the cell phone, having evolved from a simple phone into a wallet, entertainment gadget, health monitor and Navigation device. Globalization regarded as a new 'mantra' for world development and it regarded as the first step towards establishing 'world peace.' According to the supporters of Globalization the globalizer ultimate aim is to look upon the world as a 'Global village.' As Globalization continues to evolve economic through technological transformation, the Internet is likely to change the way, the world works, lives, plays, and learns. We believe that one day everyone and everything will be connected and the Network will empower Nation's by driving innovation and creating enormous opportunities for all.

***

Emergence of ■ "Brand India"

Saurav Chanda
T.D.C, 1st year

From a 'developing nation' just two decades back, India, today, has emerged ■ one of the decisive nations shaping the contours of the world economy and consistently charting ■ growth path over the last few years. Brand India is an idea whose time has truly arrived. Today, the triumph of Brand India is visible in almost all fields-with some aggressive cross-border acquisitions. India has been rewriting the global business equations. He has established its leadership in IT and knowledge based industries globally and along with the rapidly declining age profile it has the fastest growing population of workers and consumers.

With huge investments in infrastructure development on the anvil, India is today a preferred investment destination. It has one of the world's rapidly growing markets. Indian products and service are recognised for their quality all over the world India is no longer just a hub for cost effective English speaking 'bodies'. It is emerging as a goldmine for high level skills too. Companies from across the globe ■ outsourcing their high-end knowledge based jobs to India. As India slowly builds its brand in the global market place companies have started offering more high end job to India. A

key driver on the demand side is the changing demographics of the West. By 2020 there will be a shartage of 50 million in the working age population of the developed world, while India will have a surplus of 47 million. This is the reason why all major integrated design manufacturers Motorola, Intel, Analog Device, National Semi Conductor, IBM, Cisco, Cypress Semi Conductor, Nokia and Phillips have off shore design centre's in India government support.

In the short space of the last decade, India Inc conclusively proved its ability to tackle global competition head on . Now, in the first decade of the 21st century, it is proving its mettle ■ the global stage by "exporting" its unique value creating management expertise. And it is doing this just by zealously acquiring companies overseas but by turning them around as well.

One can see a strong vote of confidence in Indian Management, with companies such as Tata-Tea, Tata Motors, Bharat Forge, Lock hart, Essel Propack and ■ host of other, leveraging their recently acquired ability to work in challenging business environment. According to a recent study, almost 40 percent of the top

50 companies have made at least one overseas acquisition in the past three years. The industries range from IT to pharmaceuticals and consumer goods to automobiles. Clearly India Inc's wanderlust for newer geographies has grown and India Companies are on a global hunting spree.

The Resurgence BackDrop- Consider these numbers in 2005 the contribution of smaller cities to total organised retailing sales was 15%. By the end of this year, that proportion is expected to grow to 25%. Organized retailing in small town India is growing at a staggering 50-60% a year compared to 35%-40% in the large cities. The striking point is that it is the big names in the organised retail business that are eyeing these new opportunities. Similarly, Wills Lifestyle, the garments and accessories relating division of ITC Ltd. plans to increase its footprint by doubling the number of stores from 50 to around 100 in the next two to three years, mostly in smaller cities.

The small town retail boom could be considered a show-case of India's free markets prosperity. It is being powered by healthy economic growth that is making Indians more prosperous. Organized retailers have understood this and are hoping to ride the wave, exploit the first mover advantage and establish strong brand loyalties in these relatively under served markets.

Typically, small cities offer a 15% to 30% cost advantage over large cities, not just in terms of employees costs but real estate costs as well, not to speak of the gain that accrue from reduced staff attrition rates. This gap is expected to widen over the next few years creating a poll

for smaller towns that will, in turn power the small town retail revolution.

BIG CONSUMER MARKET : A marked, yet intangible, divide exists between rural and urban India which is reflected in the consumer psyche as well as market dynamics. While marketing strategies of most of the companies are aimed at wooing the rather well to do urban India consumers, rural India presents a market too big to over look. Nearly 70% of the nation's population lives in the rural areas offering a huge demand base.

In keeping with the facts the spending pattern of Indian consumer is also changing noticeably. Basic necessities such as food and apparel are declining in relative importance whereas categories like communications and healthcare are growing rapidly.

CONCLUSION : The emergence of globally competitive Indian companies has dispelled the inferiority complex. "The Made in India" label may not yet be very popular across the world and this is because India's share in global trade is still very low. But nobody can deny that scores of Indian Companies - the 'Superbrands' featured in this book are today as good as the best in the world.

The value of 'Brand India' depends on how good are the infrastructure facilities in our country, how attractive is the environment for investment and doing business, how efficient, transparent and corruption free is the law and order situation. If investors and businessmen are satisfied on all these counts, naturally trade and businesses will thrive and many more 'Superbrands' will emerge.

XXXX

Be Proud to Say, “I am an Indian”

Sneha Gattani
T.D.C. 2nd Year

Interesting fact about India and Indians something to be proud about.

- 1) There are 3.22 million Indians in America.
- 2) 3.80% Of Doctors in America are Indians.
- 3) 12% of Scientists in America are Indians
- 4) 36% NASA employees are Indians
- 5) 43% of MICROSOFT employers are Indians.
- 6) 28% IBM employers one Indians.

- 7) 17% of INTEL employers are Indians.
- 8) 13% of XEROX employers are Indians.
- 9) 23% of Indian community in America is having green card.

Some of these facts may be known to us. These facts were secretly published in a German Magazine which deals with world History.

***

Harmful Effects of Smoking

Prishikesh Gohain
H.S. 1st Year

Smoking is the practice of inhaling the vapours of tobacco wrapped in a piece of paper or a leaf. People of all categories including children even have a habit of smoking. Though it provides a temporary relief to a few people only, but most of the people consume just for a fashion or for show off. Regular practice of smoking does a lot of harm to the body. According to a report a person shortens his life period equivalent to the amount of time he spends is smoking. Smoking usually affects all parts of the body but respiratory, circulatory and nervous system are worst hit. In most cases it causes an increase in the rate of heart

beat and the contraction in the peripheral blood useless. Recent researches have shown that excessive smoking results in coronary heart diseases. In U.S.A. smoking of cigar is regarded as one of the leading cause of lung and throat cancer. Tobacco contains “nicotine” which has harmful effects on the nervous system, blood vessels, digestive system and lungs. Other than nicotine, “benzopyrene,” a compound found in tobacco is known to cause lung cancer. Further, not only smoking affects our body, but also it adds a great deal to environmental pollution.

***

An Unseen War Between Euro And Dollar

Swaleh-ul Islam
Ex-student

An unseen or out of sight war occurred between the U.S.A. and European union for the sovereignty of U.S. Dollar and Euro in world. For the result, we come to notice of the conquest of Iraq by American leadership. According to an Australian economist and editorialist Zeofri Hards, there is no other possible way to invade Iraq by Americans because the president of Iraq Saddam Hussain agreed to role their oil by Euro not by U.S. Dollar from 1999. By selling their oil to the world market Saddam or their nation became prosperous. On the other hand the U.S.A. also dreaded, like how the other Middle-East oil countries may go and sell their oil in Euro instead of Dollar.

It is very surprising why the Americans, the so called sovereign power of the world politics are afraid of Euro? For this answer, we have to go back to the 2nd world war. In the month of July 1944 there was a conference among three big countries of the world i.e. U.S.A., Great Britain and French in Breton Woods city of New Hampshire state about the international Bank and International Monetary fund system. After this conference these three countries made a treaty with other 41 countries. The main objective of these two associations was to rebuild the war devastated European countries and prevalent the U.S. Dollar

in the international market. The treaty of "Breton Woods" supports the power to print as much as Dollar spontaneously to America. According to this treaty the American Govt. was always ready to pay 1 ounce gold against of 55 American Dollar. Moreover all the nations of this treaty agreed to fulfill their trade deficit by this Dollar system as Govt. media. Quite, in this way the American Dollar established the good position in the world reserve currency and threw away the good reputation of gold which was the only powerful earnest endeavour of human being from the ancient time.

In the 20th century most of the time U.S.A. has to pay the paying off amount. The main cause of this paying off was export deficient and Vietnam war. Though the U.S.A. trade deficit became higher and higher yet they gave deaf ear on that condition. But U.S. regularly supplies their Dollars to different countries of the world in the tide rate interest. The main trifling glance of U.S.A. was they have already scattered the Dollar all over the world market and its good reputation.

Some rich countries have come to a doubtful condition on the Dollar system in the sixth decade as there was no gold in the U.S. treasury proportionately with the Dollar. As because the world wide black markets have sell

gold every once more than 55 Dollars. America also every once gold brought in 55 Dollars and same should be sold and same should be sold more than purchase amount and got profits. At that time a huge amount of Dollar was in France. According to "Breton Woods treaty" the then president of France Charles - de-Gaule demand to pay every Dollar against of one ounce of gold from U.S.A. but the U.S. Govt. refused the demand of France Govt.

The perspective of the France govt. demands the American presidents Nixon extincted the law "gold against Dollar." In this way in the year 1971 the "Breton Wood" treaty came in to end. Unlimited transaction of Dollar inflation occurred in U.S.A. Separation of values between gold and Dollar, confidentiality and faith of Dollar became decreased all over the world. But this decrease was only for a short time. In 1972 the muslims countries under O.P.E.C. decided to sell their petroleum goods through Dollar. Now-a-days Petroleum is the best conductivity in the modern world. As a result the Dollar subjugate among the O.P.E.C. countries as petro-Dollar and the Dollar regain its lost power in the world. Again the Dollar intact its position to acquire the petroleum goods in the world field and as well as the U.S.A. also uplift his economic condition. The earning Dollars of the member countries under O.P.E.C. group by selling petroleum products in the world to turn back a large amount to U.S.A. These large amount of Dollar is fixing in the corporate share and buying treasury security or deposited in the Govt. bank. This shorts of foreign property amount was at about 33,50000 Dollar in the last season of the year 2002. It means these huge amount of foreigners property was 1/3 times greater than

their own gross domestic product.

After the inflation of 1971 in U.S.A. make no false threat in the Dollar from 1972 to 1998. Iraq is one of the member country of O.P.E.C. In 1999 Iraq sold their own petroleum goods to France by cash amount in Euro. Iraq always noticed the difference value between the Dollar and Euro. In 2000 Iraq has got permission from U.N.O. to export petroleum goods under "Oil for Food" programme through Euro. In the mean time the market value of Euro become uplifted and Iraq has got a good profit by selling their petroleum goods. Again the value of Euro become a good position in the world market. If all the members countries of O.P.E.C. have sell their oil in Euro than the value of Dollar must decline in the world. As a result America should have lost its world Economy. U.S.A. also lost their martial power in the world.

In the year 2002 one of the senior officer Mr. Javed Yarjani of O.P.E.C. introduce by preliminary remarks about the business purpose and the best profit of Euro than that of Dollar. This remark gave a great start to Bush administration of U.S.A. On the other hand Iran, one of the member country of O.P.E.C. has change their collected foreign amount in Euro. U.S.A. make their first target to Iraq president Saddam Hussain as because he was the first person who disregard the Dollar. Before inspiring other Middle East countries to boycott the Dollar by Saddam Hussain, U.S.A. attack Iraq in a false blaming and also terminated Saddam Hussain's administration in Iraq. The termination of Saddam Hussain released the imperialism policy of U.S.A. in the world market.

***

The Problem of Over-Population

Abhijit Bhattacharya
T.D.C. 1st Year

Introduction :- Our Government has faced a serious problem among many problems. It is the problem of over-population. Some people think that it is not a problem at all. According to them, India has enormous resources. If these can be properly utilized, there will be abundant supply of the necessities of life and an increased population will pose no problem for the Government.

The Problem :- This proposition is conditional. It is true that India has enormous resources. But the question is whether our government is able to make rapid utilization of the resources. The truth is that it is not. The rate of economic growth has been much below the mark in comparison with the rapid growth of population every year. India is only second to China in terms of population. The numbers will change unless some strict measures being imposed by the government. It is reported that strict measures have been taken to check the growth of population in China.

Evils of Over-Population :- As an evil effect of over-population our already poor country has become poorer. Hence, millions of people are ill-fed, ill-sheltered and illiterate. They receive no proper treatment when they fall ill. They lead a wretched life. Then there is the acute problem of unemployment. Some of the

unemployed people are forced to resort to an anti social means to earn their living. Poverty destroys many good qualities in men. Thus unemployment poses a great danger to society and government.

Various Solutions :- (i) **Rapid Industrialisation** - There can be several solutions to the problem of over population. The rate of economic growth should be very rapid. For this purpose industry and agriculture of our country should be developed speedily. If industry is properly developed, essential necessities of life will be easily unavailable. Ofcourse, there should be a fair distribution of goods. Economic development also should be uniform all over the country. There must not be any politics in it. The welfare of the country will be the aim of all.

(ii) **Family Planning** - Next comes the question of family planning. If the family is restricted within the two child norm, within a short time common people will find themselves in a better position. Their standard of life will be raised. Only a small percentage of people will remain below the poverty line. But here is the question of spreading education among the illiterate masses comes in. Among the educated section of the people, the growth rate of population is much less because they understand the

value of family planning. But the picture is opposite in case of illiterate masses. So, the government and society to go on with the two objects simulatanooously. Otherwise, it will be very difficult task to convince the illiterate masses of the benefit of famity planning

(iii) Incentives - Various incentives also should be given to pepple. Then they will be enceuraged to lilit the number of children within the two-child norm. People who have the two -child norm should be provided with jobs in preference to people with ■ large family. They should be given many other facilities which will be de-

nied to people with a large family.

Conclusion - It will be the duty of the Government and the educated public to educate the common nass of people so that they themselves may take steps to check the growth of population. The example of the people of the western countries should be held before them. The people of these countries are leading a happy life of case and comfert because they have checked the growth of population. If this is not done quickly the future of our coutry will be more miserable.

00000

Fears - Our Subtle Enemy

Khusboo Harlalka
TDC-II year

All human beings suffer from some sort of fears or worry at one time or another in the couse of their lives. Fears are our subtle enemies. They may not be always obvious Some times they remain hidden in the subconscious mind where they are difficult to locate and still more difficult to elimiate. Fears paralyse the faculty of reason, kill our self reliance, undermine enthusiasm, discourage initiative, lead to uncertainty of purpose . They take the chasm from one's personality and destroy the possibility of

accurate thinking.

The ghost of fears haunts ■ in various form. The most destructive among them perhaps is the fear of poverty. Nothing brings man so much suffering and humility as poverty. Nearly all animals are guided by instinct, and the faculty of thinking is literally absent in them. Therefore, they prey upon one another physically. Man with his superior sense of intuition, with the capacity to think and to reason, doesnot eat his fellow man bodily, he gets more

satisfaction out of "eating" him financially. Man is so avaricious that every conceivable law has been framed to safeguard him from his fellow man. This form of fear may manifest itself in one's indifference, indecision, doubt, worry, procrastination etc.

Next comes the fear of criticism which robs man of his initiative, destroys his power of imagination, limits his individuality, takes away his self reliance. The Parents often do their children irreparable damage by criticizing them. Criticism is one form of service which is offered gratis, whether called for or not. This form of fear may lead to ■ heightened sense of self consciousness a feeble personality, inferiority complex, lack of ambition of initiative etc.

Another form of overriding fear that lurks in the mind of man is the fear of old age. The fear basically stems from two causes. The possibility of poverty during one's old age plays havoc with one's garish days. Another contributing factor of this form of fear is the possibility of loss of freedom and independence. As ■ result of this fear people show the tendency to slow down and develop an inferiority complex ■ habit of speaking apologetically of one's ■ being old." It may kill one's initiative, imagination and self reliance because of one's belief that it is too late to improve the qualities.

As a sequel to the above fear comes one & the most cruel of all the basic fears the fear

of death. From time immemorial man has faced the same unanswered question. 'Where did I come from' ? 'Where I am going' ? This fear of death in most cases takes ■ destroyed form the religious function.

There is another dangerous fear that plagues the individual mind and that is, the fear of ill health. Man fears ill health because of the horrible pictures that are deep-rooted in his mind of what might happen if death should overtake him. Nothing that comes in bottles can cure this. Conditions Fear of ill health may also take the form of intemperance which is always dangerous. The last but not the least is the most painful of all the basic fear of loss of love. This form of fear is perhaps as old as the human civilization itself. Both man and woman are susceptible to this fear. One can determine this fear by studying its distinguishing symptoms such as jealousy and the habit of fault finding etc. Careful analysis reveals that women are ■ susceptible to this form of fear than man. In conclusion we may say that fear are nothing more than states of mind .

Nature has endowed man with absolute control over ■ things and that is his thought. This fact coupled with the additional in the form of ■ thought in his mind, leads us very near to the principle by which we may overcome our fear.

Self suffering is the truest test of sincerity.

- Mahatma Gandhi

"A Journey From Womb to Tomb"

Debojit Dey
T.D.C. 3rd year

Man comes in this world without his choice and leaves against his will. In the world he experiences innumerable occasions which make him a man of multifact & multidimensional living being. He comes across various twists & turns in every aspect of life. Truly, the course of life does never run smooth. In fact, the essence of life is a struggle from cradle to grave. He passes through several phase throughout the entire journey of life before his mortal being rest in eternal peace.

In the first place he is a baby. Totally innocent. All divine qualities blossom in him. Absolutely dependent on parents, guardians or somebody else. Weeping, smiling, sleeping & other playful activities are his only duties with no purposeful objective. In true sense he may be aptly described as the most delicate aromatic flower of the richest garden on the earth. But this stage is extremely transitory.

He then passes to his childhood/boyhood. This is the second step. Now he learns to speak with broken accent without perfect clarity and also starts walking with occasional fall. After sometimes he grows up a bit and starts schooling. His gateway to worldiness just commences.

But he is quite unaware of all these. He is sometimes childlike and at other occasions

becomes childish, carefree with intermittent carelessness and on several times mischievous is quiet customary in such tender age without any worry, tension, agony far from seriousness. Life to him is nothing else but a colossal playground or a stage where people of all walks of life act their respective part and make merry to the infinity. Food, clothing & shelter are not at all matters of concern to him for he receives them automatically from time to time without any effort. Indeed, heavenly comfort, so to say.

He then steps into his 3rd world. Youth or better to term as adolescence. This is the most happiest and rewarding moment of everybody's life. College/varsity career commences now. He associates with diversified background of youths. Life appears to be highly colourful in to Rosy and Romantic dreams encircle him from dawn to dusk. Heroic tendency is the fundamental characteristic of this age. Movies, eve-teasing, restaurants flocked with lovers and sweet-hearts the demand of time. In conjunction with the above occasional hard-drinks (of the affluent origin) and other socially evil activities are also the features of the modern trend. But in reality, this is the cardinal state of life where one can either build/choose golden path of life or dig his own grave. Parents, guardians and well-wishers have to play a dominant

role to mould his life towards responsible and thoughtful citizens by focusing the torch of wisdom at the suitable path of successful living.

'Manhood' arrives thereafter. Here the actual life accelerates. Struggle and tension gather momentum. His search for source of income for steering the vehicle of life grips him vigorously. Running from pillar to post in quest of earning his bread becomes his only aim. Tension and agony seems to be his nightmare. Life appears to fade away. All his companionous and sweet & coltrific dreams of the yester years happen to be stationary. The nectar of life dries up and he laments the by gone days. However, after somehow getting an appointment he marries. Now his responsibilities mount up. He has to maintain his spouse, offspring and also other dependent (s), if any. He has to burn the candle at both ends to pull and uplift the family. Thus toiling and sweating from morning till evening thereby relinquishing the spice of life.

Ultimately he meets his old age. This is the fag end of his entire journey of life. There is no further station to cross. All his strength and energy is exhausted. He becomes dependent

■ others. Miseries, sorrows, helplessness, dependency and depression encircle him tightly. He solitarily weeps and laments of his by gone golden period and turn the pages of his album to refresh his glorious moments and achievements of life just for the sake of consolation and every moment regrets and repents with the the only question that haunts him and the satisfying lines of great Dr. S. Radhakrishnan are the only tranquilizers in this moment of distress which read thus :

" SLEEP IS GOOD, DEATH IS BETTER. BUT THE BEST IS NOT TO BE BORN AT ALL.

Thus the true essence of the entire phase of life ends in the grave.

Therefore, while bidding goodbye a few ■ may be relevant to enshrine hereunder :

"DEATH IS CERTAIN.

BUT MEMORIES AND ACHIEVEMENTS ARE ETERNAL."

***

The acceptance of ■ unworthy pupil exhibits the want of discernment in the teacher.

- Kalidas

Walt Disney

Anuj Kumar Singhania

T.D.C. 1st Year

American film and television producer, wah Disney created the most tantastic entertainment kingdom in history. With the use of his maturity and wisdom, he became a famous showman.

Born in Chicago, United states of America in 1901, Disney enjoyed chasing animals in the form where he lived in his childhood, Later, he studied the art of cartoon drawings at the Academy of fine Arts in chicago. During the world war, Disney served in France as an ambulance driver for the Red Cross ■ world organization, for helping the sick and wonded people in the time of war . He used to decorate the sides of his ambulance van with cartoons in his leisure time. After the war, Disney's cartoons were shown for advertisements in thcatres between feature films.

In 1923, Disney formed a small company in Hollywood, the centre of film industry near Los-Angeles, California. In his workshop, he did a series of film cartoons called 'Alice in Cartoonland,' emplaying animation techniques. Disney created ■ character 'Mickey Mouse,' with sound called, ' Steamboat willy.' In 1928, this cartoon opened at a theatre in New York proved a great success. Soon Disney achieved fame with Mickey Mouse animated cartoon series. Disney created other cartoon characters too like Donald Duck; Pluto: The friendly

clumsy dog and Goofy : Affectionate but stupid.

Wah Disney's, Snow white and the seven Dwarts (1938), the first ever full length cartoon film became one of the biggest money markers in the History of films. Disney's documentaries on animals "The living Desert," 'The African Lion,' 'Seal Island,' 'Beaver Valley', were very popular as his cartoon. Disney also make feature fiklms with live actors. The best among them were 'Treasure Island,' '10,000 leagues under the sea,' and 'Marry Poppins,' a comedy realcased in 1984 collected 50 million dollars.

Walt Disney won 29 Motion Pictures Academy Awards and honours in his film career. He was also presented with Presidential Medal of freedom America's highest civilian honour. Walt Disney founded, 'Disney land' in 1955 at Anaheim, california and USA. It is a popular recreation centre for people irrespective of age differences. Walt also set up the 'Disney World' another splendid city of amusement, rides and fantasy spectacles, near Orlando in Florida, USA.

Walt Disney died in 1966 at los Angeles, USA but he is still remembered for his immense contribution to the film industry.

***

Global Warming

Pritika Agarwal
H.S. 1st Year

Global Warming has become a doom to our world. Everywhere people ■ suffering from the harmful effects caused by it. Its effects are unbearable and hence it gives ■ a chance to write on it.

At first let us know, " what is Global Warming ?"

Global Warming is ■ resulting temperature that gradually increases the temperature of the earth.

Since the beginning of the 20th century, the temperature of the earth has increased by about 1:10 fahrenheit (0.60c). This temperature change in our climate is ■ real problem and under research. But the big question that is going to arise in our mind is about its consequences. The most perfect answer is that it will obviously affect our living world . We all know well that dinosaurs and many ether such animals of that period became extinct only due to the change of the climatic conditions of the earth. So, this type of warming of the earth might cause serious problem to the present living world Scintists say that unless global warming emissions are reduced, average global tempera-

ture could rise another 3-9 degrees by the end of this century with ■ far reaching effect.

The main cause of global warming are the emission of the CO_2 and related elements from various source. The problem of global warming is basically human induced. Coal emits around 1.7 times ■ much carbon per units of energy when burnt as does the natural gas and 1.25 times as much oil . Natural gas gives off 50% of the CO_2 , the principle "Green House Gas", released by coal and 25% less CO_2 than oil for the same energies produced .

Most of the CO_2 emissions in the world come from the burning of gasoline in internal combustion engines of cars and other vehicles. Especially, the sports utility vehicles and other similar vehicles with poor gas mileage contribute the most to global warming .

Fossil fuels, coal, natural gases are the principle ingredients of a power plant and these Compositions when burnt produce ■ large amount of CO_2 . About 36% of CO_2 emissions stem for the burning of these fossil fuels.

Although CO_2 gas in the main green house gas, methane acts ■ the second most impor-

tant green house gas. The sources of methane are basically rice, paddy, bacteria in bags and fossil fuel etc.

This green house gas is also known as laughing gas, have deadly impacts on the global warming. Many unknown health hazards of this modern era are thought to have existed due to such kind of gases. Deforestation is another cause for major production of atmospheric CO_2 . As the population has increased, the amount of deforestation has also increased proportionately.

CONSEQUENCES OF GLOBAL WARMING.

The rise in temperature is already having impacts on the people, wild life and beautiful landscapes of the world. Warmer temperature has increased the chances of drought and occurrence of wild fire. Warmer temperature increases the energy of the climatic system and leads to more intense rainfall in some regions and extreme drought in some other regions. Melting of glaciers early ice are also the results of global warming. The current rates of sea level are respected to increase, as a result of both of

thermal expansion of the oceans and of partial melting of mountain glacier and Antarctic and Green Land ice caps. The consequence of such phenomena include the loss of coastal wetlands and barrier islands and a greater risk of flooding in coastal communities.

The global warming has disrupted the eco-system in terms of extinction of certain species. Study on this shows that more than one million species could be extinct by 2050, if the global warming is not minimized. It is a clarion call to each of us how we can reduce the global warming. Each one of us is individually and collectively responsible for the imbalance in the cosmos. If natural resources are carefully utilized, if we avoid the pollutions to a great extent, I think we can save our Earth from early destruction. It can, therefore, rightly be said that a harmony between human beings and natural is very essential for the survival and sustenance of life on Earth.

***

The nearest way to glory is to strive to be what you wish to be thought to be.

- Socrates

Kalpana Chawla

A Biographical Data

Smrita Mohan
B.C.A. 3rd year

Personal Data :- The girl from Karnal in Haryana who went up into space in 1997, with astronaut Kevin and others on Mission STS-87 was the first Indian woman in space. Kalpana Chawla was born on July 1, 1961 in Karnal, Haryana, India. She was the daughter of a businessman.

Education :- Kalpana Chawla studied at Tagore public school, Karnal for her earlier schooling and she pursued further studies in aeronautical engineering at Punjab Engineering College in Chandigarh, India in 1982 where she earned her Bachelor of Science degree. She moved to the United States in 1982 and obtained a Master of Science degree in aerospace engineering from the University of Texas at Arlington (1984). Chawla earned a second Master of Science degree in 1986 and a Ph.D. in aerospace engineering in 1988 from the University of Colorado at Boulder.

Awards :- Posthumously awarded the Congressional Space Medal of Honor, the NASA Space Flight Medal, and the NASA Distinguished Service Medal.

NASA Career:- Chawla joined the NASA astronaut corps in March 1995 and was selected for her first flight in 1998. Her first space mission began on November 19, 1997 as part of six astronaut crew that flew the Space Shuttle Columbia flight STS-87. Chawla was the first Indian born woman and the second person of Indian origin to fly in space. On her first mission Chawla traveled over 10.4 million miles in 252 orbits of the earth, staying more than 360 hours in space. During STS-87 she was responsible for deploying the Spartan Satellite which malfunctioned, necessitating a space walk by Winston

Scott and Takao Doi to capture the satellite.

In 2000 she was selected for her second flight as part of the crew of STS-107. The mission was repeatedly delayed due to scheduling conflicts and technical problems such as the July 2002 discovery of cracks in the shuttle engine flow liners. On January 16, 2003 Chawla finally returned to space aboard Columbia on the ill-fated STS-07 mission.

Tragedy of Space Shuttle Columbia :- The U.S. space shuttle Columbia broke up 203,000 feet over north central Texas about 9 a.m. EST on Feb 1, 2003, as it descended from orbit into the atmosphere toward a landing at Kennedy Space Center in Florida. Seven astronauts aboard the shuttle were lost in the disaster.

Residents in southwestern and south central states from California through Arizona, New Mexico, Texas and Louisiana reported seeing and feeling an explosion. Columbia, the oldest shuttle in the fleet of four, was to have landed at 9:16 a.m. EST at Kennedy Space Center.

Television broadcast video of the shuttle streaking at 12,500 miles per hour across the sky 40 miles above Dallas showed multiple vapour trails as the space craft appeared to break apart. Thousands of small pieces of debris were strewn across a wide area from eastern Texas into Louisiana. Nacogdoches, Texas, police found pieces of debris inside the city limits and in the surrounding county. Kalpana Chawla was a source of inspiration for our students and for Indian women of all ages.

***

Status of Women in Today's Society

Neelam Chandak
T.D.C 2nd year

Gandhiji ■■■ said - ' There should be no moment when women should feel inferior and helpless'. Today making this very ideal of his as the motto of their lives, women have widened their horizons and are encelling in all spneres of life. The lives of women are no more confined to their responsibilities and obligations towards their families. They are no more bound to a restricted area. With a new hold on life, women now a days, aspire to reach and touch the sky.

But this is the state of only ■ few fortunate women residing in the towns and cities. The women in the small villages, where modernisation is still lacking, continue to suffer. Till date inhuman and obsolete rituals like sati pratha, dowry system, female infanticide

etc are followed and practiced women are still oppressed and in many areas they ■ still deprived of proper education and nutrition.

These are the two faces of women's positions or status in today's world. While one makes us hopeful about the future, the other makes our head drop down with shame. As responsible citizens of this country, it is our duty to help the exploited ■■■ in achieving their rights and exercising them. Women are an integral part of our nation. Their exploitation means a fault in our social structure. Thus we should all strike towards making tomorrow brighter for those plunged in darkness and to help the fortunate few to further achieve their goal of liberation.

ॐ ॐ ॐ

National Sprit

Sonashree Das
T.D.C. 1st year

Our independence is the outcome of the sacrifices made by the bold soldiers of our country. The war of independence started before the beginning of 50th century. The revolutionary movement that started at that time made its presence in 1905, during the partition of Bengal. Aurobindo Ghosh took the initial steps for organising this revolutionaries. Personalities like Barin Ghosh and Bhupendranath Dutta formed a party named "Jugantara". Gradually, they started making explosives in different places. The party called "Anushelam Samiti" with Jugantara spread their branches over Bengal and the same kind of activities were going all over the country and everyone was getting inspired to fight for freedom. After 1920 an association under the leadership of Chandra Shekhar Azad, Bhagat Singh and Batukeshwar Datta was formed and named as "HINDUSTAN SOCIAL REPUBLIC ASSOCIATION". Then in 8th April 1921 they threw a bomb inside the central legislative assembly,

Protesting against the passage of public safety Bill and Trade dispute bills. Following this trail Bhagat Singh, Sukhdev and Rajguru were hanged till death in 1931. One of their partner treachous person who fall into the hands of the British, and Chandra Shekhar, Bismilla and many other fighter were caught. Their sacrifices made the legends. This topic is very neccessary for us to discuss and understand the meaning of Nationalism. I just want to awake my brothers and sisters. Our freedom fighters dreamt of making India independent and they succeeded to make it free from British hands. But is India free from the superstition, evil practises, treacheries and lot of other problems. Today also it is under the strait jacket of political policies and activities. The need is to make ourselves able to fight for justice. So, that we can make our country proud of us and take it to the top of the world.

+++

Prayer is When you talk to God, meditation is when you listen to God.

- Diana Robinson

Rain

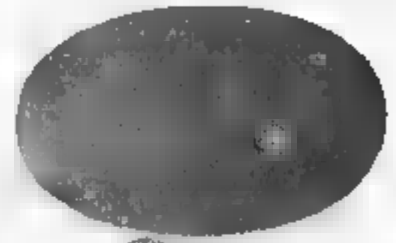
Daisy Chila Oja
T.D.C. 2nd year

The nature dances with joy
On falling of the first rain ;
But cease to enjoy
When it stoppage in Vain

Sometimes it follows a storm
After lightening and thunder
At night or in morn
Making things a blunder .

Pouring out in every pit
Makes the bones lazy
But all are in a fit
When it goes crazy .

At length ,the sun is
Pleaded to shine,
For the day to be fine
And warm up themselves
To continue their realself.

I Think.....

Suman Lahoty
T.D.C. 1st year

I am dreaming about the future
What will happen to all of us ?
May be there will be a new world waiting
Filled with distress, sorrows and suffering

It harming the nature, continous.....
Who will face the doom.....
Created by the humans ????

I think about the birds
I think about the animals
So, about other innocent creatures.

Be more caring, plant & trees
And spread greenary and happiness
So friends,

LIVE AND LET LIVE

Friendship

Deepjyoti Baruah
B.Com final year

I was sitting here thinking
Of the words I want to say,
But they just wouldn't come out right
So I found a different way.

I got a piece of paper
And I wrote this poem for you,
But there's no way to thank you
For everything you do

For always being nice to me
And staying by my side,
For helping fix my problems
And never leaving me behind

For accepting my thoughts and feelings,
Though you do not understand,
For never giving up on me
And being my best friend

For making me laugh
And letting me cry
And saying you'd miss me
If I were to die

Everything you mean to me
You could never know
In all the years you've changed my life
I could never show

The way you take care of me,
You're my shining star
And though it's incredible
That's just the way you are

Before I get too mushy
It's time for me to go,
But before I leave this ink-filled page
There's one thing you should know

As long as we are living,
No matter when or where,
If you ever need me
Just call and I'll be there

I'll climb a thousand mountains
And swim a thousand seas
Anything to be there
'cause you've been there for me.

Life

Sonashree Das
H.S. 1st year

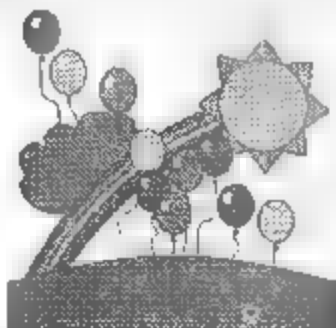
Life is a journey,
Life is a challenge.

One who wins it
Gains happiness,
One who lose it
Loses happiness.

But actually life
Is what you make it,
Depends upon you
To make a bed of rose or of thorns.

It make us get
love from friends,
Guidance from parents
But always try to save from wrath.

Goal of it
Must be determined,
One can be confident
And make it worthy |

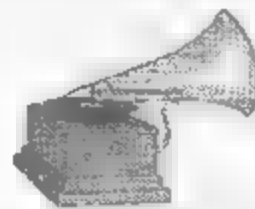
Teachers

Sonam Lahoty
H.S. 1st year

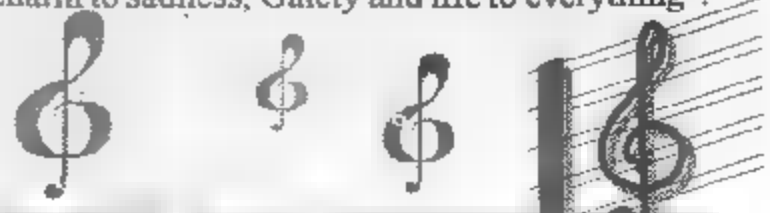
With love and patience,
God make a relation.
Persons full of knowledge,
In every school or college.
They guide us, they teach us,
But some time they punish us.
Their punishment is for our welfare,
That makes us in life to dare.
The teacher is ■ friend,
The relation is an age-old trend,
And with all these features
God makes our teachers.

"My Feeling For Music"

Gitanjali Saikia
Ex-Student

The light of the Music Illumines the world.
The life of breath of the music runs from sky.
The holy stream of the music breaks through
All stony obstacles and rushes on".
'Music is a moral law. It gives soul to the
Universe, wings to the mind, Flight to Imagination,
A charm to sadness, Gaiety and life to everything".

The Season and Man

Suvalaxmi Ch.
B.C.A. 3rd

Spring, the first season
Tender twigs, leaves
Shoot out to feel the nature's air
The stage of childhood
That is alike pug
That can be groined.

Summer, hot and strong season
Full of confidence and power
Promise of suprised oaths.

The stage of adolescence
With full of galvanic effect
Purpile act and promise to
future honour.

Autumn, season of mild and pleasant
Bewitch, with tasteful fruit
Everyone with delightful mood.

The stage of Adulthood
Time to process sweet fruits
long waiting of better patience

Winter, the last season
Chill and bitter cold
Fire to comfort, to challenge cold
With rhythm of cavalina

The stage of old age
Sacrifice of worldly pleasure
But fear of mere oblivion
But content of past life

The last scene of all
End of everything
And all this make a eventful.

Accounts Poem

Mamta Agarwal
H.S. 1st year

On the paper of my heart
I write down a "Journal entry"
In which "Debit" your love
And "Credit" my emotions

Now you write down "Narration"
Our relations are based on "Double entry system"
Our love is "Real tangible Asset"
Let's sing on "Partnership deed" of
Love thus we will be "Partners"
Your love will be "Asset in trade"
And my emotions will "stock in trade"

Dear, you are just like "Contra Entry"
Because you are in my heart ■ mind
Let's rectify our Errors & Balance
The "Trial balance" of our life.

HOPE

Sabita Agarwalla
T.D.C. 3rd year

Alone went I,
Out in the dark night
Not a star to see
In search of I know not what;
There was darkness everywhere
Caring me inside
Only loneliness and bitterness
I broke down in disappointment;
■ someone touched me,
He gave me strength and courage
And urged me to ■ on till...
I saw at ■ distance
Something silhouetted against the moonlight
I knew at once it was my destination;
But there were miles to go
And lots of thorns on my path.
Again he whispered to me
Told me to carry on
To turn each thorn to petal,
Each ■ to joy,
■ know he will help me
Till my end
Hope he is friend of each man.

Time Management

Ankita Chandak

H.S. 1st year

Time is one of our most precious resource.
It is also possibly the only that, once lost,
Can never be retrieved.

Thus longfellow advise :
Looknot mournfully into the past
It returns not again;
Wisely improve the present, it is thine;
Go forth into the shadowy future
Without fear and a manly heart.

Roughly, we spend one third of a lifetime
In sleep, ■ tenth in eating & drinking, another
Tenth in bathing & tiding ourselves, we spend at least a sixth of
Our lives in chatting with friends, relatives etc etc.
In conclusion, it would be better to say that ■
Must try to earn as much time ■ possible as
Benjamin Franklin says, "Who gains time gains everything".

Best Friends

Jayanta Dey
T.D.C. 1st year

Book our best friend's
Give us joy,
But remain silent
Like a toy,
Morning, evening, mid day and night,
Books are saying
What is right
Book our best friends
Help us always,
Book our best friend's
Bring us happy days.

Friends

Susmita Karmakar
H.S. 1st year

As water ■d sea,
As lock and the key,
As flute and breath accord,
I love my friend a lot.
As crown and the king,
As finger and the ring,
As pen and the ink,
Friendship is a nobler thing.
A bride and her veil,
As boat in a river soil,
There remains the memory of friends,
In our heart from beginning to end.

What Mathametics is!

Sudha Tiwari
H.S. 1st year

Oh, dear multiplication!
You are like crucification,
When I do division
I lose all my vision.

When I $\blacksquare$ a minus
It jams my sinus,
Time and distance
Are all beyond sense.

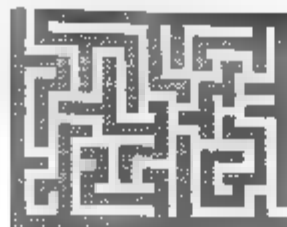
Decimal and fraction
Add to my distraction,
If you understand zero
You are definetly $\blacksquare$ hero.

Profit and loss
Make me cross,
Ratio and Proportion,
Change my entire nation.

If you try to solve a plus
You will be in slush;
Tests of divisibility
Shortens your longevity.

Million and billion
Are $\blacksquare$ confusing as trillion
When I go to sleep
Statistic and graphs make me sweep;
Interest and compound,
Bark like a gray sound.

Teacher says.....
All these are very easy;
Then my dear children
Why are you so busy!

Aimless Run

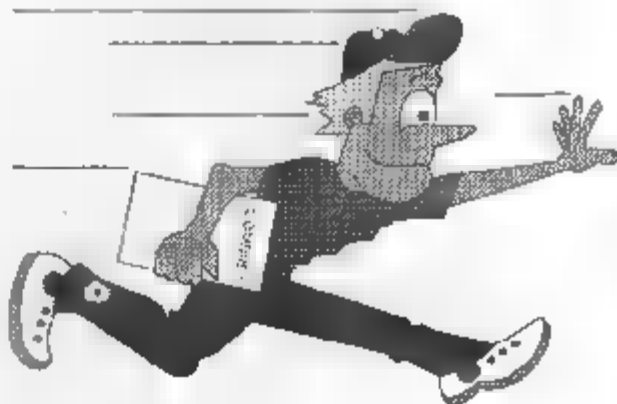

Sangita Sankar
H.S. 2nd year

I run, you run, we run
With us the world run,
From the dawn till the night,
Every minute with one might.

All are busy in the stage,
Without knowledge, part we take,
They only path to follow dead,
And to $\blacksquare$ after it.

$\blacksquare$ the path of our $\blacksquare$
We kick the virtue which is fine
And forget our aims to shine
In the run of our life.
Is full of digress, chaos and fight,
No more truth and no more bless.
No more lane and no more fame,
Can we glaze without aim ?

My Mother

Reema Agarwal
T.D.C. 1st year

Mother is the most wonderful thing in the world,
Her heart is as white as pearl
God cannot be here and there
So he made Mother everywhere

When I'm sad,
When I am blue,
I know my Mother,
She is always true,
For she helps me,
And makes me smile,

I know a face, ■ lovely face.
So full of beauty and grace
That fall which could be compared with ■ other
That lovely lady was my mother.

It is ■ bond which no one can break,
Only the devil who breaks and takes.

Teacher

Plabita Dutta
H.S. 1st year

A teacher is someone who teaches's.
Makes us wise with their wishes.
Teachers may be rough, wide or friendly.
But they treat all his student boys or girls equally,
A teacher is someone who makes us wise.
For in future we have to rise.
They try to give us knowledge and line,
And their alternate goal is to makes us shine.
A teacher is someone who teaches us.
And takes us to the land of knowledge which is unjust;
Our life is linked with the word 'Teacher'
We depend on them to make a bright future.
They want us to be the very best.
Be in the east or in the west.
So we must bring our teacher ■ lot of pride
We must always keep their lessons in mind.

Result in B.Com Final year-2008

Miss Silpa Pasari

1st Class in B.Com (Major in Banking)

4 Students Secured Star Marks

18 First Divisions in H.S. Final Year Examination.

1. ■ Sri Saurav Chanda (BKA, BST, Alt.E)
2. * Sandip Sharma (BKA, BST, Alt.E)
3. * Miss Nupur Khemka (BKA, BST, Alt.E)
4. ■ Anuj Kumar Singhania (CA)
5. Abhijit Bhattacharjee (Eng., Alt.E)
6. Amit Kumar Manda (BKA)
7. Bikram Dutta
8. Syd. Muktabirul Majid
9. Partha Protim Buragohain
10. Parthajit Dutta
11. Pinku Dey (Banking)
12. Subdeb Prasad Shah
13. Utpal Buragohain
14. Tapas Chetia
15. Jyotima Khanikar
16. Protibha Latha
17. Reema Agarwal
18. Bandana Kumar Lahoti (Alt.E)

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

অতীতৰ বোম্বুৰে
বৰ্তমানক হাতত লৈ
ভৱিষ্যতৰ অনাগত দিনলৈ
আমি আগবাঢ়ো
তীৱ্ৰ আশাবে, স্বপ্নৰে
জ্ঞানৰ চাকিগছি প্ৰদীপ্ত কৰিবলৈ

জয় জয়তে মোৰ উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদনৰ আন্তৰিক মই শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ঐতিহ্যযুক্ত শিৱসাগৰ পুখুৰীৰ পাৰত অৱস্থিত আধ্যাত্মিকতাৰ সঞ্চাৰ হোৱা শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ উপ-সভাপতিৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত হৈ মই নিজেই অতি গৌৰৱ অনুভৱ কৰো। সময় পৰিলগা কাড়ৰ দৰে। সময়ৰ সোঁতত মোৰো এবছৰীয়া কাৰ্যকাল কিদৰে পাৰ হৈ গ'ল গমেই নাপালো। মোৰ কাৰ্যকালত মই উপ-সভাপতি হিচাপে কিমানদূৰ আগবাঢ়িলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য বিষয়।

মই প্ৰথম কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই কলেজৰ বাৰ্ষিক জীভা সপ্তাহ আহি পাইছিলহি। প্ৰত্যেক বছৰৰ দৰে এইবাৰো সাদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে কলেজ সপ্তাহ পতা হৈছিল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজৰ জীভা সপ্তাহৰ প্ৰকাশ অতি সুন্দৰ ভাৱে কৰিছিল। এই কাৰ্য্যকালতে বিদ্যাৰ আধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতী মাতৃৰ পূজাও অতি উলহ-মালহৰে পতা হৈছিল।

ইয়াৰ পাছতেই আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত সমন্বয়ৰ সেতু গঢ়ি তুলিবলৈ নৱাগত আদৰ্শ সভা পাতিছিলো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰম সৌভাগ্য যে আমি এই নৱাগত আদৰ্শ সভাত সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ ত্ৰীতীণীতাসৰ দেৱ গোন্ধামী প্ৰভুক বিশিষ্ট অতিথি ৰূপে পাইছিলো। মই এই আপাহতে নৱাগত আদৰ্শ সভাখন সূচক ৰূপে অনুষ্ঠিত কৰাত সক্ষম কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে বিশ্বদীপ বৰকাকতী ছাৰ, পংকজ হাজৰীকা ছাৰ, প্ৰদীপ গগৈ ছাৰ, যুগলী মহন্ত বাইমেডেট আৰু মোৰ বন্ধু নিপু, মানস, দেৱানুজ, আশিক আৰু নৱাগত আদৰ্শ সভাত প্ৰথমৰ পৰা শেষলৈ উপস্থিত থাকি সভাৰ সৌৰভ বৃদ্ধি কৰা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। কিন্তু এইখিনিতে এটা কথা অতি দুখেৰে উল্লেখ কৰো যিটো মোৰ বাবে অতি অসহনীয় আৰু দুৰ্ভাগ্যজনক। কিয়নো শ্যামলৰ যে মৃত্যু হ'ল মই এতিয়াও মানি ল'ব পৰা নাই, মাথো উপলব্ধি কৰিছো। কবি হীৰেণ ভট্টাচাৰ্য্য দেৱৰ কালজয়ী সেই কবিতাৰ পংক্তিটো-

“মৃত্যুও এটা শিল
জীৱনৰ কঠিন শিলত কটা
এক নিৰ্লোভ ভাষ্কৰ্য্য”।

সচাকৈয়ে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত অধিষ্ঠিত হৈ থকা শ্যামলজিৎ গগৈ যি কলেজৰ সকলো কাৰ্য্যসূচীতে নিজৰ বৰঙণি আগবঢ়াইছিল। যি সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিপদত সহায় কৰিছিল। সেই শ্যামলেই আমাক কন্দুৱাই ১১ জুন ২০০৮ তাৰিখে এক অজান দেশলৈ গুচি গ'ল।

বৰ্তমান শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় সকলো দিশৰ পৰাই এক উচ্চ মানদণ্ডৰ কলেজ। এই আপাহতে কলেজ কৰ্তৃপক্ষক এটা অনুৰোধ জনাও আমাৰ কলেজৰ যিটো অডিটৰিয়াম আছে সেইটো আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ অনুপাতত যথেষ্ট সৰু। যাৰ বাবে যিকোনো অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰোতে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অডিটৰিয়ামৰ ভিতৰত বহাৰ সুযোগ নাপায়। মই ভাবো কলেজ কৰ্তৃপক্ষই এই বিষয়ত গুৰুত্ব দিব।

শেষত মোৰ এই কাৰ্য্যকালত যদি মই অজানিতে বা বাধ্যত পৰি কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিছিলো তাৰ বাবে মই ক্ষমা বিচাৰিছো। আৰু এই মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বস্বত্ব উন্নতিৰ কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছো।

“জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”
“শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

অজ্ঞান কলিতা

সহ-সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ঐতিহ্যমণ্ডিত পুৰণি কীৰ্ত্তিচিহ্ন সম্বলিত শিৱসাগৰ বৰপুখুৰীৰ পাৰত অৱস্থিত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়কে প্ৰমুখ্যে সমূহ শিক্ষাগুৰুলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু লগতে ২০০৭-০৮ বৰ্ষৰ বাবে মোক বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাবে সহ্য সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি সেৱা আগবঢ়াবলৈ দিয়া সুবিধাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ মই হিয়া ভৰা কৃতজ্ঞতা বাচিছোঁ।

মই ২০০৭-০৮ বৰ্ষত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমানৰ পাছতেই মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ত্ৰীড়া সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। এই ত্ৰীড়া সপ্তাহত মোৰ কোনো বাব নাছিল যদিও বাব থকা অন্য সম্পাদক সকলক যথেষ্ট সহায় আগবঢ়াইছিলো আৰু এই ত্ৰীড়া সপ্তাহ সু-কসমে অনুষ্ঠিত হৈছিল।

এই সকলোবোৰৰ মাজতেই ঘটিছিল এটা অতি দুঃখজনক ঘটনা। যিটো হৈছে আমাৰ সাধাৰণ সম্পাদক শ্যামলজিৎ গগৈয়ে সকলোকে কন্দুৱাই গুচি গৈছিল মৃত্যু নামৰ এক অন্য জগতলৈ। যিটো বিশ্বাস কৰিবলৈ অতি কঠিন। শ্যামলজিৎ গগৈয়ে মোক সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক পদত প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰিবলৈ কৈছিল আৰু কলেজৰ সকলো কামতেই মোক বহুত সহায় কৰিছিল। তুমি য'তেই আছা শ্যামল চিৰ শান্তি লাভ কৰা।

এই দুঃখজনক ঘটনাৰ কেইদিনমানৰ পাছতেই কলেজত পাতিবলগীয়া হয় নৱাগত আদৰ্শ সভা। আমি অতি ভাগ্যৱান। কাৰণ এই নৱাগত আদৰ্শ সভাত মুখ্য অতিথি হিচাপ বক্তৃতা প্ৰদান কৰে শ্ৰীশ্ৰী আউনী আটী সত্ৰৰ সত্ৰাধিকাৰ শ্ৰীশ্ৰীগিতান্ধৰ দেৱ গোস্বামীয়ে। মহাবিদ্যালয়খনৰ পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগতে শিক্ষাগুৰুসকলেও নৱাগত সকলক আদৰ্শ জনায় আৰু তেওঁলোকৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰে। এই আদৰ্শ সভাৰ আৰু এটা উল্লেখনীয় দিশ আছিল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি। শ্যামলজিৎৰ অনুপস্থিতিত মই আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতিয়ে সমানে কাম সমূহ ভাগ কৰি নৱাগত আদৰ্শ সভা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত কাৰ্ত্তিক চন্দ্ৰ দেৱলৈ সকলো ক্ষেত্ৰতে সু-পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰাৰ বাবে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰাৰ সগতে শ্ৰীযুত হৃদয়ানন্দ সাহন ছাৰ, পদ্মজ হাজৰীকা ছাৰ আৰু সমূহ শিক্ষাগুৰু সকললৈ কৃতজ্ঞতা থকাৰ উপৰিও যিসকল ছাত্ৰ যেনে দেবানুজ, মানস, আৰ্হিক আদিয়ে মোক সকলো ফালে সহায় কৰিলে তেওঁলোকলৈও মোৰ ধন্যবাদ থাকিল। শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰণি মাৰিলো।

‘জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়’

‘জয়তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা’

প্ৰদীপ বৰুৱা

কলা আৰু সংগীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকললৈ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। ২০০৭-০৮ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাবে কলা আৰু সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে এই আপুহতে সকলোলৈকে মোৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। যোৱা বছৰৰ নৱেম্বৰ মাহত অনুষ্ঠিত হোৱা বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহত আমাৰ কাৰ্য্যকালৰ পাতনি মেলা হয়। কলা আৰু সংগীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে মই অতিকৈ আনন্দিত হৈছিলো আৰু ‘কলেজ সপ্তাহ’ত মোৰ বিভাগৰ সকলো প্ৰতিযোগীতা সফলভাৱে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো। কলেজ সপ্তাহত যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰতিযোগীতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল

সেইসকল ছাত্র-ছাত্রীলৈ ধন্যবাদ জনাইছো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বিভিন্ন প্রতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয় আৰু এই বিভিন্ন প্রতিযোগিতাত বিভিন্ন প্রতিযোগীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰে আৰু বিজয়ীসকলক পুৰস্কৃত কৰা হয়। কলেজ সপ্তাহত যিসকল ছাত্র ছাত্রীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল সেইসকল ছাত্র-ছাত্রীক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বহুতো ছাত্র-ছাত্রীয়ে ডিব্ৰুগড় বিশ্ব বিদ্যালয়ৰ 'যুৱ মহোৎসৱ'ত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু বিভিন্ন প্রতিযোগিতাৰ পৰা পুৰস্কৃত হৈছিল আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ কঢ়িয়াই অনাত তেওঁলোকলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত কিবা দোষ ত্ৰুটি আছে যদি মই সকলো ছাত্র-ছাত্রীৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰিছো।

অৱশেষত এই বিভাগত থকা শিক্ষক আৰু শিক্ষয়িত্ৰীয়ে সহায় আগবঢ়োৱা বাবে মই বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত প্ৰদীপ গগৈ ছাৰ আৰু মুণালী মহন্ত বাইদেউক ক'লা আৰু সংগীত বিভাগৰ পৰা ধন্যবাদ জনালো।

নয়নজ্যোতি বাইলুং

তৰ্ক আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গোন প্ৰথমে মই সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীক মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। ২০০৭-০৮ বৰ্ষৰ নিৰ্বাচনত বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত হোৱাত মই যথেষ্ট আনন্দ আৰু গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছো। আলোচনী সম্পাদকৰ দায়িত্ব দিয়াৰ বাবে মই সকলো ছাত্র-ছাত্রীক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। সম্পাদকৰ দায়িত্ব পোৱাৰ পিছত আমাৰ কলেজৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। আলোচনী বিভাগত থকা তৰ্ক, কুইজ, আকস্মিক বক্তৃতা, বাতৰি পঢ়া, কবিতা আবৃত্তি আৰু অন্যান্য বহুতো প্রতিযোগিতা অনুষ্ঠিত হয়। আৰু বহুতো ছাত্র-ছাত্রীয়ে এই প্রতিযোগিতাসমূহত অংশ গ্ৰহণ কৰে। এই প্রতিযোগিতাসমূহৰ পৰা যিসকল ছাত্র-ছাত্রীয়ে পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল সেইসকল ছাত্র-ছাত্রীৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত অশেষ উৎসাহ-উদ্বীপনাৰে দিহা পৰামৰ্শ দিয়া মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তথা অধ্যাপক সন্তোষ কুমাৰ কৰ্মকাৰ ছাৰ, চুজাউদবোৱা ছাৰ, বিজয় শইকীয়া ছাৰ প্ৰফুল্ল শইকীয়া ছাৰ, পদ্মনাথ শৰ্মা ছাৰ আৰু জুষ্টি বাইদেউক মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। আৰম্ভণিৰ পৰা অন্তিম মুহূৰ্তলৈকে সহায় সহযোগ কৰা আশীষ নৱাজ হুছেইন, নীলকমল, দেৱানুছ, প্ৰদীপ বৰুৱা, গৌৰৱ শঙ্কৰ আগৰৱালা, আমজাদ, প্ৰবীণ, বাজেশ গোস্বামী, বিকাশ দাগা, নিলম, নিবি জালান, কাকলি দে, শিল্পীকা বৰা, সুমন সুগন্ধি মহন্ত, ৰীমা, স্নেহা, শিল্পী, পাৰবিন, লক্ষ্মী এই সকলো ছাত্র-ছাত্রীক আলোচনী বিভাগৰ ভৰফৰ পৰা মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা ৰাচিছো। সম্পাদকৰ কাৰ্য্যকালত কিমানদূৰ সফল হ'লো তাক মই ক'ব নোৱাৰো। বহুতো সফলতা বিফলতাৰ মাজত নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰাত কোনো দিনে চেষ্টাৰ ত্ৰুটি কৰা নাছিলো। অৱশেষত শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত হোৱা ভুল ত্ৰুটিসমূহৰ ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি এই আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

'জয়ন্তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়'

মহম্মদ আয়ুব

গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সৰ্বপ্ৰথমে শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, সমূহ শিক্ষাওকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব দিয়াৰ বাবে মই সেই সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ২০০৭-০৮ বৰ্ষৰ নিৰ্বাচনৰ কেইদিনমান পিছতে বাৰ্ষিক কলেজ সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। উক্ত ক্ৰীড়া সপ্তাহ সপ্তাহত যিসকল প্ৰতিযোগীয়ে পুৰস্কাৰ লাভ কৰে তথা ভাল ফলাফল দেখুওৱাবলৈ সক্ষম হৈছিল মই তেওঁলোকৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত কোনো খেলপথাৰ নথকাত মহাবিদ্যালয়ৰ খেলসমূহ শিৱসাগৰ পিয়লি ফুকন ষ্টেডিয়ামত অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই বিভাগত দৌৰ, জেভলিন, লং জাম্প, চৰ্ট ফুট, বেডমিণ্টন আদি কলেজ সপ্তাহত অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। কলেজ সপ্তাহত অংশগ্ৰহণ কৰি কলেজ সপ্তাহ সাফল্যমণ্ডিত কৰাৰ বাবে সকলোলৈকে আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

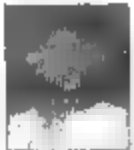
এই খেল বিভাগৰ বিচাৰকত থকা ৰাজুমাণি শৰ্মা ছাৰ, লাহন ছাৰ, পংকজ জ্যোতি হাজৰীকা ছাৰ, অশোক খাম্বেলীয়া ছাৰ, বিজয় শইকীয়া ছাৰ দিহা পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা বাবে তেখেতসকলক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ইয়াৰ উপৰিও যিসকল ছাত্ৰ যেনে শ্যামলজিৎ গগৈ, নয়নজ্যোতি বাইলুং, প্ৰদীপ বৰুৱা, অঞ্জন শইকীয়া আদিয়ে মোক সকলো ফালে সহায় কৰিলে। তেওঁলোকলৈ মোৰ ধন্যবাদ থাকিল।

শেষত মোৰ এইবছৰীয়া কাৰ্যকালত বৈ ধোৱা ভুল ত্ৰুটিবোৰৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ গুৰু খেল বিভাগৰ লগতে সকলো দিশৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

“জয়ন্তু ছাত্ৰ একতা সভা”
“জয়ন্তু শিৱসাগৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

অৰ্পণ ৰাজ দত্ত

Report from the Secretary, Girl's Common Room

At first I would like to thank all the students and electoral members of Sibsagar Commerce College for selecting me as girl's common room secretary of the College Student Union for the session 2007-08.

After the election we the newly elected candidates took the responsibility as office bearers in front of the Principal, Teachers and the Students as per the college rule for the development of student talent we organised college week just after the election. As a Girl's common room secretary my responsibility was to organise competitions among the girls in minor games such as Chinese Checkers, Carrom, Ludo etc.

With the co-operation of all the students and teachers, the college week was a great success. We organised Saraswati Puja, which was held with traditional fervour in our college. I convey my heartiest regard to all the Students of Commerce College for selection as a secretary and giving me a chance to serve to institution.

I beg to be excused for any omission and commission that I might have inadvertently committed while discharging my responsibility as office bearer of the Union.

I conclude with due regards to my bearded Teachers for their help and unvaluable suggestion.

Nupur Khemka

Result for College week 2007-08

Debating & Literary Section :

Debating Competition :

- 1st - Ritika Jain, T.D.C. 2nd year
2nd - Partha P. Buragohain, H.S. 2nd year &
Indra Shekhar Sarma, T.D.C. 3rd year.
3rd - Nupur Khemka, H.s. 2nd year.

Extempore Speech :

- 1st - Ritika Jain, T.D.C. 2nd Year.
2nd - Md. Ayub, T.D.C. 2nd year
3rd - Partha P. Buragohain, H.S. 2nd year

English Poem Recitation :

- 2nd - Partha P. Puragohain, H.S. 2nd year
3rd - Ritika Jain, B.Com. 2nd year

Assamese Poem Recitation :

- 2nd - Gyanashree Chetia
3rd - Jyotsna Bora, T.D.C. 3rd year

Quiz :

- 1st - Minku Borgohain,
Ankur Borkatoky,
Dipu Das, T.D.C. 2nd year
2nd - Ritika Jain,
Debajit Dey,
Andeep Bhattacharjee, T.D.C. 2nd year
3rd - Anjan Saikia,
Abhijit Battacharjee,
Himangshu Sarmah, T.D.C. 1st year

Speech Competition :

- 2nd - Md. Ayub, T.D.C. 2nd year
3rd - Ritika Jain, T.D.C. 2nd year

News Reading :

- 1st - Partha P. Borgohain, H.S. 2nd year
2nd - Anuj Singhania, H.S. 2nd year
3rd - Ritika Jain, T.D.C. 2nd year

Essay Writing :

- 3rd - Lucky Moni Chetia
Consolation Prize - Ritika Jain, T.D.C. 2nd year

Story Writing :

- Consolation Prize - Ritamoni Boruah, T.D.C. 2nd yr

Girls' Common Room Section :

Salad Competition :

- 1st - Kabyashree Devi, Khusboo & Poonam
2nd - Rima Agarwal & Rimi Chutia
3rd - Mizuphar Ahmed

Cake Competition :

- 1st - Nupur Khemka
2nd - Ritika Jain

Pudding Competition :

- 1st - Nupur Khemka
2nd - Sneha Gattani
3rd - Mizuphar Ahmed

Flower Arrangement :

- 1st - Kabyashree Devi
2nd - Ritika Jain

Carrom Single :

- 1st - Sumon
2nd - Sonu
3rd - Sipra

Carrom Double :

- 1st - Sumon & Rima
2nd - Sweeta & Priya
3rd - Sonu & Nupur

Chinese Checker :

- 1st - Tazmin
2nd - Geetanjali

3rd - Suman

Chess :

1st - Geetanjali Saikia

2nd - Kabyashree

3rd - Sonu

Rangoli Competition :

1st - Poonam & Simpy

2nd - Sneha & Juyshree & Ritika Jain

3rd - Sweta & Priya & Ponam & Maya

Mehendi Competition :

1st - Recma Agarwal

2nd - Sneha Gattani

3rd - Madhu Mahata

Pitika :

Kabyashree Devi

Ludo :

1st - Nupur Khemka

2nd - Suma Saha

3rd - Suman Lahoty

Musical Chair :

1st - Gitanjali Saikia

2nd - Jyosna Bora

3rd - Nupur Khemka

Blind Hit :

1st - Geetanjali Saikia

2nd - Nupur Khemka

3rd - Sumon Lahoty

Walking Race :

1st - Suma Saha

2nd - Nupur Khemka

3rd Jyosna Bora

Music & Arts Section :

Rabha Sangeet :

Consolation - Geetashree Rajkhowa

Jyoti Sangeet :

Geetashree Rajkhowa

Luis Gogoi

Modern Song :

1st - Luis Gogoi

2nd - Geetashree Bora

3rd - Jutchanna Bora

Mono Dance :

1st - Gitanjali Saikia

2nd - Jinnatara Ahmed

3rd - Dipak Phukan

Group Dance :

2nd - Gitanjali & Swapnali

3rd - Rupa & Sipra

Indoor Game Section :

Shotfoot :

1st - Trinayan Bora, TDC 3rd yr.

2nd - Pradip Baruah, TDC 2nd yr.

3rd - Rituraj Mahanta &

Tikendrajit Borgohain, TDC 2nd yr

Volley Ball :

Winner - Debojit Dey & his group

Runners-up - Arnabraj Dutta & his group

Tug of War :

Winner - Nabajyoti Gogoi & his group

Runners-up - Dipu Das & his group

Outdoor Games :

Cricket :

Winner - Amit Dutta & his Group

Runners-up - Nayanjyoti Bailoong & his group

**Snap Shots of the National Seminar on
The Role of Information Technology in Commerce Education
held on 3rd & 4th Sept. 2007**

Innaugural Chorus

Distinguished Guests on the Dias

Vice-Chancellor, D.U. Mr. Kulendu Pathak
Lighting the Lamp

A Section of the Audience

A Seminar on National Communal Harmony

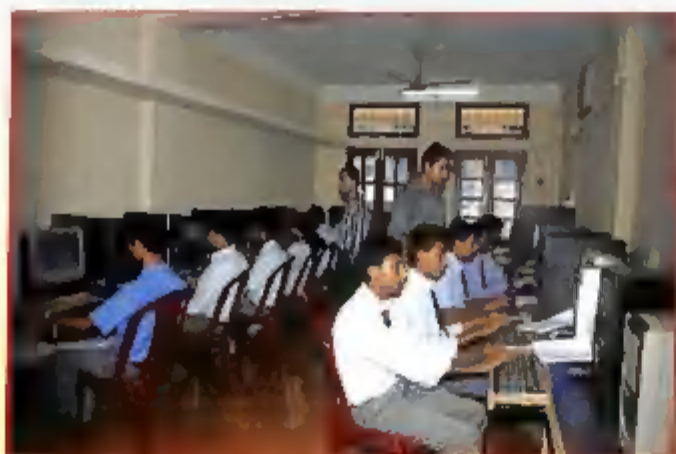
Inruguration of the Seminar

Mr. K.C. Dutta, Principal of the College
Mr. N.M. Hussain, DC, Sivasagar &
Mr. Arsal Ch. Dutta, Ex-principal, Amguri College
on the dias

Front View of the College

Computer Lab. In the College

A View of the College Library

Self Financing ■ Career Oriented Course Building